

INNEHÅLL

03	Året i korthet
04	Koncernöversikt
06	Consiliums värdeskapande
10	Consiliums marknadsorganisation
12	Vd-kommentar
15	Affärsområde Marine & Safety
19	Affärsområde Fire safety & Automation
22	Aktieinformation
24	Flerårsöversikt och ordlista
25	Nyckeltal och definitioner
26	Historik
27	Förvaltningsberättelse
30	Finansiella rapporter, koncernen
34	Finansiella rapporter, moderbolaget
38	Redovisningsprinciper
42	Noter
54	Revisionsberättelse
55	Bolagsstyrning
59	Revisorns yttrande
60	Consiliums styrelse
61	Consiliums ledning
62	Adresser

Consilium är ett globalt nischföretag som utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system som används för att skydda liv, materiella värden och miljön. Consilium bedriver sin verksamhet i två affärsområden, Marine & Safety och Fire safety & Automation. Genomgående för Consiliums erbjudande är att leverera produkter och system av hög kvalitet till kunder som har behov att skydda stora och komplexa miljöer med stora värden eller många människor. Med en global marknadsorganisation kan Consilium erbjuda sina kunder lokal service och support, oavsett var i världen de befinner sig. Visionen är att kunderna ska välja Consilium "When safety matters".

Consiliums årsredovisning produceras på svenska och engelska. Årsredovisningen finns att ladda ner på www.consilium.se. En tryckt version av årsredovisningen distribueras till de aktieägare och övriga intressenter som anmält sitt intresse till företaget. Årsredovisningen kan även beställas på info@consilium.se.

Consiliums delårsrapporter finns tillgängliga på www.consilium.se.

ÅRET I KORTHET

+25% Consiliums nettoomsättning ökade med 25 procent till 1 565,5 MSEK (1 255,3).

+59% Rörelseresultatet (EBIT) ökade med 59 procent till 175,2 MSEK (110,3).

+3% Orderingången ökade med 3 procent till 1 497,7 MSEK (1 460,0).

Styrelsen föreslår en kontant utdelning om 2,00 SEK per aktie (1,25).

UTVECKLING UNDER ÅRET

Q1

- Orderingången ökade med 22 procent till 407,0 MSEK (333,8).
- Nettoomsättningen ökade med 54 procent till 365,9 MSEK (237,9).
- Rörelseresultatet (EBIT) ökade med 160 procent till 45,0 MSEK (17,3).
- Consilium förvärvade det australienska marinbolaget Novamarine Instruments.
- Consilium begärde inlösen av tidigare företagsobligation om 400 MSEK, och gav ut en ny företagsobligation om 600 MSEK.

Q2

- Orderingången minskade med 7 procent till 306,5 MSEK (328,2).
- Nettoomsättningen ökade med 28 procent till 384,9 MSEK (300,0).
- Rörelseresultatet (EBIT) ökade med 74 procent till 48,9 MSEK (28,1).
- Consilium genomförde förtidsinlösen av tidigare företagsobligation om 400 MSEK, för att ge ut en ny företagsobligation om 600 MSEK, med rätt till utgivande av ytterligare 300 MSEK, vilket har gav upphov till en engångskostnad om 17,5 MSEK.
- Consilium fortsatte att stärka sin produkt- och marknadsorganisation genom förvärv av bolag i Holland och Finland, samt genom ökat ägande i delägda bolag i Sverige, Norge och Indien.

Q3

- Orderingången minskade med 2 procent till 363,0 MSEK (369,4).
- Nettoomsättningen ökade med 4 procent till 347,7 MSEK (334,7).
- Rörelseresultatet (EBIT) ökade med 19 procent till 38,5 MSEK (32,3).
- Consilium etablerade nya marknadsbolag i Malaysia och Marocko inom affärsområde Fire safety & Automation.

Q4

- Orderingången minskade med 2 procent till 421,2 MSEK (428,6).
- Nettoomsättningen ökade med 22 procent till 467,0 MSEK (382,7).
- Rörelseresultatet EBIT ökade med 31 procent till 42,8 MSEK (32,6).
- Consilium öppnade kontor i Stavanger för marknadsföring av brandlarm till den norska offshore-industrin.
- Tidigare redovisade finansiella mål, som sattes upp för perioden 2013-2017, uppnåddes. Consilium höjde därför målsättningen och redovisade nya finansiella mål att uppnås under perioden 2016-2020.

KONCERNÖVERSIKT

FOKUS PÅ BRANDSÄKERHET

Consiliums huvudfokus är att utveckla och marknadsföra produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Verksamheten bedrivs inom två affärsområden. Marine & Safety fokuserar huvudsakligen på produkter för brand- och gasdetektion. Inom affärsområde Fire safety & Automation erbjuds framför allt större system för brandbekämpning. Inom respektive affärsområde erbjuds även kompletterande produkter och system, såväl egna som externa, samt service och support.

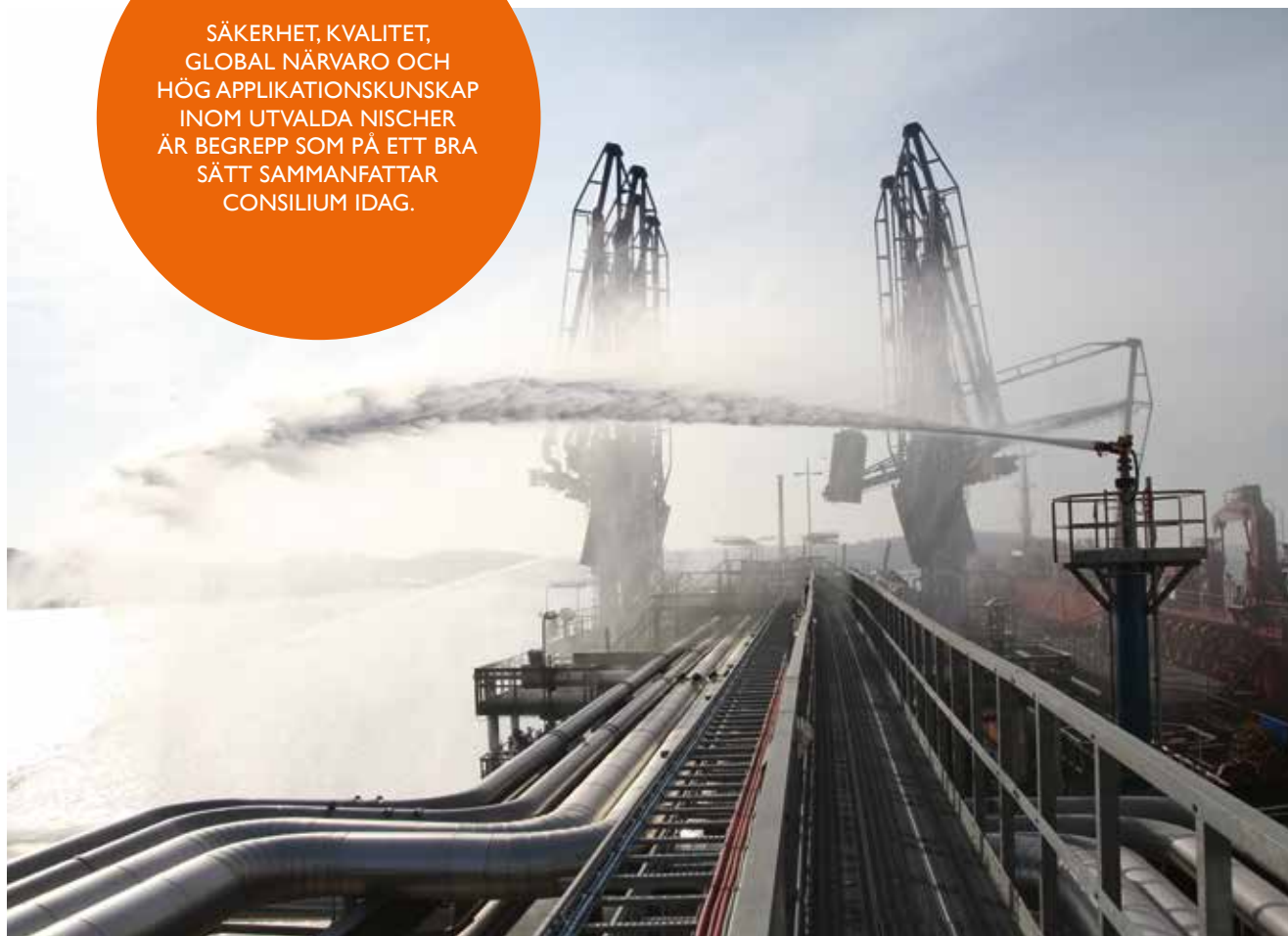
TVÅ AFFÄRSOMRÅDEN

Marine & Safety är en produktsäljande verksamhet, huvudsakligen inriktat mot brand- och gasdetektion för fartyg, offshoreanläggningar, tåg och tunnelbanor samt större fastigheter med höga skyddsvärden. Fire safety & Automation är en system-säljande verksamhet där erbjudandet huvudsakligen är inriktat mot brandbekämpning vid anläggningar inom den landbaserade olje- och gasindustrin, offshoreindustrin samt kraftindustrin. Båda affärsområdena erbjuder lång erfarenhet, hög produkt- och systemkunskap samt expertis inom valda applikationsområden.

GLOBAL STYRKA

Consilium har närmare 800 anställda på 55 kontor i 25 länder. Företagets globala räckvidd möjliggör en nära relation med kunderna och en möjlighet att erbjuda dem produkter, system, service och support oavsett var i världen de befinner sig. Consiliums två affärsområden har parallella marknadsorganisationer som i stor utsträckning arbetar separat men som i förekommande fall även kan agera gemensamt. Marknadsorganisationerna har tillsammans en storlek och utsträckning som underlättar etablering av nya kontor med utnyttjande av synergier från befintliga, exempelvis inom marknadsföring och administration.

SÄKERHET, KVALITET,
GLOBAL NÄRVARO OCH
HÖG APPLIKATIONSKUNSKAP
INOM UTVALDA NISCHER
ÄR BEGREPP SOM PÅ ETT BRA
SÄTT SAMMANFATTAR
CONSILIUM IDAG.

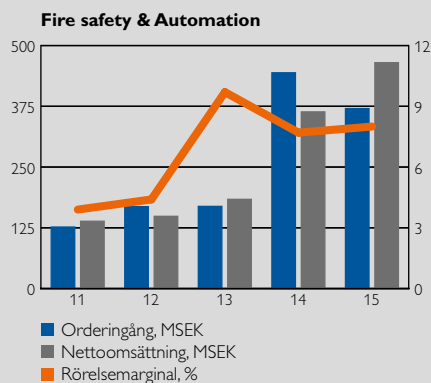
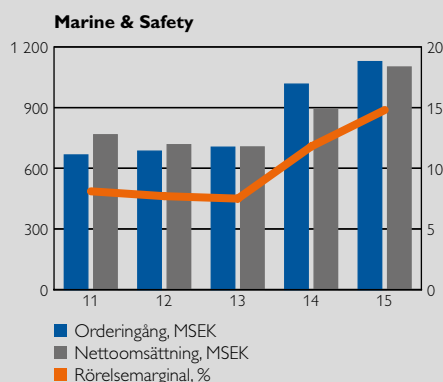

TYDLIG STRATEGI

Consilium har en övergripande strategi att inrikta verksamheten mot nischer där en världsledande ställning kan uppnås. Företagets affärsutveckling har utgått från den strategin och icke-strategiska verksamheter har genom åren successivt avyttrats eller avvecklats. Fokus idag är tillväxt inom befintliga marknads- och applikationsområden.

UNDERLIGGANDE GLOBAL TILLVÄXT

Inom samtliga av Consiliums valda nischer finns en underliggande global tillväxt. Efterfrågan på energi växer globalt och investeringar i olje-, gas- och kraftanläggningar spås expandera under en överskådlig framtid. Likaså består en god efterfrågan på olje- och gasfartyg. Antal fartyg i världen har ökat kontinuerligt de senaste 25 åren, som en effekt av en alltmer globaliserad handel, och visar inga tecken på att avta. Antalet människor på jorden har en stabil ökningstakt och stora investeringar i infrastrukturen runt tåg och andra transportfordon pågår eller planeras runt om i världen, inte minst i tillväxtländer. Behovet av underhåll och renovering och uppgradering, av produkter och system samt service och tjänster ökar inom samtliga områden.

Consilium-koncernen

	2015	2014	2013
Ordergång, MSEK	1 497,7	1 460,0	¹⁾ 920,7
Nettoomsättning, MSEK	1 565,5	1 255,3	¹⁾ 889,1
EBITDA, MSEK	211,5	147,9	¹⁾ 82,2
EBIT (Rörelseresultat), MSEK	175,2	110,3	¹⁾ 52,0
EBT, MSEK ³⁾	128,3	82,2	¹⁾ 29,4
Rörelsemarginal, %	11,2	8,8	¹⁾ 5,8
Vinstmarginal, % ³⁾	8,2	6,5	¹⁾ 3,3
Avkastning på operativt kapital, %	22,5	18,8	10,7
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	23,5	20,9	8,8
Soliditet, %	25	28	29
Resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	5,62	4,25	¹⁾ 1,14
Totalt resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	5,62	4,25	0,06
Investeringar, MSEK	75,5	60,0	32,3
Antal anställda	793	690	¹⁾ 529
Antal anställda, intresseföretag	106	104	¹⁾ 78

¹⁾ Kvarvarande verksamhet.

²⁾ Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

³⁾ Exklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK 2015.

⁴⁾ Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.

⁵⁾ Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

CONSILIUMS VÄRDESKAPANDE MÅL OCH STRATEGIER

Consilium har arbetat fokuserat med att renodla verksamheten mot områden där företaget kan uppnå en världsledande ställning. De strategiska initiativ som genomsyrat koncernen har skapat ett globalt tillväxtföretag. Consilium har idag en verksamhet som huvudsakligen erbjuder brandsäkerhetsprodukter och brandsäkerhetssystem – områden där företaget har lång erfarenhet, stor kunskap och i många fall en marknadsledande ställning.

VISION

"To be the customer's
first choice
When Safety Matters"

AFFÄRSIDÉ

Consiliums affärsidé är att utveckla och marknadsföra produkter, system och tjänster som används för att skydda liv, materiella värden och miljön.

Affärsidén stöds av filosofin; global försäljning med lokal närvaro och att erbjuda kunderna marknadens bästa service och support.

MÅL

Bakgrund

Under de första åren som börsnoterat företag, från 1994 och framåt, utvecklade Consilium ett stort antal olika verksamheter. Mellan åren 2000–2008 genomförde företaget en omstrukturering av verksamheten med fokus på tillväxt inom utvalda områden. Mellan 2005 och 2008 växte Consilium med, i genomsnitt, mer än 20 procent per år. Under åren 2009–2012 påverkades Consiliums marknader av en försvagad världskonjunktur vilket

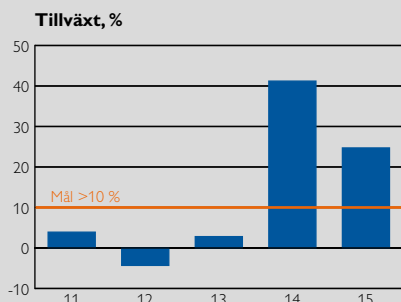
krävde effektivisering och kostnadskontroll. Consilium investerade samtidigt tid och kapital i ett antal affärsutvecklingsprojekt, som bland annat resulterade i en utbyggd marknadsorganisation och ett nytt affärsområde. Under perioden 2013–2015 växte Consilium återigen med mer än 20 procent i genomsnitt. Fokus idag och framöver ligger framför allt på att skapa en fortsatt lönsam tillväxt inom valda nischområden.

CONSILIUMS ÖVERGRIPANDE MÅL ÄR ATT SKAPA VÄRDEN FÖR AKTIEÄGARNNA

Det ska ske genom att utnyttja koncernens kompetens, globala marknadsorganisation, långa erfarenhet och innovationsförmåga, samt genom att vara en ledande aktör inom valda marknads- och produktsegment.

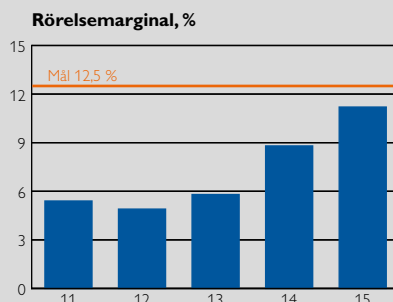
CONSILIUM SKA ERBJUDA MARKNADENS BÄSTA KUNDVÄRDE

Detta kvalitativa mål innebär att erbjuda marknadens bästa kundvärde i termer av kvalitet och funktionalitet, hög leveranssäkerhet samt global service och support.

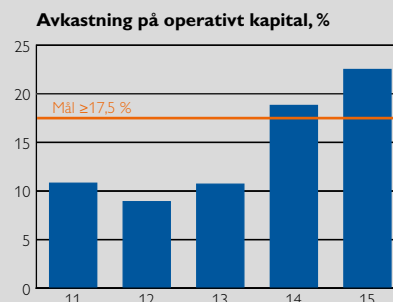
CONSILIUM SKA HÅLLA EN GENOMSNITTLIG TILLVÄXT ÖVERSTIGANDE 10 PROCENT

Consiliums målsättning är att öka nettoomsättningen med mer än 10 procent i genomsnitt per år under perioden 2016–2020, genom en kombination av organisk tillväxt, partnerskap och förvärv.

RÖRELSEMARGINALEN SKA UPPGÅ TILL MINST 12,5 PROCENT

Consiliums målsättning är att uppnå en rörelsemarginal om minst 12,5 procent före 2020.

AVKASTNINGEN PÅ OPERATIVT KAPITAL SKA I GENOMSNITT UPPGÅ TILL MINST 17,5 PROCENT

Consiliums målsättning är dessutom att, genom förbättrat rörelseresultat och minskad kapitalbindning, uppnå en avkastning på operativt kapital om i genomsnitt minst 17,5 procent per år under perioden 2016–2020.

STRATEGIER

Consilium har en stark bas att växa från med marknadsledande produkter och system samt en global marknadsorganisation. Lönsam tillväxt ska skapas såväl organiskt som genom förvärv, partnerskap och allianser. Tillväxtsatsningarna ska ske inom produkt- och marknadssegment där Consilium redan har eller kan uppnå en ledande ställning.

Strategierna omfattar att:

- stå för kvalitet och tillförlitlighet
- vara en innovativ leverantör och ligga i framkant av den tekniska utvecklingen
- vidareutveckla samt expandera den globala närvaron
- utvärdera förvärv och vara en aktiv part i strukturförändringar på marknaden
- söka värdeskapande allianser och partnerskap
- ständigt sträva efter att förbättra företagets processer, produktivitet och effektivitet
- vara en attraktiv arbetsgivare och kontinuerligt förbättra koncernens samlade kompetens.

STRATEGIER FÖR FÖRVÄRV OCH PARTNERSKAP

Consiliums tillväxt är till största delen organisk. Utöver organisk tillväxt ska Consilium även växa genom förvärv och partnerskap. Consilium söker framför allt efter förvärvskandidater, eller strategiska samarbeten, som uppfyller ett eller båda av nedanstående kriterier. Consilium eftersträvar i alla förvärv och partnerskap möjligheter att öka intäkterna och/eller genom synergier förbättra marginaler och lönsamhet. Vid förvärv söks i första hand företag som omsätter mellan 15 och 150 MSEK.

1. Erbjudande – produkter, system eller unik kompetens som kompletterar Consiliums erbjudande inom befintliga nischsegment.
2. Marknad – företag som kan förstärka Consiliums globala närvaro.

Consiliums strategi för förvärv och partnerskap syftar till att integrera verksamheten både framåt och bakåt i värdekedjan.

GENOMFÖRDA FÖRVÄRV 2015

I januari 2015 förvärvade Consilium det australienska marinbolaget Novamarine Instruments Pty Ltd. Företaget säljer marin utrustning och service till både kommersiella och militära fartyg i Australien och Nya Zeeland. Förvärvet stärker Consiliums globala marknadsorganisation och innebär ett inträde med eget bolag i en ny världsdel.

I april 2015 förvärvade Consilium det nederländska gasdetektionsföretaget Buveco Gasdetection BV. Buveco är sedan många år tillbaka en leverantör av gasdetektorer till Consilium, och förvärvet stärker Consiliums kompetens inom gasdetektion samt ger ökat inflytande över viktiga komponenter i nuvarande och kommande erbjudanden.

I juni 2015 förvärvade Consilium resterande 50 procent av aktierna i det samägda joint venture-bolaget CN System AB, med dotterbolaget CN System Norge AS. De två bolagen blir därmed helägda dotterbolag. CN System AB säljer brandlärmsutrustning inom segmentet större fastigheter med höga skyddsvärden. Genom förvärvet får Consilium en stärkt bas för sin framtida expansion på landmarknaden.

Consilium har därutöver ytterligare stärkt sin globala organisation genom förvärv av det finska marinbolaget Oy Nauti-Electronics Ab, samt förvärv av ytterligare aktier i det delägda brandsäkerhetsföretag Consilium Fire Safety Pvt Ltd i Indien.

JOINT VENTURE- OCH INTRESSEBOLAG

En del av Consiliums verksamhet bedrivs i samägda bolag. Flera av dessa är joint venture- eller intressebolag. Samägandet är ett resultat av att dåvarande ägare haft önskemål om att kvarstå som delägare eller att Consilium funnit det affärsmässigt riktigt att behålla den lokala entreprenören i bolaget vid ett förvärv. Modellen har hittills varit framgångsrik och ett strategiskt alternativ vid alla potentiella förvärv. Consiliums nuvarande joint venture- och intressebolag är, med ett undantag, lokala marknadsbolag. Undantaget är MicroData som är ett produktbolag. Samtliga dessa bolag ingår i Consilium-familjen och fungerar, och hanteras, på samma sätt som koncernens övriga bolag. Consiliums joint venture- och intressebolag omsätter tillsammans mer än 150 MSEK och sysselsätter över 100 anställda. Consiliums ägande i dessa bolag uppgår till mellan 30 och 50 procent. På grund av gällande redovisningsregler ingår endast bolagens resultat efter skatt i Consiliums redovisning.

Consilium har dessutom entreprenörer som minoritetsdelägare i några av sina konsoliderade bolag.

AFFÄRSUTVECKLING

Affärsutveckling är ett prioriterat område och en viktig faktor för företagets tillväxt. Affärsutvecklingen i Consilium organiseras centralt, men genomförs med utnyttjande av koncernens samlade marknads- och teknikkompetens. Consilium bedriver en aktiv affärsutveckling och genomför, utifrån sin kunskap och erfarenhet, löpande satsningar inom valda fokusområden. Normalt arbetar Consilium med ett flertal affärsutvecklingsprojekt parallellt.

Tidigare projekt omfattar satsning på erbjudanden till

den landbaserade olje- och gasindustrin som idag är ett eget affärsområde i Fire safety & Automation. Andra exempel är utvecklingen av en stark global marknadsorganisation, utvecklingen av brandlarm till tåg och andra spårburna fordon, utvecklingen av en gemensam teknisk plattform för Consiliums erbjudande, samt arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt standarderna SIL2 för offshore-industrin samt RAMS för tågbranschen.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Consilium utsätts, liksom andra företag, för risker och osäkerhetsfaktorer. Koncernens väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer består bland annat av affärsmässiga risker och finansiella risker. Affärsmässiga risker kan avse större exponeringar mot enskilda branscher eller företag. Finansiella risker avser främst valutarisker som uppstår genom att mer än 95 procent av försäljningen sker utanför Sverige medan cirka 2/3 av produktionen sker i Sverige. Detta ger en stor andel av kostnaderna i svenska kronor samtidigt som intäktsvolymerna i huvudsak genereras i utländska valutor. Hanteringen av de finansiella riskerna finns beskriven i not 13.

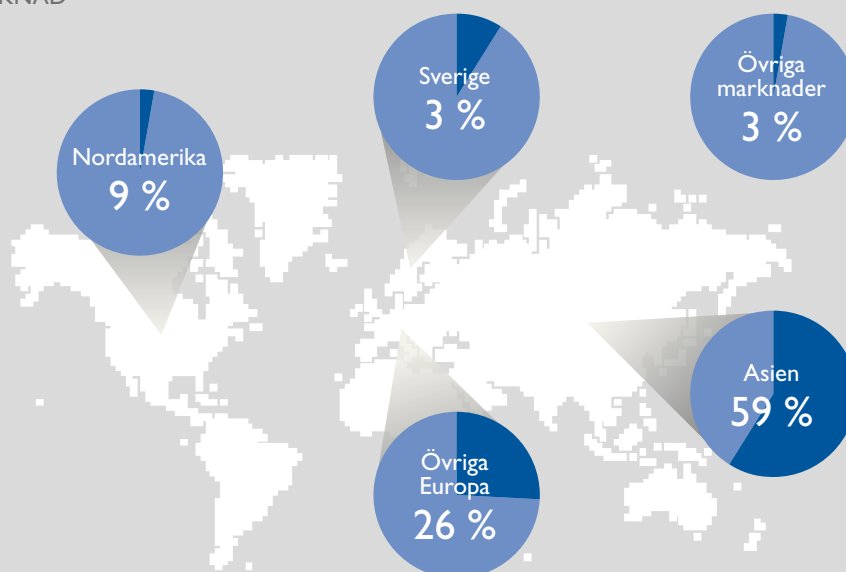
Beträffande de affärsmässiga riskerna är Consiliums bedömning att koncernen har en balanserad riskspridning på länder, regioner, branscher, segment och kunder. Försäljningen till marinmarknaden har en god riskspridning mellan nybyggnation och eftermarknad, liksom mellan olika fartygstyper. Försäljningen av säkerhetssystem till olje- och gasindustrin, samt kraftindustrin, ökar och har generellt sett en lägre påverkan av konjunkturutvecklingen. Den globala ekonomiska utvecklingen är dock alltjämt en osäkerhetsfaktor för koncernens affärsområden och dess valda segment.

CONSILIUMS MARKNADSORGANISATION ETT GLOBALT FÖRETAG

Mer än 95 procent av försäljningen går till marknader utanför Sverige, och Consiliums globala marknadsorganisation är ett av koncernens starkaste konkurrensmedel. Idag omfattar marknadsorganisationen 55 kontor i 25 länder runt om i världen. Arbetet med att bygga upp en global närvaro med egna bolag och kontor har under längre tid varit en av Consiliums centrala strategier och en viktig del i koncernens affärsutveckling.

NETTOOMSÄTTNING 2015 FÖRDELAD
PÅ GEOGRAFISK MARKNAD

Consiliums marknadskontor har till uppgift att stå för marknadsföring och kundbearbetning, samt försäljning av produkter och system, reservdelar, tjänster, projektering respektive lokal service och support. Till sin hjälp har marknadsorganisationerna de produktorganisationer som rymms inom respektive affärsområde, vilka servar marknaden med utveckling, tillverkning, underhåll och inköp av produkter och system samt Consiliums koncerngemensamma administrativa funktioner.

GLOBALT ERBJUDANDE – LOKAL NÄRVARO

Consilium är en globalt ledande aktör i flera av sina nischsegment och företagets erbjudande sträcker sig till kunder över hela världen. För att vara globalt framgångsrik krävs i många fall en egen representation på respektive lokal marknad då affärstraditioner, kultur och marknadsstruktur ser olika ut beroende på var i världen man befinner sig. Genom de egna kontoren kan Consilium erbjuda hög flexibilitet, korta beslutsvägar och ett kundfokus som är anpassat till de lokala förutsättningarna.

Consilium arbetar med att utöka sin globala räckvidd som en central komponent i koncernens affärsutveckling. Marknadsorganisationen har nu uppnått en storlek som innebär att etablering av nya kontor kan ske med stöd av befintlig organisation, vilket underlättar en vidare organisk expansion. Förvärv kan fortfarande ske när det är strategiskt riktigt och det finns en tydlig affärslogik, exempelvis inträde på ny geografisk marknad i en del av världen där Consilium inte är etablerat med eget bolag. Consilium har också redan idag försäljning på marknader där företaget ännu inte har egen, eller begränsad, närvaro genom försäljnings- och servicerepresentanter.

TVÅ MARKNADSORGANISATIONER

Consiliums globala marknadsorganisation har byggts upp under lång tid. Initialt koncentrerades arbetet runt företagets marina applikationsområden inom affärsområde Marine & Safety. När Consilium etablerade affärsområde Fire safety & Automation fungerade Marine & Safetys organisation som en bas för det nya

affärsområdets geografiska expansion. Idag investerar Consilium i utvecklingen av två parallella marknadsorganisationer. Inom vissa områden finns synergier mellan organisationerna och även om vissa affärsrelationer kan delas har de ofta skilda kunder och marknadsföring, försäljning och leverans sker separat.

Verksamheterna inom Marine & Safety vänder sig huvudsakligen till varv och rederier, offshorebolag, tillverkare av tåg och tunnelbanor samt större fastighetsägare. Varvskunder föredrar ofta att arbeta med en lokal samarbetspartner och i vissa fall kan det vara ett krav. Detsamma gäller i hög utsträckning inom tågbranschen och vid skydd av fastigheter. Rederierna, å sin sida, har fartyg som normalt är i ständig rörelse på världshaven och har därför ett intresse av en utbyggd global service och support.

Kunderna för verksamheterna inom Fire safety & Automation utgörs, framför allt, av ingenjör- och entreprenadföretag inom olje- och gasindustrin, ägare av tankterminaler, olje- och gasföretag samt kraftbolag. Ingenjör- och entreprenadföretagen är internationella aktörer och Consiliums globala närvaro är därmed en styrka. De övriga kunderna är inte sällan statligt kontrollerade bolag där den lokala närvaron, och ett lokalt nätverk, är en förutsättning för att kunna få leverera säkerhetssystem och kompletterande tjänster och produkter. Inom den offshore-baserade olje- och gasindustrin kan kunderna även utgöras av större varv – i vissa fall kunder där Consilium redan har en upparbetad relation från sina marina verksamheter och där affärslogiken är liknande.

CONSILIUM
HAR VERKSAMHET
I ALLA TIDSZONER,
DYGNET RUNT,
ALLA DAGAR I VECKAN.

LÖNSAM TILLVÄXT INOM GLOBALA NISCHMARKNADER

Vision

Consilium är idag huvudsakligen ett globalt säkerhetsföretag inom nischmarknader med höga skyddsvärden, där vi erbjuder kunderna innovativa lösningar med hög kvalitet, tillförlitlighet och hög servicegrad. Vår vision är att kunden ska välja Consilium "When Safety Matters".

Kundvärde

Vår övertygelse är att kombinationen av innovativa och högkvalitativa produkter och system, utvecklade och anpassade för våra nischmarknader, vår höga applikationskunskap inom dessa områden, och vår starka global marknadsorganisation med lokal service och support, skapar värde för kunderna.

Tydlig strategi och affärsmodell

Consiliums huvudfokus är att erbjuda brandsäkerhetslösningar av hög kvalitet till kunder med höga säkerhetskrav. Vi fokuserar på utvalda nischmarknader och eftersträvar global tillväxt med höga marknadsandelar.

Consilium arbetar strukturerat och långsiktigt för att utveckla vår tekniska kompetens och för att ta fram fler egna produkter för våra nischområden. Vi integrerar successivt verksamheten både framåt och bakåt. Vi gör kompletterande förvärv av både produktbolag och marknadsbolag. Vi stärker kontinuerligt den globala marknadsorganisationen och förbättrar vår kundsupport. Vi arbetar löpande för att förbättra kostnadseffektiviteten.

Även om huvudfokus ligger på säkerhetssystem finns det ett behov av kompletterande produkter och system. Navigationsprodukter är ett viktigt komplement som ökar basen för vår globala marina marknadsorganisation. Emissionssystem för att mäta utsläpp av rökgaser är ett naturligt komplement till detektion av explosiva gaser. Instrumentering och automationssystem för större industri-anläggningar, samt Utility-system för offshoreplattformar, är viktiga tilläggserbjudanden.

Koncernstruktur

Verksamheten inom Consilium är indelad i två affärsområden; Consilium Marine & Safety och Consilium Fire safety & Automation.

Huvudmarknaderna för affärsområde Marine & Safety utgörs av större fartyg, offshore, tåg- och tunnelbanor, samt fastigheter med högt skyddsvärde. Huvudfokus ligger på detektion och alarm inom högriskområden, baserat på detektion av värme, rök, gas, flammor, oljedimma, m.m., med särskilda system framtagna för utvalda nischmarknader, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischmarknader. Målsättningen är att genom tidig detektion förebygga och begränsa bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Huvudmarknaderna för affärsområde Fire safety & Automation utgörs av olje- och gasindustrin på land och offshore, samt kraftindustrin. Huvudfokus ligger på släckning av bränder inom högriskområden, med hjälp av släcksystem baserade på vatten, skum och gas, samt på speciella system för brandskydd av särskilda miljöer, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischområde. Vid försäljning av kompletta brandsäkerhetssystem ingår detektion och alarmsystem i affärsområdets leveranser. Målsättningen är att genom riskanalyser, förebyggande

system och tidig detektion förebygga och begränsa bränder, samt genom effektiva brandsläckningssystem begränsa effekten av bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Teknisk innovation

Hög innovationsgrad är en viktig faktor för vår långsiktiga konkurrenskraft och fortsatta tillväxt, och Consilium gör fortlöpande stora investeringar i produktutveckling inom sina nischområden.

Inom affärsområdet Marine & Safety, med huvudfokus på detektion och alarm, har en stor satsning på utveckling av SIL2- och RAMS-godkända brandalarm för offshore och tåg slutförts, och vår första order för SIL2 system har erhållits. Under 2015 förvärvades ett gasdetektionsföretag i Holland, vilket utökade vår tekniska kompetens inom detta område. Under början av 2016 har Consilium förvärvat ett flamdetectionsföretag i Skottland, vilket ytterligare stärker vår kompetens. Investeringarna i produktutveckling fortsätter och det pågår idag flera utvecklingsprojekt för produkter och system för detektion och alarm till övriga nischområden.

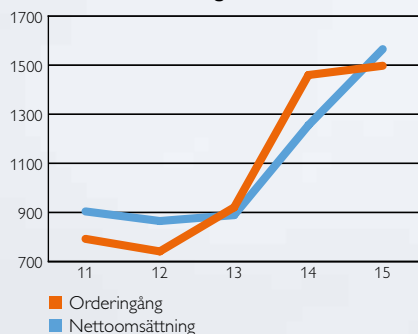
Inom affärsområdet Fire safety & Automation, med huvudfokus på kompletta brandsäkerhetssystem, genomförs en stor satsning på framtagning av fler egna produkter och system. Vi utvecklar produkter och system för släckning med vatten, skum och gas, samt specialprodukter i högvärdiga material, och specialsystem för särskilda applikationer.

Marknadsinvesteringar

Consilium stärker kontinuerligt sin befintliga globala marknadsorganisation för försäljning och after sales support. Genom utbildning och rekrytering ökar vi kontinuerligt kompetensen inom marknadsorganisationen. Consilium etablerar nya marknads-kontor och gör kompletterande förvärv inom sina nischområden.

Orderingång i relation till nettoomsättning

MÅLSÄTTNINGEN
ÄR ATT FÖREBYGGA OCH
BEGRÄNSA BRÄNDER, OCH ATT
DÄRIGENOM RÄDDA LIV OCH
MATERIELLA VÄRDEN.

Under 2015 etablerades nya marknadsbolag i Malaysia och Marocko, och nya marknadsbolag förvärvades i Australien och Finland. Ägandet i lokala bolag i Sverige, Norge och Indien utökades. Under början av 2016 har ett nytt marknadsbolag etablerats i Oman.

Consilium är idag ett globalt bolag med 97 procent av försäljningen till marknader utanför Sverige. Vi har 55 kontor i 25 länder. Vi anpassar oss löpande till den globala utvecklingen. Europa och Nordamerika är fortsatt viktiga marknader för Consilium, men 59 procent av nettoomsättningen gick under 2015 till marknader i Asien. Vi ser potential för ytterligare tillväxt i Asien. Afrika kommer successivt att bli en viktigare marknad. Förvärvet i Australien stärker oss i denna världsdel.

Ständig förbättring av kostnadseffektivitet

Consilium söker ständigt förbättra kostnadsstrukturen genom effektivare IT-lösningar, effektivare organisatoriska lösningar, samt genom ökad tillverkning, montering, projektering och utveckling i lågkostnadsländer. Vi söker ständigt utnyttja de kostnadsfördelar som finns mellan våra verksamheter i olika länder.

Ökad kontroll över hela värdekedjan

Consilium har en egen global marknadsorganisation för försäljning och after sales support. Vi utvecklar fler egna produkter och gör förvärv av kompletterande produkter. Vi säkerställer kvalitet genom egen slutmontering och test. Under början av 2016 har Consilium förvärvat del i en av våra elektronikleverantörer, vilket ökar den

egna kontrollen över viktiga komponenter, och medger bättre kostnads- och innovationskontroll.

Organisationsutveckling

Den ökade affärsvolymen har medfört nyrekryteringar. Det finns idag närmare 800 medarbetare inom Consilium-koncernen, och ytterligare mer än 100 medarbetare i Consiliums joint-venture- och intressebolag. Vi ser ett fortsatt rekryteringsbehov under 2016. Consilium har ökat satsningarna på utbildning. Att utveckla samarbetet mellan verksamheterna är viktigt. Med verksamhet i 25 länder, med många olika kulturer och språk, är en gemensam syn på strategi, målsättningar och värderingar nödvändig.

Personalen är en viktig resurs och framgångsfaktor för ett tekniskt kunskapsföretag som Consilium. Ökade resurser satsas på kompetensutveckling inom den globala organisationen. Vi har lojala medarbetare och en låg personalomsättning. Styrkan i den globala marknadsorganisationen, med ett stort antal verksamheter i många olika länder, förutsätter nära daglig samverkan. Vi sammanfattar våra kärnvärderingar med: "We are one global team", "We take responsibility", och "We deliver".

Lönsam tillväxt

Ökade marknadsandelar, teknisk innovation, förvärv och en framgångsrik satsning på nya marknadsområden har medfört en stark global volymtillväxt. Under 2015 ökade nettoomsättningen med 25 procent till 1 565,5 MSEK (1 255,3). Rörelseresultatet ökade under

2015 med 59 procent till 175,2 MSEK (110,3), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 11,2 procent (8,8).

Organisk tillväxt står för 57 procent av ökningen av nettoomsättningen och 66 procent av ökningen av rörelseresultatet. Rörelsemarginalen har med ökad volym successivt förbättrats genom en mer kostnadseffektiv organisation. Förstärkningen av USD har påverkat resultatet positivt. Nettoomsättning och vinst per anställd fortsatte att öka under 2015.

Consilium redovisar en hög avkastning på såväl det operativa kapital som krävs för rörelsen som på aktieägarnas egna kapital. Avkastningen på operativt kapital uppgick under 2015 till 22,5 procent (18,8). Avkastningen på eget kapital uppgick under 2015, trots engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, till 23,5 procent (20,9).

Aktieägarvärde

Consilium fortsätter att skapa aktieägarvärde genom sin verksamhet. Under 2013 ökade vinsten per aktie med 68 procent, under 2014 ökade vinsten per aktie med 272 procent, och under 2015 ökade vinsten per aktie med 60 procent. Allt avser kvarvarande verksamhet och är exklusive engångskostnad för förtidslösen av företagsobligation under 2015.

Stark finansiell ställning

Consilium har en stark finansiell ställning. Likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick per 31 december 2015 till 203,5 MSEK (118,3). Dessutom finns pantsatta likvida medel om 39,5 MSEK (35,0) för krediter och garantier.

Lager och kundfordringar har minskat relativt nettoomsättningen, och kassaflödet från den löpande verksamheten är bra trots kapitalbehovet till den stora volymökningen. Våra stora investeringar i produktutveckling och förvärv av bolag har kortsiktigt påverkat kassaflödet negativt.

Under mars 2015 återlöst Consilium tidigare utgiven företagsobligation om 400 MSEK, och gav ut en ny femårig företagsobligation om 600 MSEK, med rätt att ge ut ytterligare 300 MSEK. Under mars 2016 utnyttjade Consilium denna möjlighet och gav ut 150 MSEK, för att finansiera fortsatt tillväxt och förvärv.

Marknaden

Inom affärsområde Marine & Safety ökade nettoomsättningen med 23 procent under 2015. Vi har ökat våra marknadsandelar och

byggt upp en stor orderstock för leveranser 2016 och 2017. Försäljningen till nybyggnation av fartyg påverkas av världsekonomins tillväxt, vilken skapar ökad efterfrågan på fartygstransporter. Försäljningen till offshore har hittills varit en liten del av den totala volymen, och vi ser därför en tillväxtpotential trots en svag marknad. Försäljningen till fastigheter med höga skyddsvärden ökar varje år. Försäljningen till tåg och tunnelbanor fortsätter att växa.

Huvuddelen av världens godstransporter sker med fartyg. I en allt mer globaliserad ekonomi ökar sjötransporterna med en multipel på världsekonomins tillväxt. Världsekonomin förväntas fortsätta att växa. Det totala antalet seglande fartyg i världen och transporterad volym har ökat stadigt de senaste 25 åren.

Vartannat större fartyg i världen har någon av Consiliums produkter ombord. Ökad global transportvolym och ökat antal seglande fartyg kräver mer service och support. Utbyte och uppgraderingar av gamla system sker ständigt och efterfrågan på reservdelar, service och tjänster ökar i sin tur. Med en livslängd på 25 år, eller mer för specialfartyg, är eftermarknaden mer värd än nybyggnationsmarknaden. Försäljningen till eftermarknaden, som utgör mer än 55 procent av nettoomsättningen, ger en stabil grund, och är stadigt ökande.

Inom affärsområde Fire safety & Automation ökade nettoomsättningen med 28 procent under 2015. Försäljningen utgörs framför allt av brandsäkerhetssystem till raffinaderier och kemiska fabriker, tankterminaler, offshore och kraftverk. Det finns globalt fortsatt ett stort antal projekt inom olje- och gasindustrin, trots att investeringar på flera marknader påverkas negativt av det låga oljepriset. Den globala efterfrågan på olja och gas fortsatte att öka under 2015. Efterfrågan på energi och elektricitet fortsätter att öka utanför OECD-länderna.

Consilium har stor kunskap om brandsäkerhet och tekniska lösningar. Vi breddar vårt erbjudande till att omfatta allt från konsulttjänster till kompletta säkerhetssystem, med såväl branddetektion och alarm som aktivt brandskydd, och speciella kombinationer därav. Consilium utvecklar fler egna produkter för brandskydd, som även säljs till externa kunder. Vi ökar satsningen på erbjudanden till eftermarknaden.

Globalt finns en stor tillväxtpotential. Vi fortsätter att bygga ut den globala marknadsorganisationen inom detta affärsområde. Satsningarna på nya geografiska marknader belastar dock kortsiktigt resultatet.

Utsikter för 2016 och nya långsiktiga finansiella mål

Consilium redovisar fortsatt god orderingång och nettoomsättning under början av 2016. Vi har en rekordstor orderstock och en stark finansiell ställning. Vi ser tillväxtmöjligheter inom våra nischområden och förväntar oss fortsatt tillväxt under 2016 jämfört med 2015.

Consilium fortsätter att arbeta enligt den långsiktiga strategi som lagts fast för verksamheten, men styrelsen har reviderat de finansiella målsättningarna för kommande år. Consilium ökar målsättningen för årlig tillväxt av nettoomsättningen, till att i genomsnitt vara mer än 10 procent per år under perioden 2016–2020 (tidigare mål: genomsnitt 10 procent). Consilium ökar målsättningen för rörelsemarginal, till att uppnå en rörelsemarginal om minst 12,5 procent före 2020 (tidigare mål: uppnå minst 10 procent). Consilium ökar målsättningen för avkastning på operativt kapital, till att i genomsnitt vara mer än 17,5 procent per år under perioden 2016–2020 (tidigare mål: uppnå minst 15 procent).

Nacka i april 2016,

Ove Hansson
Vd och koncernchef

AFFÄRSOMRÅDE MARINE & SAFETY

Inom affärsområde Marine & Safety utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium produkter för detektion av brand och gas i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med höga säkerhetskrav och höga skyddsvärden som fartygsnäringen, offshoreindustrin, transportsektorn samt större fastigheter. I affärsområdet ingår även en division som utvecklar, tillverkar och marknadsför navigationsprodukter. 96 procent av försäljningen går till marknader utanför Sverige.

Marine & Safety

MSEK	2015	2014
Orderingång	1 127,3	1 016,0
Nettoomsättning	1 100,8	891,8
EBITDA	195,3	138,5
EBIT (Rörelseresultat)	163,0	104,8
Tillgångar	734,5	577,4
(varav anläggningstillgångar)	298,3	224,8
(varav omsättningstillgångar)	436,2	352,6
Eget kapital och skulder	734,5	577,4
(varav eget kapital)	185,0	150,0
(varav skulder)	549,5	427,4
Operativt kapital	487,2	352,4

Nyckeltal

	2015	2014
Andel av koncernens omsättning, %	70,3	71,0
Andel av koncernens rörelseresultat, %	93,0	95,0
Rörelsemarginal, %	15	12
Avkastning på operativt kapital, %	39	32
Antal anställda	540	467
Antal anställda, intresseföretag	106	104

ERBJUDANDE OCH KUNDER

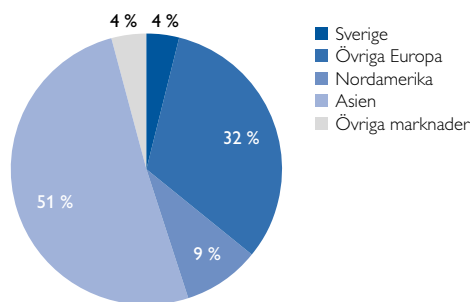
Consilium är en av världens ledande leverantörer av brandlarm för marina miljöer. Erbjudandet omfattar en bred portfölj av produkter för alla typer av fartyg från mindre yrkesbåtar till stora kryssningsfartyg. Consilium är därtill världsledande inom detektering av giftiga och explosiva gaser ombord på fartyg. Consiliums brand- och gaslarm kan integreras i en totallösning för kunder med mycket höga säkerhetskrav. Consilium utvecklar, marknadsför och servar därutöver fartygsloggar och marina färdskrivare.

Consilium erbjuder även brandlarm för transportfordon som tåg, tunnelbanevagnar, bussar och lastbilar samt brandlarm för fastigheter med höga skyddsvärden. Consilium koncentrerar sitt erbjudande till fyra nischmarknader: fartygsnäringen, offshore-industrin, transportsektorn och större fastigheter.

Consiliums största marknadssegment är fartygsnäringen och företaget marknadsför sina produkter dels i nybyggnadsfasen och dels till eftermarknaden. Vid nybyggnation har det historiskt sett varit varven som fattat de flesta investeringsbesluten och det var därför viktigt att vara upptagen på varvens lista över utvalda leverantörer, så kallade Makers List. Detta förhållande gäller i stor utsträckning fortfarande, men det är idag viktigt att ha en god relation till rederierna även i nybyggnadsfasen. I stort sett alla betydande varv och rederier finns på Consiliums kundlista och företaget gör bedömningen att minst varannat större fartyg i världen har en produkt från Consilium ombord.

Eftermarknadsfasen omfattar ersättningsprodukter, reservdelar, service, support och övriga tjänster. I denna fas utgörs kunden av det rederi som äger, eller det managementbolag som ansvarar för, fartygen. Ett kommersiellt fartyg har en livslängd på cirka 25 år – för vissa typer är det betydligt längre. Ökade transportvolymen,

Nettoomsättning 2015
fördelad på geografisk marknad

ett ökat antal fartyg på haven, teknikutveckling och lagkrav gör att efterfrågan ökar löpande och mer än 55 procent av affärsområdets nettoomsättning kommer idag från eftermarknaden.

MARKNAD

Omkring 90 procent av all världshandel transporteras vid något tillfälle med fartyg. Behovet av effektiva sjötransporter ökar i takt med globaliseringen och ett ökat handelsutbyte mellan tillväxtländer och övriga delar av världen. Utvecklingen av handelsflottan och världshandeln är nära sammankopplade. En rimlig bedömning är att transportbehovet ökar ungefär dubbelt så snabbt som världshandelns tillväxt.

Det finns cirka 100 000 kommersiella fartyg i världen. 50 000 av dessa ingår i den internationella handelsflottan, vilket är Consiliums marina huvudmarknad. Utöver dessa finns en mängd

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL FYRA NISCHMARKNADER

Marknadssegment

Fartygsnäringen

Applikationsområden

- Tankfartyg
- Kryssningsfartyg
- Lastfartyg
- Militära fartyg

Marknadssegment

Offshoreindustrin

Applikationsområden

- Supply- och supportfartyg
- Flytande oljeriggar
- Produktions- och bostadsplattformar
- Förläggingsfartyg

Marknadssegment

Transportsektorn

Applikationsområden

- Tåg
- Tunnelbanor
- Bussar
- Lastbilar

andra typer av fartyg som kryssnings- och passagerarfartyg, militära fartyg samt specialfartyg, exempelvis supply- och supportfartyg inom offshore.

Marknaden för nybyggnation av fartyg är i huvudsak förlagd till varv i Asien, där Kina, Sydkorea och Japan är de dominerande varvsländerna. Inom vissa specialsegment finns även varv i Europa och USA av betydelse. Eftermarknaden är i alla avseenden global. Rederinäringen är i sig lokal, men fartygsflottorna är i ständig rörelse på världshaven och fartygens behov av service och ersättningsprodukter måste tillfredsställas där fartyget för närvarande befinner sig. Consilium har genom sin globala marknadsorganisation närvaro med egen personal i samtliga viktiga varvs- och redarländer, samt i de länder som har störst hamnar och mest trafik. Övriga marknader bearbetas av service- och försäljningsrepresentanter.

Marknaden för tåg och andra spårburna fordon är global och kunderna utgörs av tågtilverkare och tågoperatörer. Den huvudsakliga marknadsfasen är nybyggnation, men när fordon genomgår större upprustningar finns även en viss lokal eftermarknad. Marknadens drivs framför allt av etablering av nya tågssystem, huvudsakligen i tillväxtmarknader, samt av att äldre tågssystem fasas ut och ersätts av nya.

Olja och gas från offshore utgör en väsentlig del av den globala energiproduktionen. Detta är ett tillväxtområde och Consilium har nyligen utvecklat ett SIL2-godkänt brandlarm som möter branschens säkerhetskrav och öppnar upp en helt ny marknad.

POSITION

Consilium är en av världens ledande leverantörer av brandlarm, och världsledande inom gasdetektion, i sina valda nischsegment. Med en lång historik, stabila produkter, kända varumärken och unika lösningar har Consilium lyckats skapa höga eller mycket höga marknadsandelar inom flera av sina produktområden. Med sin globala marknadsorganisation har Consilium byggt en unik ställning på marknaden som täcker marknadens alla faser, från nybyggnation till eftermarknadsförsäljning, service och support

över stora delar av världen. För att behålla en uthållig konkurrenskraft fokuserar affärsområde Marine & Safety på ett antal områden i sin verksamhet vilka syftar till att erbjuda marknadens bästa kundvärde. Övergripande är filosofin att hjälpa kunderna att lyckas med sin affär (helping clients succeed). De viktigaste komponenterna är:

1. Innovation – inom befintliga och nya erbjudanden.
2. Kvalitet – nollfels-vision genom kvalitetssäkrad utveckling och produktion.
3. Leveranssäkerhet – i termer av effektiv produktion och distribution.
4. Service och support – *first time fix* samt lokalt stöd på global basis.

STÖRRE HÄNDELSER UNDER ÅRET

I januari förvärvade Consilium det australiensiska marinbolaget Novamarine Instruments som marknadsför marin utrustning till kommersiella och militära fartyg i Australien och Nya Zeeland. Genom förvärvet stärker Consilium sin globala marknadsorganisation och etablerar sig på en ny geografisk marknad.

I april förvärvade Consilium den nederländska gasdetektionsföretaget Buveco Gasdetection. Bolaget är sedan många år en leverantör till Consilium som genom förvärvet stärker sin kompetens inom gasområdet och samtidigt integrerar bakåt i leverantörskedjan i linje med koncernens förvärvsstrategi.

I juni förvärvade Consilium resterade 50 procent av aktierna i det samägda joint venture-bolaget CN System AB, med dotterbolaget CN System Norge. De två bolagen blir därmed helägda dotterbolag och en bas för Consiliums framtida expansion på landmarknaden. CN System säljer brandlarm till, framför allt, större fastigheter med höga skyddsvärden.

Consilium har under året även förstärkt sin marknadsorganisation genom förvärv av det finska marinbolaget Nauti-Electronics.

Marknadssegment

Fastigheter

Applikationsområden

- Sjukhus och offentliga miljöer
- Större industrifastigheter
- Vindkraftverk

SIL – EN NY NIVÅ AV TILLFÖRLITLIGHET

Flera av Consiliums nischmarknader, som offshore, tåg och vissa typer av industrifastigheter ställer idag mycket höga krav på säkerhet och tillförlitlighet i de produkter och system som används för riskreduktion, exempelvis brandlarm. I många fall krävs att de är SIL-godkända, vilket innebär att de har en dokumenterad prestanda enligt den internationella standarden för funktionssäkerhet i elektroniksystem, IEC 61508.

SIL (Safety Integrity Level) är ett mått på säkerhetsfunktioners tillgänglighet i elektriska, elektroniska och programmerbara elektroniska produkter och system genom hela dess livscykel från riskanalys och mjuk- och hårdvaruutveckling till installation, driftsättning och underhåll. Consilium kan idag erbjuda produkter och system med en säkerhetsprestanda upp till nivån SIL2, vilket motsvarar en tillgänglighet upp till 99,9 procent.

SIL-projektet är det största affärsutvecklingsprojektet i Consiliums historia och har totalt sysselsatt 35-40 personer och omfattat cirka 75 000 arbetstimmar. Arbetet har även genererat 400 dokument som utgör basen för Consiliums förbättrade verksamhetsledningssystem.

Utöver de idag kända applikationsområdena är det sannolikt att även andra nischmarknader, som fartygsnäringen med kryssningsfartyg, LNG-fartyg och militära fartyg i första hand, kommer att efterfråga SIL-godkända system i framtiden.

VÄRLDSLEDANDE NAVIGATIONSPRODUKTER

Consilium har en lång erfarenhet av att utveckla, tillverka, marknadsföra och underhålla navigationsprodukter och företaget är en av världens ledande leverantörer av fartygssloggar och marina färdskrivare.

Consiliums navigationsverksamhet ingår som en division i Marine & Safety och erbjudandet är fokuserat kring marina färdskrivare och fartygssloggar. Erbjudandet omfattar produkter för alla typer av fartyg och miljöer – allt från isbrytare och ubåtar till kryssningsfartyg och oljetankers. Consiliums produkter är utvecklade med fokus på enkel installation, hög tillförlitlighet och optimal kostnadseffektivitet och kan i förkommande fall även ingå tillsammans med andra leverantörers erbjudande i kompletta bryggssystem.

Kunderna för Consiliums navigationsprodukter utgörs av internationella rederier och större varv, framför allt i Asien och Europa. En viktig del av Consiliums erbjudande är försäljning av ersättningsprodukter (retrofit), reservdelar, service, support och besiktningar. Tack vare djup produktkunskap, lång erfarenhet och en global marknadsorganisation kan Consilium erbjuda såväl nyförsäljning som eftermarknadstjänster för både egentillverkade som externa produkter och system i stort sett i hela världen.

Över 100 års erfarenhet

En logg används för att mäta ett fartygs fart och räkna ut dess tillryggalagda sträcka. Consiliums navigationsloggar härstammar från Svenska Aktiebolaget Logg (SAL) som etablerade sin verksamhet redan 1912. Consilium har en bred portfölj som täcker alla typer av fartyg och företagens loggar har installerats på över 20 000 fartyg världen över. Genom åren har företaget befäst sin ledande ställning med ett erbjudande som kännetecknas av hög kvalitet och innovativa lösningar.

Consiliums lösning bygger på att en akustisk puls skickas ut från fartyget. Sedan mäts tiden det tar för pulsen att komma tillbaka i form av ett eko. Ekon från havsbotten ger fart över grund och ekon från partiklar i vattnet ger fart genom vatten – de två fartangivelser som ett fartyg använder. Tack vare den akustiska lösningen kan vissa av Consiliums loggar även presentera aktuellt bottendjup och företaget var först i världen med att introducera en godkänd kombinationslogg som uppfyllde alla regelverk och krav för såväl loggdelen som ekolodsfunktionen. Consiliums lösning gör det även möjligt, för vissa modeller, att endast ha ett hål i skrovet – något som både ökar kostnadseffektiviteten vid installation och underhåll samt ger större frihet vid designen av ett fartyg.

Fartygens "svarta låda"

En marin färdskrivare, eller VDR (Voyage Data Recorder), motsvarar det som på ett flygplan kallas för "svarta lådan". Internationella bestämmelser kräver att fartyg av en viss storlek, eller med viss verksamhet, utrustas med en VDR. Färdskrivaren spelar in och sparar viktig information som förekommer på ett fartygs kommandobrygga, till exempel radarinformation, radiokommunikation och ordergivning ombord. Den lagrade informationen är sedan tillgänglig i det fall fartyget är med om en incident som behöver utredas. Den lagrade informationen kan även användas i utbildningssyfte.

Consilium är, sedan 1996, en av världens ledande leverantörer av marina färdskrivare och erbjuder två typer av marina färdskrivare, en för nybyggda fartyg och en enklare (S-VDR, Simplified Voyage Data Recorder) som framför allt används för retrofit på eftermarknaden. Consiliums marina färdskrivare är uppbyggd i moduler baserade på samma tekniska plattform, vilket ger stor flexibilitet för kundspecifika lösningar. Enkel installation och handhavande, samt lågt löpande underhållsbehov, är kännetecknande för Consiliums erbjudande. Consilium marina färdskrivare kan även fjärrövervakas, vilket både gör det möjligt att snabbt få tillgång till information vid en incident och att få löpande rapporter om systemets status och underhållsbehov.

AFFÄRSOMRÅDE FIRE SAFETY & AUTOMATION

Inom affärsområde Fire safety & Automation utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium kompletta säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med stora säkerhetskrav och stora skyddsvärden som olje- och gasindustrin, kraftindustrin samt offshoreindustrin. 98 procent av försäljningen sker till länder utanför Sverige.

Fire safety & Automation

MSEK	2015	2014
Orderingång	370,4	444,0
Nettoomsättning	464,7	363,5
EBITDA	41,0	31,9
EBIT (Rörelseresultat)	37,0	28,0
Tillgångar	512,8	457,8
(varav anläggningstillgångar)	183,3	172,9
(varav omsättningstillgångar)	329,5	284,9
Eget kapital och skulder	512,8	457,8
(varav eget kapital)	115,0	100,0
(varav skulder)	397,8	357,8
Operativt kapital	324,5	293,6

Nyckeltal

	2015	2014
Andel av koncernens omsättning, %	29,7	29,0
Andel av koncernens rörelseresultat, %	21,1	25,4
Rörelsemarginal, %	8	8
Avkastning på operativt kapital, %	12	14
Antal anställda	253	223
Antal anställda, intresseföretag	0	0

ERBJUDANDE OCH KUNDER

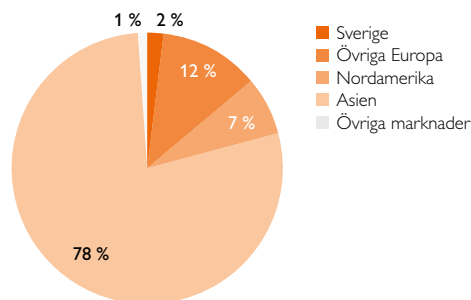
Consilium är en ledande leverantör av kompletta säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning. Erbjudandet omfattar allt från förebyggande lösningar till detektion, alarm, brandbekämpning och supportsystem. Utöver brandsäkerhetssystem erbjuds konsulttjänster som tekniska beräkningar, design, riskanalys och utbildning samt service och support. Som komplement till säkerhetssystemen kan Consilium även leverera automationslösningar, instrumentering och elektriska system.

Consilium koncentrerar sin verksamhet till olje- och gasindustrin, kraftindustrin samt offshoreindustrin. Inom respektive industrigren finns en mängd olika nischmarknader och applikationsområden. Consilium erbjuder sina system och tjänster i samband med nybyggnation, utbyggnation eller ombyggnation av olika typer av större anläggningar. Vid nybyggnation är det ofta internationella entreprenadföretag med övergripande projektansvar som Consilium vänder sitt erbjudande till. Flera av de stora entreprenadföretagen är globala aktörer som företräds av lokala bolag. Vid ut- eller ombyggnation samt övriga tjänster utgörs kunden ofta av oljebolag, gasbolag eller kraft- och energibolag. Majoriteten av dessa är statligt ägda.

MARKNAD

Den globala efterfrågan på olja, gas, energi och elektricitet är stor och ökande, vilket driver investeringar i infrastruktur. De största energikällorna är olja, gas och kol – och runt om i världen planeras och projekteras för en stor mängd anläggningar under en överskådlig framtid. Efterfrågan på alternativa energikällor ökar och nya projekt planeras i ett flertal länder. Offshoremarknaden

**Nettoomsättning 2015
fördelad på geografisk marknad**

påverkas negativt av ett lägre oljepris och investeringarna minskar, men utgör, för Consilium, samtidigt endast en mindre del av den totala marknaden. Efterfrågan på säkerhetssystem till olika typer av anläggningar är fortsatt stor, dels på grund av stora ekonomiska värden men även tack vare ökade säkerhetskrav.

Consilium koncentrerar sin verksamhet i länder och regioner som har en utbyggd industri runt olja, gas och andra energikällor, eller länder som nu utvecklar sin industri. Det mesta av världens olje- och naturgastillgångar finns i Mellanöstern, och det var också där Consilium började, och fortfarande har stor del av, sin verksamhet. Indien och Kina planerar stora investeringar i kraftverk och detta segment bearbetar Consilium ifrån sin indiska verksamhet. Inom offshore-segmentet har Consilium stor verksamhet baserad runt utvinning i Nordsjön genom sin verksamhet i Norge, samt via sina marknadsbolag i Kina och Sydkorea.

Marknadssegment

Olje- och gasindustrin

Applikationsområden

- Raffinaderier, petrokemianläggningar och kemiska fabriker
- Tankterminaler och oljekajer
- Petrokemiska lagrings- och förvaringsanläggningar

Marknadssegment

Kraftindustrin

Applikationsområden

- Gas- och oljekraftverk
- Kolkraftverk
- Kärnkraftverk
- Sol-, vatten- och vindkraftverk
- Transformatorstationer och ställverk

Marknadssegment

Offshoreindustrin

Applikationsområden

- Produktions- och prospekteringsplattformar
- Bostadsplattformar
- Flytande supportanläggningar, FPSO/FLNG
- Helikopterplattformar

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL TRE NISCHMARKNADER

Consilium har under ett antal år investerat i uppbyggnaden av sin globala marknadsorganisation inom affärsområdet. Dessa investeringar fortsätter löpande och nya geografiska marknader adderas successivt. Utöver att utöka närvaron på befintliga marknader är USA och Sydamerika intressanta marknader som utvärderas för framtiden.

POSITION

Consilium har stärkt sin ställning på marknaden under de senaste åren i takt med att verksamheten utökats. Genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv har Consilium erhållit betydande marknadsandelar inom vissa delsegment. Från att ha varit en liten aktör har företaget växt till att bli en etablerad och aktad aktör, även på global basis, där Consiliums system och kompetens har ett högt anseende på marknaden. En ökad marknadsnärvaro genom etableringen av allt fler egna kontor genererar successivt ökade affärsmöjligheter.

Affärsområde Fire safety & Automation baserar och vidareutvecklar sin uthålliga konkurrenskraft på ett antal områden med syfte att erbjuda marknaden bästa kundvärde:

1. Kvalitet – system med premium-produkter.
2. Tillförlitlighet – med kvalificerad personal som förstår och kan lösa kundens utmaningar.

3. Tillgänglighet – lokal närvaro i kombination med global räckvidd.
4. Kostnadseffektivitet – genom optimerad systemintegration levererad av en effektiv organisation.
5. Brett erbjudande – med ett komplett program av säkerhetssystem och tjänster.

STÖRRE HÄNDELSE UNDER ÅRET

Under 2015 har Consilium ökat investeringarna i utveckling av egna produkter. Consilium har dessutom investerat ytterligare i sin globala marknadsorganisation genom etablering av nya kontor i Malaysia och Marocko, samt genom förvärv av ytterligare aktier i det delägda brandsäkerhetsföretaget Consilium Fire Safety Pvt Ltd i Indien.

CONSILIUM-AKTIE

Consiliums B-aktie introducerades i maj 1994 på Stockholmsbörsens O-lista. Under 1995 registrerades aktien på Stockholmsbörsens A-lista. Under våren 2003 återgick aktien till notering på O-listan. Efter Stockholmsbörsens förändring handlas Consiliums aktie numera på Nasdaq Stockholm, Small Cap-listan.

Aktiekapitalet i Consilium uppgick per den 31 december 2015 till 58 511 015 kronor fördelat på 11 702 203 aktier, var och en med ett kvotvärde av 5 kronor. Aktier av serie A (907 490 st) berättigar till 10 röster och aktier av serie B (10 794 713 st) till 1 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinster.

Likviditetsgarant

Consilium har sedan 2008 ett avtal med Remium Nordic AB i syfte att förbättra likviditeten i Consiliums aktie. Som likviditetsgarant säkerställer Remium en specifik spread, det vill säga skillnaden mellan köp- och säljkurs i bolagets aktie, samtidigt som likviditet tillförs i orderboken genom att en volym aktier garanteras på köp- och säljsidan. Syftet med garantin är att minska kraftiga kursrörelser orsakade av enstaka affärer och samtidigt stimulera handeln i aktien. För aktieägarna innebär det i förlängningen bättre kursinformation och en mer rättvisande marknadsvärdering av Consiliums aktier.

En likviditetsgarant måste enligt minimikraven, i Nasdaqs regelverk, ställa kurser på både köp- och säljsidan, så att skillnaden mellan kurserna inte är större än 4 procent. Kurserna måste ställas under minst 85 procent av löpande handelstid. I och med att företaget har en likviditetsgarant markeras Consilium med (LP) i aktielistorna. Under 2015 uppgick den genomsnittliga stängningsspreaden till 0,92 procent.

Kursutveckling

Under året har aktiens värde ökat med 41 procent, från 63,50 kronor till 89,75 kronor den 31 december 2015. Under samma tid

har index där Consilium ingår utvecklats enligt följande: OMX Stockholm (PI) har gått upp med 6 procent, OMX Stockholm Small Cap (PI) med 29 procent och OMX Stockholm Industrial Goods & Services (PI) har gått upp med 8 procent.

Consilium har under året som högst betalats med 117,75 kronor och som lägst med 50,25 kronor. Vid utgången av 2015 uppgick Consiliums börsvärde till 969 MSEK (685).

Omsättning

Under året gjordes 22 709 avslut i Consilium B. 4 942 378 aktier omsattes till ett värde av 402 889 735 SEK. Omsättningshastigheten uppgick till 45 procent.

Aktieägare

Antalet aktieägare uppgick per den 31 december 2015 till 2 371 stycken (2 030).

Utdelningspolitik

Consiliums styrelse har fastslagit att en försiktig utdelningspolitik ska tillämpas under en förväntad tillväxtfas. Utdelningen ska, över tiden, motsvara en fjärdedel av resultatet efter finansiellt netto och skatt.

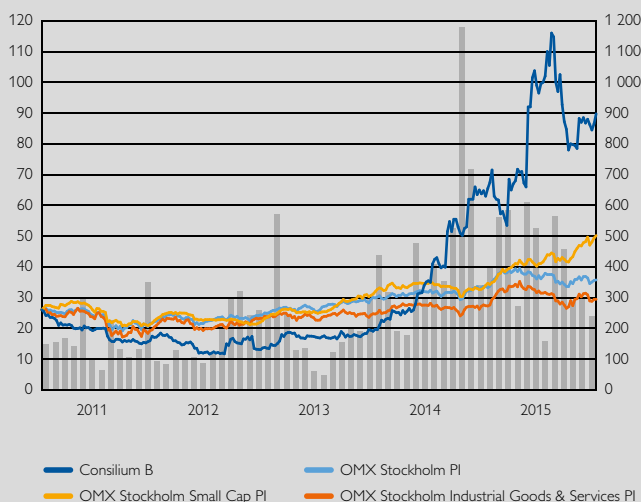
Föreslagen utdelning

Styrelsen föreslår utdelning om 2,00 SEK per aktie (1,25).

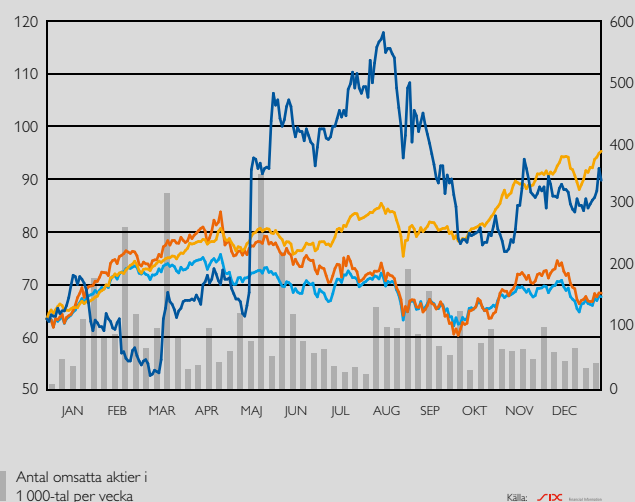
Direktavkastning

Den föreslagna utdelningen om 2,00 SEK per aktie motsvarar en direktavkastning om 2,2 procent (2,0) beräknat på kursen vid årets utgång.

Kursutveckling 2011-2015

Kursutveckling 2015

Data per aktie

	2015	2014	2013	2012	2011
Börskurs	89,75	63,50	19,60	13,65	17,50
Resultat, före och efter utspädning	5,62	4,25	1,14	0,68	1,37
Totalt resultat, före och efter utspädning	5,62	4,25	0,06	0,15	1,06
P/E-tal	16	15	327	91	17
Eget kapital, SEK	32,2	28,3	22,7	22,8	23,6
Börskurs/eget kapital	2,79	2,24	0,86	0,60	0,74
Utdelning, SEK	2,00	1,25	0,40	0,25	–
Direktavkastning, %	2,2	2,0	2,0	1,8	–
P/S-tal	0,6	0,6	0,3	0,2	0,2
Antal aktier, noterade	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713
Antal aktier, totalt	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203

De största aktieägarna

	A-aktier	B-aktier	Innehav	Röster
Platanen Holding AB	907 490	5 210 976	52,3 %	71,9 %
MCT Brattberg Aktiebolag		2 205 000	18,8 %	11,1 %
Magnus Vahlquist		550 000	4,7 %	2,8 %
Avanza Pension		107 618	0,9 %	0,5 %
Ove Hansson		100 086	0,9 %	0,5 %
Lott och Nils Rosenblads stiftelse		96 399	0,8 %	0,5 %
ABG Sundal Collier Norge ASA		95 320	0,8 %	0,5 %
Nordnet Pensionsförsäkring AB		84 182	0,7 %	0,4 %
Unionen		77 014	0,7 %	0,4 %
Sensor Sverige Select		71 759	0,6 %	0,4 %
Summa	907 490	8 598 354	81,2 %	88,9 %

Aktieinformation Consilium B

Aktienotering, NASDAQ OMX Stockholm, Small Cap
 Kortnamn, CONS B
 ISIN-kod, SE0000236382
 ICB-kod, 2700
 Sektor, Industrivaror & tjänster
 Totalt antal noterade aktier, 10 794 713 st
 Högsta betalkurs 2015, 117,75 SEK
 Lägsta betalkurs 2015, 50,25 SEK
 Slutkurs 2015-12-31, 89,75 SEK
 Börsvärde 2015-12-31, 969 MSEK

IR-kontakt

Ove Hansson, vd och koncernchef
 Tel: 08-563 053 02
 E-post: ove.hansson@consilium.se

Anna Holmgren, Finanschef
 Tel: 08-563 053 03
 E-post: anna.holmgren@consilium.se

Ekonomisk information 2016

Delårsrapport jan-mars, 2016-05-23
 Delårsrapport jan-juni, 2016-08-23
 Delårsrapport jan-september, 2016-11-23

Därutöver publicerar Consilium varje månad information om koncernens orderingång och fakturering.

FLERÅRSÖVERSIKT

Koncernresultaträkning

Belopp i MSEK	2015	2014	2013	2012	2011
Nettoomsättning	1 565,5	1 255,3	889,1	865,1	904,2
Rörelsens kostnader	-1 390,3	-1 145,0	-837,1	-822,8	-855,2
Rörelseresultat	175,2	110,3	52,0	42,3	49,0
Finansiella poster	¹⁾ -64,4	-28,1	-22,6	-17,8	-15,3
Resultat efter finansiella poster	110,8	82,2	29,4	24,5	33,7

¹⁾ Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, -17,5 MSEK.

Koncernbalansräkning

Belopp i MSEK	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	44,5	38,3	29,3	28,8	32,8
Immateriella anläggningstillgångar	359,6	281,9	157,6	173,0	165,9
Finansiella anläggningstillgångar	140,8	142,8	93,5	76,2	68,2
Varulager m.m.	227,3	197,2	144,1	155,8	166,9
Fordringar	505,3	401,5	307,1	296,0	297,2
Kortfristiga placeringar	134,2	12,9	14,2	8,4	–
Likvida medel	69,3	105,4	180,6	112,9	36,3
Summa tillgångar	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1	767,3
<i>Eget kapital</i>	376,3	327,9	265,9	266,6	276,0
<i>Skulder</i>					
Icke räntebärande långfristiga avsättningar	71,4	63,1	20,2	25,8	22,0
Icke räntebärande långfristiga skulder	–	–	–	–	–
Räntebärande långfristiga skulder	620,2	445,6	405,6	332,3	109,0
Icke räntebärande kortfristiga avsättningar	–	–	–	–	–
Icke räntebärande kortfristiga skulder	305,4	270,7	200,4	188,3	227,3
Räntebärande kortfristiga skulder	107,7	72,7	34,3	38,1	133,0
Summa skulder	1 104,7	852,1	660,5	584,5	491,3
Summa eget kapital och skulder	1 481,0	1 180,0	926,4	851,1	767,3

ORDLISTA

Affärsmodell

En teoretisk beskrivning av hur ett företag eller verksamhet är tänkt att fungera.

LNG

Flytande naturgas (Liquefied natural gas).

Makers list

Ett fartygsvarvs lista över prioriterade leverantörer.

Project engineering

Teknisk projektledning.

RAMS

Reliability, Availability, Maintainability and Safety (Funktionssäkerhet, Tillgänglighet, Underhållsmässighet och Säkerhet). En europeisk säkerhetsstandard (EN 50126) för järnvägsindustrin.

Retrofit

Eftermarknadsförsäljning av ersättningsprodukter.

SIL

Safety Integrity Level (Säkerhetsintegritetsnivå). En internationell funktionssäkerhetsstandard (IEC 61508) rörande utveckling av säkerhetssystem för maskiner.

VDR

Voyage Data Recorder (Marin färdskrivare). Utrustning för att underlätta vid utredning av fartygsolyckor. En VDR registrerar ett fartygs position och fart, kurs, djup, radiotrafik m.m. och motsvarar "svarta lådan" i ett flygplan.

NYCKELTAL

	2015	2014	2013	2012	2011
EBITDA, MSEK	211,5	147,9	¹⁾ 82,2	¹⁾ 73,8	¹⁾ 83,7
EBIT (Rörelseresultat), MSEK	175,2	110,3	¹⁾ 52,0	¹⁾ 42,3	¹⁾ 49,0
EBT, MSEK ³⁾	128,3	82,2	¹⁾ 29,4	¹⁾ 24,5	¹⁾ 33,7
Rörelsemarginal, %	11,2	8,8	¹⁾ 5,8	¹⁾ 4,9	¹⁾ 5,4
Vinstmarginal, % ³⁾	8,2	6,5	¹⁾ 3,3	¹⁾ 2,8	¹⁾ 3,7
Avkastning på operativt kapital, %	22,5	18,8	10,7	8,9	10,8
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	23,5	20,9	8,8	6,0	9,6
Direktavkastning, %	2,2	2,0	2,0	1,8	–
P/E-tal ²⁾	16	15	327	91	17
Soliditet, %	25	28	29	31	36
Riskbärande kapital, %	25	28	29	31	36
Nettoskuldssättningsgrad, %	139	122	92	93	75
Kassalikviditet, %	177	151	214	184	93
Resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	5,62	4,25	¹⁾ 1,14	¹⁾ 0,68	¹⁾ 1,37
Totalt resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	5,62	4,25	0,06	0,15	1,06
Eget kapital per aktie, SEK	32,2	28,0	22,7	22,8	23,6
Investeringar, MSEK	75,5	60,0	32,3	34,7	28,9
Utdelning per aktie, SEK	2,00	1,25	0,40	0,25	–
Antal anställda	793	690	¹⁾ 529	¹⁾ 521	¹⁾ 520
Antal anställda, intresseföretag	106	104	¹⁾ 78	¹⁾ 77	¹⁾ 76

¹⁾ Kvarvarande verksamhet.

²⁾ Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

³⁾ Exklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK 2015.

⁴⁾ Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.

⁵⁾ Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster med avdrag för aktuell skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.

Direktavkastning

Av årsstämman beslutad, eller av styrelsen och verkställande direktören föreslagen, utdelning för verksamhetsåret i förhållande till börskurs.

EBITDA

Resultat före räntor; skatt, nedskrivning och avskrivning.

EBIT

Resultat före räntor och skatt.

EBT

Resultat före skatt.

Eget kapital per aktie efter utspädning

Eget kapital ökad med konvertibla förlagslån dividerat med totalt antal aktier efter konvertering.

Eget kapital per aktie före utspädning

Eget kapital dividerat med antal aktier på balansdagen.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exklusive varulager dividerat med kortfristiga skulder.

Operativt kapital

Balansomslutningen minskad med likvida medel i form av kassa, bank och övriga finansiella tillgångar samt icke räntebärande skulder beräknat som årsgenomsnitt.

P/E-tal

Börskurs dividerat med resultat på aktie.

Resultat per aktie

Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt antal aktier.

Riskbärande kapital

Eget kapital och konvertibla förlagslån i förhållande till balansomslutningen.

Rörelseresultat

Resultat före räntor och skatt, motsvarande EBIT.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättningen.

Soliditet

Eget kapital, inklusive minoritetsintresse, i förhållande till balansomslutningen.

Skuldssättningsgrad

Räntebärande skulder exklusive konvertibelt förlagslån och räntebärande avsättningar i förhållande till eget kapital.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättningen.

HISTORIK

Consiliums varumärken har funnits på marknaden länge och bär med sig en lång tradition och historik. De varumärken Consilium marknadsför har installerats, använts och vunnit respekt under många decennier. En stor del av de produkter och system som Consilium erbjuder har företaget utvecklat själv, en del har förvärvats. Consiliums navigationslogg kan spåras tillbaka till 1912. Tidiga gasdetekteringssystem och brandlarm utvecklades under 50- och 60-talet. Dessa produkter och system, tillsammans med många andra, tillfördes företaget genom ett förvärv 1985. Nedan följer ett urval av händelser i Consiliums moderna historia, efter börsnoteringen 1994.

1994 Consilium noteras den 11 maj på Stockholmsbörsens O-lista.

1997 Consilium lanserar världens första integrerade brandlarm- och gasdetekteringssystem. Samma år förvärvar Consilium ett utvecklingsprojekt för marina färdskrivare.

2000 Consilium förvärvar japanska Nittans marina brandlarmsverksamhet.

2003 Consilium utvecklar ett brandlarmsystem anpassat för tågmarknaden.

2004 Consilium förvärvar den norska konkurrenten Servoteknikk (brandlarm).

2005 Consilium lanserar en enklare marin färdskrivare, Consilium S-VDR, som en reaktion på nya internationella regelverk.

2006 Consilium och japanska Nittan slår samman sina skandinaviska brandlarmsverksamheter för landmarknaden i ett nytt bolag, CN System AB.

2007 Consilium blir en koncern med tydligare fokus på produkter och system för säkerhet och navigation i samband med att Precomp Solutions AB (publ), tidigare Consilium Components, delas ut till aktieägarna.

2008 Consilium etablerar ett nytt affärsområde som ett resultat av en allt starkare efterfrågan från olje- och gasindustrin, framför allt i Mellanöstern. Affärsområdet, Automation, har tidigare varit ett projekt inom ramen för Consiliums affärsutveckling.

2009 Consilium fusionerar verksamheterna inom affärsområde Brand & Gas och affärsområde Navigation till ett nytt affärsområde: Consilium Marine & Safety.

2011 Som ett resultat av att försäljningen av brandsäkerhetssystem till den landbaserade olje- och gasindustrin successivt har ökat i betydelse ändrar affärsområde Automation namn till Fire safety & Automation.

2012 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det svenska brandskyddsföretaget Incendium. Consilium emitterar ett obligationslån om 325,0 MSEK, vilket gör företaget finansiellt oberoende av bankfinansiering för egen tillväxt och skapar förutsättningar att ta aktiv del i omstrukturering av marknaden under rådande lågkonjunktur.

2013 Consilium ökar sitt fokus på säkerhet och avyttrar radarverksamheten. Stora utvecklingsresurser satsat på arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt SIL2 och RAMS.

2014 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det indiska brandsäkerhetsföretaget Sureland Fire & Security, vilket stärker positionen i Indien samt tillför kärnkompetens inom applikationer för kraftindustrin. Consilium förvärvar 60 procent av aktierna i det norska brandsäkerhetsföretaget JKK Group, med dotterbolag i Norge och Kina, vilket stärker företagets position och erbjudande mot offshore-marknaden. Consilium förvärvar 40 procent av aktierna i det italienska brandlarmsföretaget MicroData. Förvärvet ger ett ökat inflytande över en viktig leverantör av brandlarmsprodukter.

2015 Consilium avslutar en längre period av renodling av verksamheten och koncentrerar sitt fokus fullt ut på att skapa lönsam tillväxt. Under året förstärker Consilium sin produkt- och marknadsorganisation genom förvärv av bolag i Australien, Finland och Nederländerna, samt genom ökat ägande i delägda bolag i Sverige, Norge och Indien. Två nya marknadsbolag etableras inom affärsområde Fire safety & Automation i Malaysia och Marocko. Consilium öppnar även ett kontor i Stavanger för marknadsföring av brandlarm till den norska offshoreindustrin.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Consilium AB (publ) org nr 556480-3327 med säte i Nacka, Stockholm län, får härmed avge koncernredovisning och årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Consiliums huvudfokus är att utveckla och marknadsföra produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Med en stabil bas av egenutvecklade produkter, kompletterat av externa varumärken av hög kvalitet, och en global marknadsorganisation är Consilium en av de ledande leverantörerna till den internationella sjöfarten samt olje-, gas- och kraftindustrin. Ledstjärnan i Consiliums erbjudande är att bidra till att skydda människor, miljö och materiella värden. Consilium marknadsför även sitt erbjudande till övrig industri där applikationen passar väl för Consiliums produkter och system samt Consiliums applikationskompetens. Därutöver erbjuds även kompletterande produkter och system, såväl egna som externa, samt service och support. Consiliums produktbolag ansvarar för produktutveckling och har det övergripande ansvaret för global marknadsföring och försäljning. De lokala marknadsbolagen ansvarar för lokal marknadsföring, försäljning, projektering samt service och support till kunderna.

För helåret 2015 ökade nettoomsättningen med 25 procent till 1 565,5 MSEK (1 255,3), och rörelseresultatet (EBIT) ökade med 59 procent till 175,2 MSEK (110,3), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 11,2 procent (8,8). Organisk tillväxt står för 57 procent av ökningen av nettoomsättningen och 66 procent av ökningen av rörelseresultatet. Rörelsemarginalen har med ökad volym successivt förbättrats genom en mer kostnadseffektiv organisation. Nettoomsättning och vinst per anställd fortsätter att öka. Mer än 95 procent av Consiliums försäljning går till marknader utanför Sverige, och en stor andel faktureras i främmande valutor. Under 2015 gav förstärkningen av framför allt USD, som är en viktig faktureringsvaluta i Consiliums globala verksamhet, en positiv effekt på rörelseresultatet om närmare 30,0 MSEK, jämfört med föregående år. På grund av de förskjutningar av valutaeffekter som terminskontrakt för orderstocken ger upphov till, finns det vid dagens valutakurser en ytterligare förväntad positiv effekt om närmare 10,0 MSEK under 2016 jämfört med 2015. Consilium har en stor orderstock efter de senaste årens goda orderingång. Orderstocken uppgick 31 december 2015 till 755,5 MSEK. Orderstocken avser huvudsakligen systemleveranser, med långa ledtider, till nya fartyg och större anläggningar. Orderstocken för eftermarknaden, med korta ledtider, är normalt relativt liten, men försäljningen till eftermarknaden har varit stabilt ökande under 15 år.

Consilium fortsätter att skapa aktieägarvärde genom sin verksamhet. Under 2013 ökade vinsten per aktie med 68 procent, under 2014 ökade vinsten per aktie med 272 procent, och under 2015 ökade vinsten per aktie med 60 procent. Allt avser kvarvarande verksamhet och är exklusive engångskostnad för förtidslösen av företagsobligation.

Consiliums strategi är att bygga upp en stark position inom utvalda globala nischmarknader. Inom dessa nischområden står Consilium för kvalitet, tillförlitlighet och hög servicegrad. Consilium är idag huvudsakligen ett säkerhetsföretag. Ökade säkerhetskrav inom valda nischområden bidrar till tillväxten. Consilium utvecklar produkter och system anpassade till utvalda nischmarknader. Företaget har byggt upp en unik applikationskunskap och investerat i en global marknadsorganisation för försäljning och kundsupport inom dessa nischer. Consilium levererar kundanpassade produkter och system, och erbjuder en hög servicenivå utifrån sin globala marknadsorganisation, både

vid nyförsäljning och för eftermarknadssupport. Consilium stärker successivt sin globala marknadsorganisation, gör kompletterande förvärv och integrerar både framåt och bakåt. Consilium har med denna nischstrategi successivt ökat sina marknadsandelar. Consilium förväntar sig en fortsatt god tillväxt under 2016, trots dagens osäkerhet kring effekten av det låga oljepriset och den globala ekonomins utveckling.

Inom affärsområde Marine & Safety riktar sig försäljningen till fartyg, tåg och tunnelbanor, fastigheter med höga skyddsvärden och offshore. Försäljningen till nybyggnation av fartyg påverkas av världsekonomins tillväxt, vilken skapar ökad efterfrågan på fartygstransporter. Försäljningen till eftermarknaden utgör mer än 55 procent av nettoomsättningen, vilket ger en stabil grund och är stadigt ökande. Försäljningen till fastigheter med höga skyddsvärden ökar varje år. Försäljningen till tåg och tunnelbanor fortsätter att växa. Consilium har utvecklat ett nytt brandlarmssystem för offshore, med SIL-2 godkännande. Affärsområdets försäljning till offshore har hittills varit en liten del av den totala volymen, och Consilium ser därför en tillväxtpotential trots en svag marknad. Totalt förväntas en fortsatt god tillväxt under 2016.

Inom affärsområde Fire safety & Automation riktar sig försäljningen av säkerhetssystem till raffinaderier och kemiska fabriker, tankterminaler, offshore, kraftverk och byggnader med höga skyddsvärden. Consilium fortsätter att bygga ut den globala marknadsorganisationen inom detta affärsområde. Det finns globalt fortsatt ett stort antal projekt inom olje- och gasindustrin, trots att investeringar på flera marknader påverkas negativt av det låga oljepriset. Den globala efterfrågan på olja och gas fortsatte att öka under 2015. Efterfrågan på energi och elektricitet fortsätter att öka utanför OECD-länderna. Det är endast inom offshore Consilium ser minskade volymer för affärsområdet under 2016. Offshore är dock en mindre del av verksamheten. Totalt förväntas därför en fortsatt god tillväxt under 2016.

Consilium har idag en global organisation med 55 kontor i 25 länder. Ytterligare etableringar planeras under 2016. Consiliums globala nischstrategi har skapat en stark marknadsposition, trots att konkurrenterna oftast utgörs av väsentligt större bolag. Den ökade affärsvolymen har medfört ytterligare nyrekryteringar under 2015. Consilium har idag 793 (690) medarbetare inom koncernen, vilket motsvarar en ökning med 15 procent, och ytterligare 106 (104) medarbetare i joint venture- och intressebolag. Consilium ser ett fortsatt rekryteringsbehov under 2016.

Kapitalbindning i form av lager och kundfordringar har, jämfört med föregående år, minskat relativt nettoomsättningen, medan totalt rörelsekapital som väntat ökat på grund av den stora volymökningen (25 procent). Kassaflödet från rörelsen har ökat med 34 procent till 77,9 MSEK (58,1). Consiliums stora investeringar i produktutveckling och förvärv av bolag har påverkat totalt kassaflöde negativt. Consilium redovisar en hög avkastning på såväl det operativa kapital som krävs för rörelsen som på aktieägarnas egna kapital. Avkastningen på operativt kapital uppgick under 2015 till 22,5 procent (18,8). Avkastningen på eget kapital uppgick under 2015, trots engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, till 23,5 procent (20,9).

Affärsområde Marine & Safety

Leveranserna av säkerhetsprodukter till fartyg med höga skyddsvärden, vilket är affärsområde Marine & Safetys huvudmarknad, fortsätter att vara goda. Consilium har successivt ökat sina

marknadsandelar och byggt upp en stor orderstock för leveranser 2016 och 2017. Leveranser av brandlarm till tåg och tunnelbanor är fortsatt god. Försäljningen till eftermarknaden utgör mer än 55 procent av den totala nettoomsättningen. Orderingången under fjärde kvartalet 2015 var "all-time-high". Huvuddelen av världens godstransporter sker med fartyg. I en allt mer globaliserad ekonomi ökar sjötransporterna med en multipel på världsekonomin tillväxt. Det totala antalet seglande fartyg i världen och transporterad volym har ökat stadigt de senaste 25 åren. Världsekonomin förväntas fortsätta att växa. Det låga oljepriset minskar beställningarna från offshoresektorn. Vartannat större fartyg i världen har någon av Consiliums produkter ombord. Ökad global transportvolym och ökat antal seglande fartyg kräver mer service och support. Utbyte och uppgraderingar av gamla system sker ständigt och efterfrågan på reservdelar, service och tjänster ökar i sin tur. Med en livslängd på 25 år, eller mer för specialfartyg, är eftermarknaden mer värd än nybyggnationsmarknaden. Affärsområde Marine & Safety växer långsiktigt genom egen produktutveckling och egna marknadssattnings, samt genom kompletterande förvärv.

Under 2015 ökade affärsområdets nettoomsättning med 23 procent till 1 100,8 MSEK (891,8). EBIT (rörelseresultatet) ökade med 56 procent till 163,0 MSEK (104,8). Orderingången ökade med 11 procent till 1 127,3 MSEK (1 016,0). Orderstocken är fortsatt stark.

Affärsområde Fire safety & Automation

Det sker globalt stora investeringar inom den landbaserade olje- och gasindustrin, i kemikaliefabriker och andra anläggningar med höga skyddsvärden. Efterfrågan på energi och elektricitet ökar utanför OECD-länderna. Efterfrågan inom offshoremarknaden minskar däremot på grund av det låga oljepriset. Affärsområde Fire safety & Automation fokuserar försäljning och utveckling av brandsäkerhetssystem och relaterade produkter till olje- och gasindustrin samt energisektorn, samt till liknande applikationer för anläggningar med högt skyddsvärde. Ökade resurser har satsats på produktutveckling och nya marknader. Världsekonomin fortsätter att växa. Efterfrågan på olja och gas fortsätter att öka, och behovet av ökad energiproduktion är fortsatt stort för många icke OECD-länder. Det låga oljepriset påverkar däremot investeringarna inom offshoremarknaden negativt, och osäkerheten har även försenat många beslut inom olje- och gassektorn på land. Affärsområdets nettoomsättning har fortsatt att öka under 2015, trots att orderingång och leverans för flera större projekt har förskjutits. Trots den oro som det låga oljepriset gett upphov till förväntar sig Consilium, med hänsyn till sina marknads- och produktinvesteringar och en bra riskspridning mellan olika marknadssegment, en fortsatt god tillväxt under 2016. Consilium kombinerar stor kunskap om brandsäkerhet med tekniska lösningar innehållande egenutvecklade och externa produkter av hög kvalitet. Consiliums erbjudande omfattar allt från konsulttjänster till kompletta säkerhetssystem med såväl brand- och gasdetektion som aktiv brandbekämpning. Consilium utvecklar fler egna produkter, bygger ut den globala marknadsorganisationen, ökar satsningen på erbjudanden till eftermarknaden, och samordnar teknik- och marknadsresurser.

Under 2015 ökade affärsområdets nettoomsättning med 28 procent till 464,7 MSEK (363,5). EBIT (rörelseresultatet) ökade med 32 procent till 37,0 MSEK (28,0). Orderingången minskade med 17 procent till 370,4 MSEK (444,0). Orderstocken är fortsatt stark.

Consilium-koncernen 2015

Nettoomsättningen ökade med 25 procent till 1 565,5 MSEK (1 255,3). EBITDA (resultat före avskrivningar, finansiella poster och skatt) ökade med 43 procent till 211,5 MSEK (147,9). EBIT (rörelseresultat) ökade med 59 procent till 175,2 MSEK (110,3).

Rörelsemarginalen uppgick till 11,2 procent (8,8). EBT (resultat före skatt), exklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, ökade med 56 procent till 128,3 MSEK (82,2). Vinstmarginalen uppgick till 8,2 procent (6,5). Orderingången ökade med 3 procent till 1 497,7 MSEK (1 460,0). Avkastningen på operativt kapital uppgick till 22,5 procent (18,8). Avkastningen på eget kapital uppgick till 23,5 procent (20,9), trots engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation.

Nya finansiella mål

Consilium fortsätter att arbeta enligt den långsiktiga strategi som lagts fast för verksamheten, men styrelsen har reviderat de finansiella målsättningarna. Consilium ökar målsättningen för årlig tillväxt av nettoomsättningen, till att i genomsnitt vara mer än 10 procent per år under perioden 2016–2020 (tidigare mål: genomsnitt 10 procent). Consilium ökar målsättningen för rörelsemarginal, till att uppnå en rörelsemarginal om minst 12,5 procent före 2020 (tidigare mål: uppnå minst 10 procent). Consilium ökar målsättningen för avkastning på operativt kapital, till att i genomsnitt vara mer än 17,5 procent per år under perioden 2016–2020 (tidigare mål: uppnå minst 15 procent).

Personal och utbildning

Antalet anställda uppgick per 2015-12-31 793 (690). Dessutom finns 106 (104) anställda inom joint venture- och intressebolag.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2015 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuellt förekommande bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner.

Finansiell ställning och kassaflöde

Soliditeten uppgick till 25 procent (28). Likvida medel uppgick per 2015-12-31 till 69,3 MSEK (105,4). Räntebärande skulder uppgick till 727,9 MSEK (518,3). Kassaflödet uppgick till -36,5 MSEK, vilket innebär att likvida medel var 69,3 MSEK vid årets slut.

Investeringar

Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar har under året uppgått till 75,5 MSEK (60,0). Inom Marine & Safety har investeringar huvudsakligen skett inom SIL-utveckling.

Forskning och utveckling

Consilium är ett tekniskt kunskapsföretag med målsättning att ligga i framkant av teknikutvecklingen inom valda nischer. Utveckling av produkter, system och produktionsteknik är därför ett prioriterat område. Koncernen balanserar utvecklingskostnader med en avskrivningsperiod om 3–5 år.

Kvalitet

Samtliga produktbolag är idag certifierade enligt ISO 9000-standard.

Miljö

Consilium ska verka för att den dagliga verksamheten, liksom produkter och tillverkningsprocesser, uppfyller nationella lagar och internationella miljökrav. Koncernens produkter ska tillverkas av material och genom tillverkningsprocesser som belastar miljön så

lite som möjligt. Rest- och avfallsprodukter ska tas om hand på ett miljövänligt sätt. Koncernen bedriver ingen anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken.

Finansiell riskhantering

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Riskhanteringen sköts av respektive produktägande dotterföretag enligt policies som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar skriftliga policies såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivata och icke-derivata finansiella instrument samt placering av överlikviditet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Koncernens väsentliga risk- och osäkerhetsfaktorer består av bland annat affärsmässiga risker och finansiella risker. Affärsmässiga risker kan avse större kundexponeringar mot enskilda branscher eller företag. Finansiella risker avser främst valutarisker som uppstår genom att över 95 procent av försäljningen sker utanför Sverige medan stor del av produktionen sker i Sverige. Hanteringen av de finansiella riskerna finns beskriven i not 13.

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapporten återfinns på sid 55.

Utsikter för 2016

Consilium förväntar sig en fortsatt ökad nettoomsättning under 2016.

Händelser efter periodens utgång

Consilium AB (publ) har under mars 2016 emitterat obligationer om 150 MSEK. Obligationerna löper till och med den 25 mars 2020 och utgör del av Obligationslån 2015/2020 (ISIN: SE0006800397) som därmed uppgår till 750 MSEK.

Consilium har under april 2016 förvärvat 79 procent av aktierna i Micropack (Engineering) Ltd.

Moderbolaget

Consilium AB, org.nr. 556480-3327, är moderbolag för verksamheten inom Consilium med koncern-gemensamma funktioner. Moderbolagets nettoomsättning uppgick till 1,7 MSEK (0,9) och avser direkt nedlagd tid inom koncernbolagen. Rörelsens kostnader uppgick till -24,9 MSEK (-23,4). Rörelseresultatet uppgick till -23,2 MSEK (-22,5). Resultat efter finansiella poster uppgick till 12,9 MSEK (38,4). Resultat efter skatt uppgick till 10,0 MSEK (30,2).

Ägarförhållande Consilium

Consilium har cirka 2 300 aktieägare (2 000). Största ägare är familjen Rosenblads holdingbolag Platanen Holding AB som äger 52,3 procent av kapitalet och 71,9 procent av rösterna. Andra kapitalmässigt stora ägare är MCT Brattbergs AB med 18,8 procent och Magnus Walquist med 4,7 procent.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder samt övriga skulder. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer

klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Styrelsens yttrande enligt aktiebolagslagen 18 kap. 4 §

Efter föreslagen utdelning uppgår moderbolagets soliditet till 19 procent och koncernens soliditet till 24 procent. Soliditeten är betryggande mot bakgrund av att bolagets och koncernens verksamhet fortsatt bedrivs med lönsamhet. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en fortsatt betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen inte hindrar moderbolaget eller de övriga koncernbolagen från att fullgöra sina förpliktelser, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i aktiebolagslagen 17 kap. 3 § 2-3 st (försiktighetsregeln).

Förslag till vinstdisposition

Belopp i KSEK

<i>Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:</i>	
Överkursfond	130 435
Balanserat resultat	-45 842
Årets resultat	10 014
Totalt	94 607

Styrelsen föreslår att vinsten disponeras som följer:

Till aktieägarna utdelas kontant 2,00 kr/aktie	-23 404
Balanserat resultat i ny räkning	71 203

KONCERNENS RESULTATRÄKNING OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT

MSEK	Not	2015	2014
Försäljningsintäkter	1	1 565,5	1 255,3
Kostnader för sålda varor	20	-1 029,2	-840,9
Bruttovinst		536,3	414,4
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	2,9,20	-211,7	-171,1
Administrationskostnader	2,3,4,9,20	-117,0	-95,6
Forsknings- och utvecklingskostnader	9,10,20	-44,3	-44,8
Resultat från andelar i intresseföretag	12	11,9	7,4
Rörelseresultat		175,2	110,3
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	5	19,7	18,6
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	6	-66,6	-46,7
Övriga finansiella kostnader	6	-17,5	–
Resultat efter finansiella poster		110,8	82,2
Inkomstskatter	7	-27,9	-20,2
Årets resultat		82,9	62,0
Övrigt totalresultat:			
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen			
Kassaflödessäkringar		20,5	-31,0
Uppskjuten skatt på kassaflödessäkringar		-4,8	7,1
Valutakursdifferenser		3,5	43,6
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		19,2	19,7
Summa totalresultat		102,1	81,7
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare	29	65,8	49,7
Innehav utan bestämmande inflytande		17,1	12,3
Summa årets resultat		82,9	62,0
Resultat per aktie, moderbolagets aktieägare			
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		5,62	4,25
Summa resultat per aktie, SEK		5,62	4,25
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		83,8	63,7
Summa totalresultat		83,8	63,7
Innehav utan bestämmande inflytande		18,3	18,0
Summa totalresultat		102,1	81,7
Föreslagen utdelning per aktie, SEK		2,00	1,25

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader, mark och markanläggningar	9	18,1	17,1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	1,1	2,4
Inventarier, verktyg och installationer	9	25,3	18,8
Summa materiella anläggningstillgångar		44,5	38,3
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	10	166,7	137,9
Patent, licenser och liknande rättigheter	10	0,8	0,7
Goodwill	10	192,1	143,3
Summa immateriella anläggningstillgångar		359,6	281,9
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Innehav redovisade med kapitalandelsmetoden	12	45,3	44,5
Långfristiga fordringar	30	69,0	66,8
Uppskjutna skattefordringar	8	26,5	31,5
Summa finansiella anläggningstillgångar		140,8	142,8
(Varav spärrade likvida medel i långfristiga fordringar)	23	(36,3)	(31,8)
Summa anläggningstillgångar		544,9	463,0
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	227,3	197,2
<i>Fordringar m.m.</i>			
Kundfordringar	15	391,0	294,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	52,9	50,8
Övriga fordringar	8	61,4	56,6
Kortfristiga placeringar		134,2	12,9
Likvida medel		69,3	105,4
Summa omsättningstillgångar		936,1	717,0
(Varav spärrade likvida medel i övriga fordringar)	23	(3,2)	(3,2)
Summa tillgångar		1 481,0	1 180,0
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Övrigt tillskjutet kapital		206,2	206,2
Övriga reserver		-27,2	-19,1
Balanserat resultat, inkl. årets resultat		78,6	27,4
Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare		316,1	273,0
Innehav utan bestämmande inflytande		60,2	54,9
Summa eget kapital		376,3	327,9
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	21	20,2	45,6
Obligationslån	21	600,0	400,0
Pensionsförpliktelser	19	3,4	2,6
Övriga avsättningar	19	68,0	60,5
Summa långfristiga skulder		691,6	508,7
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		192,5	164,2
Aktuella skatteskulder		13,4	11,6
Skulder till kreditinstitut	21	107,7	72,7
Övriga skulder		27,5	40,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	72,0	54,7
Summa kortfristiga skulder		413,1	343,4
Summa eget kapital och skulder		1 481,0	1 180,0
Ställda säkerheter	23	97,7	86,5
Ansvarsförbindelser	24	29,0	10,2

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL

	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Övriga reserver	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2014	58,5	206,2	-29,9	-5,7	229,1	36,8	265,9
Effekt av övergång till redovisning enligt kapitalandelsmetoden (IFRS 11)	–	–	–	0,9	0,9	–	0,9
Justerad ingående balans 1 januari	58,5	206,2	-29,9	-4,8	230,0	36,8	266,8
Periodens resultat	–	–	–	49,7	49,7	12,3	62,0
Övrigt totalresultat	–	–	14,0	–	14,0	5,7	19,7
Periodens totalresultat	0,0	0,0	14,0	49,7	63,7	18,0	81,7
Utdelning	–	–	–	-17,5	-17,5	0,0	-17,5
Förvärv/avyttringar	–	–	-3,2	–	-3,2	12,7	9,5
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital	–	–	–	–	0,0	-12,6	-12,6
Utgående balans per 31 december 2014	58,5	206,2	-19,1	27,4	273,0	54,9	327,9
Ingående balans per 1 januari 2015	58,5	206,2	-19,1	27,4	273,0	54,9	327,9
Periodens resultat	–	–	–	65,8	65,8	17,1	82,9
Övrigt totalresultat	–	–	18,0	–	18,0	1,2	19,2
Periodens totalresultat	0,0	0,0	18,0	65,8	83,8	18,3	102,1
Utdelning	–	–	–	-14,6	-14,6	-5,2	-19,8
Förvärv/avyttringar	–	–	-16,1	–	-16,1	-11,1	-27,2
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital	–	–	–	–	0,0	3,3	3,3
Värdetförändring, option	–	–	-10,0	–	-10,0	–	-10,0
Utgående balans per 31 december 2015	58,5	206,2	-27,2	78,6	316,1	60,2	376,3

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		175,2	110,3
Avskrivningar	9, 10	36,3	37,6
Övriga ej likviditetspåverkande poster	28	10,9	6,9
		222,4	154,8
Erhållen ränta	5	4,3	2,1
Övriga finansiella poster		-6,4	3,0
Erlagd ränta	6	-45,2	-33,2
Betald inkomstskatt		-12,3	-7,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		162,8	119,1
Ökning/minskning varulager	14	-20,9	-48,5
Ökning/minskning kundfordringar	15	-76,8	-32,5
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-5,1	-11,8
Ökning/minskning leverantörsskulder		18,3	21,3
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-0,4	10,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		77,9	58,1
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	9	-13,4	-12,0
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-62,1	-48,0
Spärrade medel		-4,4	-2,6
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		-121,3	1,3
Investeringar och andelar i intresseföretag		-0,8	-25,8
Förvärv av dotterbolag och andra affärsenheter, efter avdrag för förvärvade likvida medel		-80,8	-87,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-282,8	-174,3
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation och ökning av övriga lån		640,1	58,5
Återbetalning av företagsobligation och övriga lån		-434,4	—
Engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation		-17,5	—
Betald utdelning till joint venture- och minoritetsdelägare		-5,2	-12,8
Betald utdelning till aktieägarna		-14,6	-4,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		168,4	41,0
Årets kassaflöde		-36,5	-75,2
Likvida medel vid årets början		105,4	180,6
Valutakurseffekt i likvida medel		0,4	0,0
Likvida medel vid årets slut		69,3	105,4

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	2015	2014
Övriga rörelseintäkter		1,7	0,9
Bruttovinst		1,7	0,9
Administrationskostnader	2, 3, 4	-24,9	-23,4
Rörelseresultat		-23,2	-22,5
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	15,4	16,6
Resultat från andelar i koncernföretag		81,0	79,1
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-42,8	-34,8
Övriga finansiella kostnader	6	-17,5	–
Resultat före skatt		12,9	38,4
Skatt på årets resultat	7, 8	-2,9	-8,2
Årets resultat och totalresultat		10,0	30,2

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	9	0,1	0,0
Summa materiella anläggningstillgångar		0,1	0,0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	11	174,1	174,1
Uppskjutna skattefordringar	8	8,1	11,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		182,2	185,1
Summa anläggningstillgångar		182,3	185,1
Omsättningstillgångar			
<i>Fordringar m m</i>			
Fordringar hos koncernföretag		494,1	387,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	11,0	7,1
Kortfristiga placeringar		134,2	12,9
Övriga kortfristiga fordringar		1,0	1,2
Likvida medel		5,3	44,1
Summa omsättningstillgångar		645,6	453,0
Summa tillgångar		827,9	638,1
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Reservfond		31,7	31,7
Summa		90,2	90,2
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		130,4	130,4
Balanserat resultat		-45,8	-61,4
Årets resultat		10,0	30,2
Summa		94,6	99,2
Summa eget kapital		184,8	189,4
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Företagsobligationslån	21	600,0	400,0
Skulder till koncernföretag		0,0	40,0
Summa långfristiga skulder		600,0	440,0
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2,2	1,8
Skulder till kreditinstitut	21	31,1	0,0
Skulder till koncernföretag		5,8	0,0
Övriga skulder		0,7	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	3,3	6,9
Summa kortfristiga skulder		43,1	8,7
Summa eget kapital och skulder		827,9	638,1
Ställda säkerheter	23	16,0	0,0
Ansvarsförbindelser	24	22,6	28,9

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2014	58,5	31,7	130,4	-56,8	163,8
Betald utdelning	–	–	–	-4,6	-4,6
Årets resultat	–	–	–	30,2	30,2
Utgående balans per 31 december 2014	58,5	31,7	130,4	-31,2	189,4
Ingående balans per 1 januari 2015	58,5	31,7	130,4	-31,2	189,4
Betald utdelning	–	–	–	-14,6	-14,6
Årets resultat	–	–	–	10,0	10,0
Utgående balans per 31 december 2015	58,5	31,7	130,4	-35,8	184,8

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-23,2	-22,5
Övriga ej likviditetspåverkande poster	28	–	0,4
		-23,2	-22,1
Erhållen ränta	5	14,1	16,6
Erlagd ränta	6	-42,8	-34,8
		-51,9	-40,3
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-28,5	43,0
Ökning/minskning leverantörsskulder		-0,4	0,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		4,3	0,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-76,5	43,9
Investeringsverksamheten			
Aktieägartillskott		0,0	-50,0
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		-121,3	1,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-121,3	-48,7
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation	21	600,0	0,0
Återbetalning av företagsobligation		-400,0	0,0
Ökning/minskning av övriga lån		-8,9	-0,2
Utbetald utdelning		-14,6	-4,6
Engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation		-17,5	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		159,0	-4,8
Årets kassaflöde		-38,8	-49,9
Likvida medel vid årets början		44,1	94,0
Likvida medel vid årets slut		5,3	44,1

REDOVISNINGSPRINCIPER

Samtliga belopp i MSEK där inget annat anges

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper.

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för Consilium-koncernen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner, International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar från IFRIC sådana de antagits av EU. Den har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av byggnader och mark, finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar.

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2015 och har tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport.

Nya standarder och tolkningar som tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och ändringar av tolkningar och befintliga standarder träder i kraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2015 och har tillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter. Inga av dessa har haft någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2015 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas tre värderingskategorier för finansiella tillgångar, upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Huru ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Investeringar i eget kapitalinstrument ska redovisas till verkligt värde över resultaträkningen men det finns även en möjlighet att vid första redovisningstillfälle redovisa instrumentet till verkligt värde över övrigt totalresultat. Ingen omklassificering till resultaträkningen kommer då att ske vid avyttring av instrumentet. IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som utgår från förväntade kreditförluster. För finansiella skulder ska ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall en skuld redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde-alternativet. Värdeförändringar hänförliga till förändringar i egen kreditrisk ska då redovisas i övrigt totalresultat. IFRS 9 minskar kraven för tillämpning av säkringsredovisning genom att 80-125-kriteriet ersätts med krav på ekonomisk relation mellan säkringsinstrument och säkrat föremål och att säkringskvoten ska vara samma som används i riskhanteringen. Även säkringsdokumentationen ändras lite jämfört med den som tas fram under IAS 39. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Tidigare tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

IFRS 15 "Revenue from contracts with customers" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

IFRS 16 "Leases". I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med

några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad.

Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten. EU har ännu inte antagit standarden. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av IFRS 16.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål

Att upprätta redovisningen i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse är främst följande:

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för goodwill enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. De antaganden och bedömningar som görs gällande förväntade kassaflöden och diskonteringsränta i form av en vägd genomsnittlig kapitalkostnad finns beskrivna i not 10. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som har genomförts och som inte visat på nedskrivningsbehov av goodwill har gjorts med en sådan marginal att företagsledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde. Det är ledningens bedömning att det även med en viss variation i de viktigaste variablerna ej kommer att föreligga nedskrivningsbehov.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för balanserade utvecklingskostnader

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för balanserade utvecklingskostnader enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som har genomförts och som inte visat på nedskrivningsbehov av balanserade utvecklingskostnader har gjorts med en sådan marginal att företagsledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde. Det är ledningens bedömning att det även med en viss variation i de viktigaste variablerna ej kommer att föreligga nedskrivningsbehov.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Framtida överskott har baserats utifrån koncernens prognoser. Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar prövas vid varje bokslutstillfälle och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga för att kunna utnyttjas. Osäkerhet i framtidsutsikter för ekonomin och konjunkturer eller andra svårigheter i bedömningen av framtida vinster kan resultera i lägre skattemässiga överskott i framtiden i de dotterbolag som har skattemässiga underskottsavdrag. Sannolikheten för att koncernen ska kunna nyttja de skattemässiga underskottsavdragen baseras bland annat utifrån de senaste årens utfall och utifrån uppskattade prognoser. Samtliga skattemässiga underskottsavdrag har aktiverats som uppskjutna skattefordringar.

Put/call option JKK Group AS

En put/call option tecknades i samband med förvärvet av JKK Group AS under 2014. Den uppskattade värdet av optionen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2015 har en omprövning av optionens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts mot eget kapital.

Kundfordringar

Fordringar redovisas netto efter reservering för osäkra kundfordringar som bedöms på en individuell basis.

Nettovärdet speglar de belopp som förväntas kunna inkasseras baserat på omständigheter som är kända på balansdagen. Ändrade förhållanden, till exempel att uteblivna betalningar ökar i omfattning eller att förändringar inträffar i en betydande kunds ekonomiska ställning, kan medföra avvikelser i värderingen. Den rådande allmänna marknadsutvecklingen har medfört ytterligare fokus på kreditprövning av kunder och bevakning av kundfordringar.

Tvister

Consilium är inblandat i tvister i den normala affärsverksamheten. Tvister kan röra bl a produktansvar, påstådda fel i leveranser av varor och andra frågor i anslutning till Consiliums verksamhet. Tvister kan visa sig kostsamma och tidskrävande och kan störa den normala affärsverksamheten. För närvarande bedöms inga tvister vara av väsentlig betydelse.

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast Transaktioner som medför in eller utbetalningar. Likvida medel omfattar kassa och banktillgodohavanden.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna, samt bolag över vilka moderbolaget på annat sätt har bestämmande inflytande, d v s har rätten att utforma bolagets finansiella och operativa strategier i syfte att erbjuda ekonomiska fördelar.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde för tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Dotterbolagens förvärvade egna kapital bestäms till skillnaden mellan identifierbara tillgångars och övertagna skulder och eventualförpliktelser verkliga värden utifrån en marknadsvärdering gjord vid förvärvstidpunkten. De förvärvade dotterbolagens egna kapital elimineras i sin helhet vilket innebär att i koncernens egna kapital ingår endast den del av dotterbolagets egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets identifierade nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag koncernen har kontroll genom ett bestämmande inflytande över bolaget och med belopp avseende tiden efter förvärvet. Avyttrade dotterbolag exkluderas ur koncernens redovisning från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Dotterbolag som har delats ut till aktieägarna har exkluderats ur koncernens redovisning från och med den dag då utdelningen verkställdes. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt internvinster elimineras i sin helhet. Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Intressebolag

Som intressebolag beaktas de företag som inte är dotterbolag men där moderbolaget har betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller aktieinnehav som omfattar 20-50 %. Andelar i intressebolag redovisas i koncernens bokslut enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Koncernens andel av resultat som uppkommit i intressebolaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i reserver redovisas i posten Reserver. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intressebolags förluster uppgår till, eller överstiger, dess innehav redovisar koncernen inte ytterligare förluster. Eventuellt orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

Även orealiserade förluster elimineras. Resultatandelar i intresseföretag redovisas på separata rader i koncernresultaträkningen och i koncernbalansräkningen. Andel i intressebolags resultat redovisas efter skatt.

Omräkning av utländsk valuta

Posterna som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Balans- och resultaträkningar för dotterbolagen i koncernen omräknas till balansdagens kurs respektive snittkurs för året. Kursdifferenser förs direkt till koncernens egna kapital. Kursdifferenser hänförliga till omräkning av utländska dotter bolag redovisas i övrigt totalresultat.

Väsentliga valutakurser	Bokslutskurs 31 december	
	2015	2014
USD	8,42	7,77
EUR	9,16	9,43
GBP	12,46	12,11
Väsentliga valutakurser	Snittkurs	
	2015	2014
USD	8,40	6,88
EUR	9,34	9,10
GBP	12,83	11,31

Fördringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen under nettoomsättning eller kostnad såld vara. Valutasäkrings-transaktioner i form av valutaterminkontrakt avseende framtida flöden i utländsk valuta påverkar resultatet i takt med att de löper ut.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Koncernmellanhavanden i utländsk valuta som avser långfristig finansiering till dotterbolag av eget kapitalkaraktär ("Extended equity") räknas inte om till balansdagens kurs utan är värderade till den kurs som var aktuell då mellanhavandet uppstod.

Affärsområden

Consilium har två affärsområden, Marine & Safety och Fire safety & Automation. Dessa affärsområden är de som följs upp internt av högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är vd och tillika koncernchef.

Enheter inom respektive affärsområde uppvisar en liknande riskbild och utveckling. Koncernen klassificerar därför affärsområdena som kassaflödesgenererande enheter vid nedskrivningsprövning av goodwill.

Intäktsredovisning

Intäkterna innefattar det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning. Intäkter redovisas enligt följande.

Försäljning av varor

Koncernens nettoomsättning utgörs av det verkliga värdet av försäljning av varor. Consilium redovisar Intäkter när risken för varan har överförs till kund i enlighet med leveransvillkor samt betalning av den relaterade kundfordran är sannolikt säkerställd. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter, returer, kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta och efter det att koncernintern försäljning har eliminerats.

Försäljning av tjänsteuppdrag och entreprenaduppdrag

För utförda tjänsteuppdrag respektive entreprenaduppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdrag eller entreprenaduppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när de blivit beslutade och rätten till betalning bedöms som säker.

Statliga stöd

Redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor. Statliga stöd som hänför sig till kostnader skjuts upp och intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs sig. Consilium har inga lån som är direkt hänförliga till utgifter för bolagets utvecklingskostnader.

Skatter

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Underskottsavdrag som kommer att kunna utnyttjas mot sannolika framtida vinster aktiveras som uppskjuten skattefordran. Detta avser såväl ackumulerade underskottsavdrag vid förvärvstidpunkten, som därefter uppkomna förluster. Värdering sker till de skattesatser som gällde på balansdagen. Uppskjuten skatt redovisas i balansräkningen som finansiell tillgång eller långfristig skulder. Årets skattekostnad utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Om verkligt utfall skiljer sig från de belopp som först redovisades, kommer dessa skillnader att påverka avsättningarna för aktuell skatt och uppskjuten skatt samt årets resultat. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intressebolag förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar består av balanserade utvecklingskostnader, goodwill samt patent, licenser och liknande rättigheter.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp som det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktier i förvärvade dotterföretag överstiger det verkliga värdet på det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar vid förvärvstidpunkten. Goodwill på förvärv av intressebolag ingår i värdet på innehav i intressebolag och prövas med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov som en del av värdet på det totala innehavet. Goodwill som redovisas separat testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Nedskrivning av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten. Goodwill fördelas vid förvärvstidpunkten på de kassaflödes- genererade enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten.

För beskrivning av metoder och antaganden vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov, se not 10.

Produktutveckling och forskning

Utgifter avseende utvecklingsprojekt hänförliga till konstruktion och test av nya eller förbättrade produkter balanseras som immateriella tillgångar i den omfattning som dessa utgifter förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs i takt med att de uppkommer.

Utvecklingskostnader som tidigare kostnadsförts balanseras inte som tillgång i senare perioder. Utvecklingskostnader som balanserats skrivs av linjärt under 3-5 år över den period som de förväntade fördelarna beräknas komma företaget tillgodo och från den tidpunkt då kommersiell produktion påbörjas. I enlighet med övergångsreglerna till IFRS 2005 har Consilium omklassificerat tidigare redovisad förvärvsgoodwill från förvärven av inkråmen Nittan och Servoteknikk under åren 2003 och 2004. Omklassificering av inkråmsförvärven av Nittan och Servoteknikk har givit upphov till att Consiliums koncernredovisning visar förvärv av produktutveckling.

Avskrivningsplanen har per förvärvsdatum, med den då bedömda nyttjandeperioden, bestämts till 20 respektive 10 år. Eftersom dessa avskrivningsplaner är de samma som för tidigare redovisad goodwill innebär det ingen skillnad i avskrivningskostnader jämfört med tidigare. Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post

Forskning och utvecklingskostnader: Utgifter för forskning kostnadsförs omedelbart. Någon forskning i egentlig mening eller större omfattning bedrivs inte inom koncernen, utan bedrivs som ett kontinuerligt arbete och som en integrerad del i det dagliga arbetet. Dessa utgifter kan svårigen avgränsas och uppgår dessutom inte till väsentliga belopp.

Patent, varumärken och licenser

Patent, varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Patent, varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent, varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5-10 år).

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar, inklusive industribyggnader samt mark, redovisas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Anskaffningskostnaden inkluderar kostnader direkt relaterade till förvärvet av tillgången. Utgifter för förbättringar av tillgångarnas prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar som sker linjärt och baseras på skillnaden mellan tillgångarnas anskaffningsvärde och deras eventuella restvärde över deras beräknade nyttjandeperiod. Consilium tillämpar följande nyttjandeperioder:

Industribyggnader som används i rörelsen 25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar 5-7 år
Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Tillgångarnas restvärde och nyttjandeperiod bedöms årligen och justeras vid behov. I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess beräknade återvinningsvärde skrivs tillgången ned till sitt återvinningsvärde.

Ingen avskrivning sker på mark. Realisationsvinster och -förluster bestäms genom en jämförelse mellan försäljningspriset och det bokförda värdet. Realisationsvinster och -förluster redovisas via resultaträkningen.

Leasingavtal

Leasingkontrakt avseende anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt bär samma risker och åtnjuter samma förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Finansiella leasingavtal redovisas i balansräkningen som anläggningstillgång respektive finansiell skuld. Framtida leasingbetalningar fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader så att varje redovisningsperiod belastas med ett räntebelopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Leasingtillgångar skrivs av enligt samma principer som gäller övriga tillgångar av samma

slag. I resultaträkningen fördelas kostnader för leasingkontraktet mellan avskrivning och ränta. För 2015 och 2014 innehar inte koncernen några leasingavtal som ska redovisas som finansiell leasing. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen som rörelsekostnad. Leasing av bilar, persondatorer och lokalhyra definieras normalt som operationell leasing.

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen med avseende på nedskrivningsbehov. På tillgångar som skrivs av görs en bedömning av tillgångens redovisade värde när helst det finns en indikation på att det redovisade värdet överstiger dess återvinningsvärde. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde, minskat med försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivningar görs per kassaflödes-generande enhet. För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Varulager

Varulager består av hel och halvfabrikat samt råvaror. Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet (nettoförsäljningsvärde) på balansdagen.

Hel- och halvfabrikat värderas till tillverkningskostnader innefattande råvaror; direkt arbete, övriga direkta omkostnader och produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktion. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. För homogena varugrupper tillämpas kollektiv värdering. Räntekostnader ingår inte i lagervärderingen.

Avdrag sker för internvinster som uppkommer vid leverans mellan i koncernen ingående bolag. Erforderlig inkuransavsättning har gjorts.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder, övriga skulder samt derivatinstrument. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar; samt finansiella tillgångar som kan säljas samt derivatinstrument. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktetsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifierats som ett säkringsinstrument och, om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats.

Koncernen identifierar finansiella instrument som är valutaterminer som säkringsinstrument i kassaflödessäkringar som används för att minska valutakurs risk på tecknade framtida ordrar. Verkligt värde-förändringar av derivatinstrument som används i kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat. Värdeförändringar av derivatinstrument som inte används som kassaflödessäkringar redovisas i resultaträkningen. I samband med förvärv av aktier med en put/call option värderas förvärvet till verkligt värde och resulterar i en långfristig skuld samt en ökning av goodwill.

För vidare upplysning om detta instrument se not 19 och 31.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag med mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar klassificeras som kundfordringar och övriga kort respektive långfristiga fordringar i balansräkningen. Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. En reservering för värdeminskning görs när det finns objektiva bevis för att det redovisade beloppet ej kommer att erhållas och en nedskrivning görs när förlusten kan konstateras.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte klassificeras i någon av de övriga kategorierna. De ingår i anläggningstillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter balansdagen. Tillgångarna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivning görs då det finns objektiva belägg för att nedskrivningsbehov föreligger. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat. Investeringar i eget kapitalinstrument som inte har ett noterat marknadspris på en

aktiv marknad och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt värderas till anskaffningsvärde. Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Likvida medel

Likvida medel definieras som kassa och bank samt kortfristiga placeringar med en löptid ej överstigande tre månader från anskaffningstidpunkt. Likvida medel redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

Consilium nyttjar derivatinstrument för att täcka risker avseende valutakursförändringar. Inom Consilium vidtas valutasäkringsåtgärder för kommersiell exponering i form av mycket sannolika prognostiserade transaktioner (kassaflödesexponering) inom ramen för den av styrelsen fastställda finanspolicyen. Consilium tillämpar säkringsredovisning på de kontrakt som uppfyller kriterierna för detta enligt IAS 39, Finansiella Instrument. Koncernen dokumenterar sin bedömning, både när säkringen ingås och fortlöpande, huruvida de säkringsinstrument som används är effektiva. Säkringsredovisningen innebär att de realiserade vinster och förluster som uppstår vid marknadsvärdering av säkringsinstrumenten och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i totalresultatet. Se även not 13. Hela det verkliga värdet på ett derivat som utgör säkringsinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på ett derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad. Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). När ett säkringsinstrument förfaller eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad.

Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Avsättningar

Avsättning redovisas i balansräkningen bland kort- och långfristiga skulder när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som är en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar för omstrukturering görs när en detaljerad formell plan för åtgärden finns och en välgrundad förväntan har skapats hos dem som berörs. Avsättningar för framtida garantikrav avser de närmaste två åren och baseras på historisk information om garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att framtida krav kan komma att avvika från de historiska. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

Återköp av egna aktier

Vid återköp av egna aktier reduceras den betalda köpeskillingen, inklusive eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader (netto efter skatt), den balanserade vinsten, tills dess aktierna annulleras eller avyttras. Om dessa aktier senare avyttras, redovisas erhållna belopp (netto efter eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader och skatteeffekter) i balanserad vinst.

Ersättningar till anställda

Ersättning till anställda redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering,

vanligt baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid eller lön. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernbolag och de anställda. De förmånsbestämda pensionsplanerna i Sverige avser ITP-planerna, som är försäkrade i Alecta. Dessa redovisas som avgiftsbestämda planer då Alecta inte kan tillhandahålla nödvändig information, se även not 19. Koncernens utbetalningar avseende pensionsplaner redovisas som kostnad under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av en oberoende aktuarie med tillämpning av den sk projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskonteringar av uppskattade framtida kassaflöden, med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdad i samma valuta som ersättningarna kommer att utbetalas med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens. Oredovisade aktuariella vinster och förluster överstigande det högsta av 10 procent av antingen nuvärdet av åtagandet eller det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar; fördelas över förväntad över förväntad genomsnittlig tjänstgöringstid. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnad när de förfaller till betalning.

Utdelning

Utdelning redovisas som skuld efter det att årsstämman beslutat om utdelningen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (ÄRL) och Rådet för Finansiell Rapportering rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för ÄRL och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaden mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar; lång och kortfristiga fordringar; leverantörsskulder; låneskulder samt övriga skulder.

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar; samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Erhållna koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2 som finansiell intäkt i resultaträkningen.

Aktier i dotterbolag

Aktier i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar. När det finns en indikation på att aktier och andelar i dotterbolagen eller intresseföretagen minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet.

Är detta lägre än redovisat värde görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i Finansiella poster i resultaträkningen.

Intressebolagsredovisning

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intressebolag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Som intäkt från intressebolag redovisas endast erhållna utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

NOTER

Not 1 Affärsområden

Koncernen är organiserad i två affärsområden. Marine & Safety utvecklar och marknadsför brandlarm, gaslarm, emissionssystem, marina färdskrivare samt fartygsloggar till den internationella sjöfarten. Fire safety & Automation levererar kompletta brandsäkerhetssystem till olje-, gas- och kraftindustrin. Övrig verksamhet inom koncernen avser koncern-gemensamma funktioner. Överföring eller transaktioner mellan segment sker enligt normala kommersiella villkor, vilka också gäller för externa parter. Rörelsegränstillgångar hänförliga till affärsområdena består framför allt av immateriella och materiella anläggningstillgångar, varulager, fordringar och rörelsekassa. Respektive affärsområde redovisas med ett eget kapital som motsvarar koncernens soliditet. Rörelsegrensskulder hänförliga till affärsområdena består av rörelseskulder men inte av poster som skatt och viss företags-upplåning. Investeringar består av inköp av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar.

Redovisning per affärsområde för räkenskapsåret 2015 och 2014 framgår nedan

MSEK	Marine & Safety	Fire safety & Automation	Övrigt	Eliminering	Koncernen
<i>Räkenskapsåret 2015</i>					
Nettoomsättning	1 100,8	464,7			1 565,5
Rörelseresultat	163,0	37,0	-24,8		175,2
Rörelsemarginal	15 %	8 %			11 %
<i>I rörelseresultatet ingår</i>					
Avskrivningar	32,3	4,0	0,0		36,3
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	21,3	14,0	9,2		44,5
Immateriella anläggningstillgångar	222,2	137,4			359,6
Fordringar inom koncernen			481,8	-481,8	0,0
Spärrade likvida medel			36,3		36,3
Övriga finansiella anläggningstillgångar	54,8	31,9	17,8		104,5
Summa anläggningstillgångar	298,3	183,3	545,1	-481,8	544,9
Varulager	171,1	56,2			227,3
Fordringar m.m.	213,4	260,9	27,8		502,1
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	51,7	12,4	142,6		206,7
Summa omsättningstillgångar	436,2	329,5	170,4		936,1
Summa tillgångar	734,5	512,8	715,5	-481,8	1 481,0
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	185,0	115,0	76,3		376,3
Obligationslån			600,0		600,0
Skulder till kreditinstitut	13,4	80,6	33,9		127,9
Skulder inom koncernen	340,5	141,3		-481,8	0,0
Övriga långfristiga skulder	20,3	51,1			71,4
Övriga kortfristiga skulder	175,3	124,8	5,3		305,4
Summa skulder	549,5	397,8	639,2	-481,8	1 104,7
Summa eget kapital och skulder	734,5	512,8	715,5	-481,8	1 481,0
Operativt kapital	487,2	324,5	49,5		861,2
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	39 %	12 %			23 %

MSEK	Marine & Safety	Fire safety & Automation	Övrigt	Eliminering	Koncernen
<i>Räkenskapsåret 2014</i>					
Nettoomsättning	891,8	363,5			1 255,3
Rörelseresultat	104,8	28,0	-22,5		110,3
Rörelsemarginal	12 %	8 %			9 %
<i>I rörelseresultatet ingår</i>					
Avskrivningar	33,7	3,9	0,0		37,6
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	17,4	9,9	11,0		38,3
Immateriella anläggningstillgångar	154,1	127,8			281,9
Fordringar inom koncernen			342,3	-342,3	0,0
Spärrade likvida medel			31,8		31,8
Övriga finansiella anläggningstillgångar	53,3	35,2	22,5		111,0
Summa anläggningstillgångar	224,8	172,9	407,6	-342,3	463,0
Varulager	128,4	68,8			197,2
Fordringar m.m.	170,4	208,8	19,1		398,3
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	53,8	7,3	60,4		121,5
Summa omsättningstillgångar	352,6	284,9	79,5		717,0
Summa tillgångar	577,4	457,8	487,1	-342,3	1 180,0
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	150,0	100,0	77,9		327,9
Obligationslån			400,0		400,0
Skulder till kreditinstitut	17,4	97,4	3,5		118,3
Skulder inom koncernen	238,8	103,5		-342,3	0,0
Övriga långfristiga skulder	12,3	50,8			63,1
Övriga kortfristiga skulder	158,9	106,1	5,7		270,7
Summa skulder	427,4	357,8	409,2	-342,3	852,1
Summa eget kapital och skulder	577,4	457,8	487,1	-342,3	1 180,0
Operativt kapital	352,4	293,6	46,9		692,9
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	32 %	14 %			19 %

Nettoomsättning per geografisk marknad

	2015	2014
Sverige	3 %	4 %
Övriga Europa	26 %	29 %
Nordamerika	9 %	9 %
Asien	59 %	57 %
Övriga marknader	3 %	1 %

Avstämning mot resultat före skatt

MSEK	Koncernen	
	2015	2014
Rörelseresultat enligt ovan	175,2	110,3
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	19,7	18,6
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	-66,6	-46,7
Övriga finansiella kostnader	-17,5	–
Resultat före skatt	110,8	82,2

I nettoomsättning ingår intäkter från

	2015	2014
Varor	60,3 %	61,3 %
Tjänster	13,6 %	11,7 %
Entreprenaduppdrag	26,1 %	27,0 %
	100,0 %	100,0 %

Not 2 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	6,9	3,9 (1,6)	5,2	3,8 (1,7)
Dotterbolag	287,1	56,9 (16,8)	222,7	52,2 (17,2)
Koncernen	294,0	60,8 (18,4)	227,9	56,0 (18,9)

Not 2 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, forts

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m fl och anställda

	2015		2014	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
Moderbolaget	3,9	3,0	3,6	1,6
Dotterbolag, Sverige	5,5	97,8	3,8	83,5
<i>Dotterbolag utomlands</i>				
Australien	0,6	5,4	–	–
Förenade Arabemiraten	5,6	51,6	4,7	41,8
Indien	0,5	5,9	0,2	3,5
Italien	0,0	6,9	0,0	5,9
Kina	0,2	5,4	0,2	8,0
Nederländerna	1,8	17,8	1,4	8,7
Norge	2,1	26,4	1,9	15,3
Oman	0,0	0,6	0,0	0,1
Qatar	0,0	2,2	0,0	1,7
Saudiarabien	0,0	1,4	0,0	0,8
Singapore	1,6	8,4	1,5	5,6
Spanien	0,5	1,2	0,5	2,3
Sydkorea	1,1	7,6	1,0	7,5
Tyskland	1,3	10,4	1,1	9,2
USA	2,2	15,1	1,5	11,0
Totalt i dotterbolag	23,0	264,1	17,8	204,9
Koncernen totalt	26,9	267,1	21,4	206,5

Personal	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
<i>Verksamheter i Sverige</i>				
Moderbolaget	5	4	5	4
Dotterbolag i Sverige	223	189	–	–
Totalt i Sverige	228	193	5	4
<i>Verksamhet i utlandet, dotterbolag</i>				
Australien	10	0	–	–
Belgien	2	2	–	–
Förenade Arabemiraten	172	142	–	–
Indien	100	100	–	–
Italien	14	13	–	–
Hongkong	1	1	–	–
Kina	70	61	–	–
Nederländerna	32	17	–	–
Norge	48	53	–	–
Oman	6	3	–	–
Qatar	10	10	–	–
Saudiarabien	5	4	–	–
Singapore	19	19	–	–
Spanien	3	6	–	–
Storbritannien	4	4	–	–
Sydkorea	30	28	–	–
Tyskland	20	18	–	–
USA	19	16	–	–
Summa	565	497	5	4
Koncernen totalt	793	690	5	4

Av antalet anställda i koncernen under 2015 var 18 procent kvinnor (19).
 Moderbolaget har 5 anställda (4), varav 1 kvinna (1).

Antalet anställda i Sverige fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Göteborg	193	159	0	0
Stockholm	35	34	5	4
Summa	228	193	5	4

Not 3 Ersättning till revisorerna

I administrationskostnader ingår bland annat ersättning till revisorerna enligt nedan

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
PWC				
Revisionsuppdraget	2,1	3,2	1,5	2,3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	—	0,1	—	—
Övriga tjänster	—	—	—	—
Summa	2,1	3,3	1,5	2,3
Övriga revisionsbolag				
Revisionsuppdraget	1,8	1,2	—	—
Övriga tjänster	1,3	0,4	—	—
Summa	3,1	1,6	—	—
Totalt	5,2	4,9	1,5	2,3

PWC har ej utfört någon skatterådgivning eller några övriga tjänster.
Övriga revisorer har ej utfört någon skatterådgivning.

Not 4 Operationella leasingavtal

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Förfaller till betalning inom ett år	22,6	19,7	0,7	0,7
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	23,8	22,8	0,3	0,3
Förfaller till betalning senare än fem år	—	—	—	—
Totalt	46,4	42,5	1,0	1,0
Nuvärde	45,4	41,6	1,0	1,0

Leasingkostnader och leasingintäkter avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Leasingkostnader	26,2	20,6	1,0	0,9
Varav				
minimileasingavgifter	12,1	9,4	0,3	0,2
variabla avgifter	14,1	11,2	0,7	0,7

Förutom sedvanliga avtal om lokalhyra och billeasing har koncernen inte ingått andra operationella leasingavtal av större betydelse.

Not 5 Finansiella intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Räntor	4,3	2,1	4,0	1,7
Ränteintäkter från dotterbolag	—	—	10,1	10,1
Kursdifferenser	15,4	16,5	1,3	4,8
Summa	19,7	18,6	15,4	16,6

Not 6 Finansiella kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Räntekostnader	-45,2	-33,2	-34,3	-25,3
Kursdifferenser	-17,1	-9,0	-5,4	-7,6
Övrigt	¹⁾ -21,8	-4,5	¹⁾ -20,6	-1,9
Summa	-84,1	-46,7	-60,3	-34,8

¹⁾ Inklusive en engångskostnad för 2015 för förtidslösen av företagsobligation på 17,5 MSEK.

Not 7 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skatt för året	-22,4	-9,8	0,1	0,1
Uppskjuten skattekostnad från utnyttjat underskottsavdrag	-5,5	-10,9	-3,0	-8,6
Aktuell skatt hänförligt till tidigare år	0,0	0,5	0,0	0,3
Totalt	-27,9	-20,2	-2,9	-8,2

Skilnad skattekostnad och 22 procent skatt				
Resultat före skatt	110,8	82,2	12,9	38,4
22 procent skatt	-24,4	-18,1	-2,8	-8,4
Skatt på årets resultat	-27,9	-20,2	-2,9	-8,2
Skilnadsbelopp	-3,5	-2,1	-0,1	0,2

Specifikation av skilnadsbelopp

Effekt av				
utländsk skatt tidigare år	0,0	0,5	—	—
utländska skattesatser	-3,8	-2,0	—	—
ej skattepliktiga intäkter	0,8	0,7	0,0	0,0
ej avdragsgilla kostnader	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1
övrigt	-0,1	-0,9	0,0	0,3
Totalt	-3,5	-2,1	-0,1	0,2

Not 8 Uppskjuten skatt

Uppskjutna skattefordringar avser dels skattemässigt underskottsavdrag och dels uppskjuten skatt på kassaflödessäkring.
Inga andra skattemässiga temporära skillnader finns.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Skatteeffekt av				
Kassaflödessäkring	1,8	6,5	—	—
Underskottsavdrag i svenska verksamheter	22,5	27,4	8,1	11,0
Underskottsavdrag i utländska verksamheter	11,7	7,6	—	—
Genom förvärv av dotterbolag	—	—	—	—
Summa	36,0	41,5	8,1	11,0

Inga uppskjutna skattefordringar är förfallna.

Följande poster har redovisats i koncernens resultat.
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkring -4,7 MSEK (7,1), underskottsavdrag -0,8 MSEK (-18,0).

Följande post har redovisats i moderbolagets resultat.
Uppskjuten skatt hänförlig till underskottsavdrag -2,9 MSEK (-8,6).

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier	Summa
<i>Per 1 januari 2014</i>				
Anskaffningsvärde	25,4	23,9	79,9	129,2
Akkumulerade avskrivningar	-9,2	-20,2	-70,5	-99,9
Bokfört värde	16,2	3,7	9,4	29,3
<i>1 januari – 31 december 2014</i>				
Ingående bokfört värde	16,2	3,7	9,4	29,3
Valutakursdifferenser	1,6	-0,9	1,4	2,1
Investeringar	0,0	0,0	13,2	13,2
Avyttringar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-0,7	-0,4	-5,2	-6,3
Utgående bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3
<i>Per 31 december 2014</i>				
Anskaffningsvärde	27,0	23,0	94,5	144,5
Akkumulerade avskrivningar	-9,9	-20,6	-75,7	-106,2
Bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3
<i>Per 1 januari 2015</i>				
Anskaffningsvärde	27,0	23,0	94,5	144,5
Akkumulerade avskrivningar	-9,9	-20,6	-75,7	-106,2
Bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3
<i>1 januari – 31 december 2015</i>				
Ingående bokfört värde	17,1	2,4	18,8	38,3
Valutakursdifferenser	0,4	0,0	0,0	0,4
Investeringar	1,4	0,0	12,6	14,0
Förvärv	–	–	1,3	1,3
Avyttringar/utrangeringar	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Avskrivningar	-0,8	-0,3	-7,4	-8,5
Utgående bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5
<i>Per 31 december 2015</i>				
Anskaffningsvärde	28,8	22,0	108,4	159,2
Akkumulerade avskrivningar	-10,7	-20,9	-83,1	-114,7
Bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5
Moderbolaget				
Inventarier			2015	2014
Ingående anskaffningsvärde			0,0	0,0
Investeringar			0,1	0,0
Utrangeringar			0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde			0,1	0,0
Ingående avskrivningar			0,0	0,0
Årets avskrivningar			0,0	0,0
Utgående avskrivningar			0,0	0,0
Bokfört värde			0,1	0,0

Avskrivningarna avseende byggnader fördelas med 25 procents fördelning avseende Kostnad sålda varor; försäljningskostnader; administrationskostnader samt Forskning- och utvecklingskostnad. Avskrivningar avseende maskiner belastas kostnad sålda varor. Värderingen av respektive kassaflödesgenererande enhet har gjorts från beräkning av nyttjandevärde. Nyttjandevärdet baseras på kassaflödesprognoser där prognosen för det första året baseras på styrelsens fastslagna budget. Därefter används tre års prognoser enligt affärsplaner för respektive kassaflödesgenererande enhet. Tillväxten efterföljande år bedöms ligga i nivå med långsiktig inflationsnivå (2 %). Budgeterad rörelsemarginal har fastställts baserat på tidigare resultat och förväntningar på den framtida marknadsutvecklingen.

Not 10 Immateriella tillgångar, koncernen

	Goodwill	Balanserad utveckling	Patent, varumärken och licenser	Summa
<i>Per 1 januari 2014</i>				
Anskaffningsvärde	39,1	322,7	15,1	376,9
Akkumulerade avskrivningar	–	-205,2	-14,1	-219,3
Bokfört värde	39,1	117,5	1,0	157,6
<i>Bokfört värde 1 januari – 31 december 2014</i>				
Ingående bokfört värde	39,1	117,5	1,0	157,6
Valutakursdifferenser	3,1	0,0	-0,2	2,9
Förvärv	101,1	50,3	0,0	151,4
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	-29,9	-0,1	-30,0
Utgående bokfört värde	143,3	137,9	0,7	281,9
<i>Per 31 december 2014</i>				
Anskaffningsvärde	143,3	373,0	14,9	531,2
Akkumulerade avskrivningar	0,0	-235,1	-14,2	-249,3
Bokfört värde	143,3	137,9	0,7	281,9
<i>Per 1 januari 2015</i>				
Anskaffningsvärde	143,3	373,0	14,9	531,2
Akkumulerade avskrivningar	0,0	-235,1	-14,2	-249,3
Bokfört värde	143,3	137,9	0,7	281,9
<i>Bokfört värde 1 januari – 31 december 2015</i>				
Ingående bokfört värde	143,3	137,9	0,7	281,9
Valutakursdifferenser	5,4	-0,7	0,1	4,8
Investeringar	–	57,3	–	57,3
Förvärv	43,4	0,0	0,0	43,4
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	-27,8	0,0	-27,8
Utgående bokfört värde	192,1	166,7	0,8	359,6
<i>Per 31 december 2015</i>				
Anskaffningsvärde	192,1	429,6	15,1	636,8
Akkumulerade avskrivningar	0,0	-262,9	-14,3	-277,2
Bokfört värde	192,1	166,7	0,8	359,6

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

En sammanfattning av fördelningen av goodwill inom koncernen på marknadsområdena återfinns nedan:

	2015	2014
Marine & Safety	65,7	22,0
Fire safety & Automation	126,4	121,3

Enheter som ingår i Consiliums två affärsområden uppvisar en liknande riskbild och utveckling. Koncernen klassificerar därför affärsområdena som kassaflödesgenererande enheter till vilka goodwill fördelas och nedskrivning prövas.

Goodwill är allokaterat till de två kassagenererande enheterna baserat på identifierad goodwill enligt förvärsanalyser för bolagen som ingår i respektive kassagenererande enhet.

Diskonteringsräntan före skatt som använts är 7,0-10,0 procent.

Värderingen av respektive kassaflödesgenererande enhet har gjorts från beräkning av nyttjandevärde.

Nyttjandevärdet baseras på kassaflödesprognoser där prognosen för det första året baseras på styrelsens fastslagna budget.

Därefter används tre års prognoser enligt affärsplaner för respektive kassaflödesgenererande enhet. Tillväxten efterföljande år bedöms ligga i intervallet 5-10 procent med en inflationsnivå i intervallet 2-5 procent. Budgeterad rörelsemarginal har fastställts baserat på tidigare resultat och förväntningar på den framtida marknadsutvecklingen.

Bolagets bedömningar är att rimliga möjliga förändringar i årlig tillväxttakt, rörelsemarginal, diskonteringsränta samt övriga gjorda antaganden, inte skulle ha så stor effekt att de var och en för sig skulle reducera nyttjandevärdet till ett värde understigande det redovisade värdet. Inga nedskrivningar har föranletts av nedskrivning prövning som gjorts under innevarande år.

Not 11 Andelar i dotterbolag

	Moderbolaget	
	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	174,1	124,1
Lämnat aktieägartillskott	–	50,0
Förvärv av aktier	–	–
Intern avyttring/förvärv av aktier	–	–
Bokfört värde	174,1	174,1

	Kapital- andel	Rösträts- andel	Antal aktier	Bokfört värde
Consilium Marine Group AB	100 %	100 %	500 000	84,1
Consilium Marine & Safety AB	100 %	100 %	220 000	90,0
				174,1

Företag/organisationsnummer	Säte	Antal aktier/ andelar	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Svenska dotterbolag</i>			
Consilium Building Safety AB 556714-2244	Västra Frölunda	2 000	100
China Marine Techtrade AB 556560-0664	Nacka	1 000	100
Consilium Incendium AB 556828-7881	Kungälv	570	57
Consilium Marine Group AB 556063-8503	Nacka	500 000	100
Consilium Marine & Safety Group AB 556519-2134	Nacka	30 000	100
Consilium Marine & Safety AB 556070-9353	Göteborg	220 000	100
Consilium Security Group AB 556547-6123	Nacka	10 000	100
Consilium Navigation Group AB 556519-2126	Nacka	1 000	100
Consilium Research & Development AB 556080-5441	Nacka	1 000	100
Consilium Marine Safety & Sales & Support AB 556709-9220	Göteborg	1 000	100
Markground Industri AB 556046-1328	Nacka	2 150	100
Storm & Co. Skeppsradio AB 556083-7840	Göteborg	2 000	100

Utländska dotterbolag

Buveco Gasdetection B.V.	Bleiswijk/Nederländerna	100
Consilium Building Safety AS	Oslo/Norge	100
Consilium JKK Group AS	Kristiansand/Norge	60
Consilium Marine Aps	Köpenhamn/Danmark	100
Consilium Hongkong Ltd	Hongkong/Kina	100
Consilium GmbH	Hamburg/Tyskland	100
Consilium Italy Srl	Florens/Italien	100
Consilium Shanghai Co. Ltd	Shanghai/Kina	100
Consilium Trading Co. Ltd	Shanghai/Kina	100
Consilium Norway AS	Oslo/Norge	100
Consilium BV	Schonghoven/Nederländerna	100
Consilium Marine US Inc.	Fort Lauderdale/USA	100
Consilium Marine Korea Ltd	Pusan/Syd Korea	100
Consilium Novamarine Pty Ltd	Newcastle/Australien	100
Consilium Marine Singapore Ltd	Singapore	75
Consilium Middle East (FZC)	Dubai/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Qatar LLC	Doha/Qatar	70
Consilium Marine India Pvt Ltd	Mumbai/Indien	70
Consilium RMI Spain SA	Bilbao/Spanien	51
Consilium Fire & Security Pvt Ltd	New Dehli/Indien	51

Not 12 Innehav redovisade med kapitalandelsmetoden

	Koncernen	
	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	44,5	1,0
Omklassificering	-6,2	19,9
Förvärv	0,1	19,6
Årets förändring av kapitalandelar efter utdelning	6,9	4,0
Utgående anskaffningsvärde	45,3	44,5

Belopp redovisat som omklassificering 2015 avser bokfört värde på det 50 procentiga innehavet i det samägda joint venture-bolaget CN System AB. I juni 2015 förvärvade Consilium resterande 50 procent av aktierna i CN System AB. Bolaget blir därmed ett helägt dotterbolag.

Som förvärv redovisas anskaffningsvärdet för 50 procent av aktierna i det nystartade bolaget CN System Scandinavia AB.

Utdelning från innehav redovisade med kapitalandelsmetoden uppgick under 2015 till 3,9 MSEK (3,4).

Företag	Kapital-/ rösträts- andel %	Bokfört värde aktier	Bokfört värde kapital- andelar
CN System Scandinavia AB	50,0	0,1	0,2
Consilium Säkerhet Väst AB	50,0	0,3	2,4
Consilium Säkerhet Öst AB	50,0	0,2	4,3
Consilium Säkerhet Syd AB	30,0	0,1	1,8
Consilium Marine Oy Oy Nauti-Electronics Ab	50,0	0,3	1,2
Microdata Due Srl	40,0	19,6	3,5
Consilium Marine Hellas Ltd	50,0	0,0	6,2
Consilium Marine Cyprus Ltd	50,0	0,0	0,7
Consilium Vietnam J.S.C.	49,0	0,3	-0,1
Consilium Nittan Marine Ltd	50,0	0,5	3,7
		21,4	23,9

Intresseföretagen har inga skulder, ansvarsförbindelser eller åtaganden om framtida investeringar som koncernen kan bli betalningskyldig för.

Not 13 Finansiell riskhantering

Finansiell riskhantering

Consilium-koncernen är i sin verksamhet exponerad för olika finansiella risker. Koncerngemensamma policies, som fastställs av styrelsen, ligger till grund för hanteringen av dessa risker på olika nivåer i koncernen. Målen med dessa policies är att få en samlad bild av risksituationen, att minimera negativa resultateffekter samt att klargöra ansvar och befogenheter inom koncernen. Uppföljning av att fastställa policies följs löpande på lokal och central nivå och avrapportering sker till styrelsen.

Valutarisk

Transaktionsexponering

Koncernens bolag har intäkter och kostnader i olika valutor och därmed är koncernen exponerad för risker avseende valutakursrörelser. Denna risk påverkar rörelsens resultat och benämns transaktionsexponering.

Nettoexponering i valutor omräknade till MSEK

(med nettoexponering avses intäkter minus kostnader)

2015	USD	EUR	NOK	GBP	Övriga valutor	Summa utl. valutor	SEK	Totalt
Koncernens rörelseresultat	497,7	183,0	-9,1	-91,6	-93,4	486,6	-311,4	175,2

Målet för valutariskhanteringen är att kortsiktigt minimera valutakursrörelsemas effekt på koncernens resultat. Hanteringen av transaktionsriskerna sker lokalt av respektive dotterbolag. Consilium tillämpar säkringsredovisning genom kassaflödessäkring där valutaterminer används som säkringsinstrument och avtalade framtida ordrar i utländsk valuta används som säkringsföremål. Consilium säkrar regelmässigt större delen av ordrar i utländsk valuta förutom löpande service och reservdelsförsäljning. Effektiviteten är hög eftersom endast tecknade kontrakt terminssäkras och ej förväntade order.

NOTER

Nedan redovisas en tabell över valutakontrakt per balansdagen omräknat till MSEK. Samtliga belopp förfaller inom 24 månader.

	Koncernen	
	2015	2014
<i>Valutaterminkontrakt – kassaflödessäkring</i>		
EUR	70,6	32,0
USD	200,7	238,8
GBP	-47,3	-34,1
YEN	-4,6	-3,8
Varav förfaller inom 12 månader	174,6	123,0

Effekten i totalresultat efter skatt av kassaflödessäkringen uppgår till 15,7 MSEK (-23,9). Vinsten och förluster i eget kapital på valutaterminkontrakt per 31 december 2015 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter mellan tre månader och två år från balansräkningen.

	2015	2014
<i>Genomsnittliga kurser på terminkontrakt</i>		
EUR	9,35	9,10
USD	8,18	6,85
GBP	12,71	11,36
YEN	0,069	0,065

Från och med 1 januari 2005 tillämpas IAS 39. Consilium bedömer att samtliga derivatinstrument, säkringsföremål och säkringsrelationer uppfyller kraven för säkringsredovisning som kassaflödessäkringar och är mycket effektiva. Förändringarna i verkligt värde på koncernens derivatinstrument redovisas därför inom "övrigt totalresultat, poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen". Per 31 december 2015 fanns ett undervärde på 7,6 MSEK. Vid utgången 2014 fanns ett undervärde om 28,3 MSEK.

Värden som redovisas i övrigt totalresultat från kassaflödessäkringar per 31 december 2015 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom tre månader och två år från balansräkningens datum.

Känslighetsanalys

Nettoexponering är störst i USD.

Faktor	Förändring, +/-	Effekt på rörelse- resultat, MSEK
Nettoomsättning	1 %	+/- 15,7
Räntekostnader	1 %	+/- 0,5
Personalkostnader	1 %	+/- 3,0
Avskrivningar	1 %	+/- 0,4
Valutakursförändring, USD	1 %	+/- 2,2
Valutakursförändring, EUR	1 %	+/- 1,0

De tecknade terminkontrakten innebär att resultateffekten flyttas framåt i tiden eftersom en övervägande del av prognostiserade flödena för den kommande tolv månadersperioden täcks av tecknade kontrakt. Under den tiden kan åtgärder vidtas för att mildra effekterna.

Omräkningsexponering

Consilium redovisar resultat- och balansräkningar i SEK. Flera av koncernens bolag har sin redovisning i annan valuta. Detta innebär att koncernens resultat och eget kapital exponeras vid koncernkonsolideringen när främmande valutor omräknas till SEK. Denna exponering påverkar främst koncernens egna kapital och benämns omräkningsexponering i normalfallet säkras inte denna exponering.

Prisrisker

Consilium exponeras för prisrisker relaterade till inköp av komponenter. Inköpen av komponenter uppgick till 762,3 MSEK (646,6) och består av ett stort antal olika insatsvaror med sinsemellan olika prisutvecklingar över tiden. För bestående materialförändringar kan bolagen i de flesta fall kompensera sig i priset även om klausuler om sådan kompensation tillhör undantagen.

Ränterisk

Eftersom Consilium inte innehar några väsentliga räntebärande tillgångar är koncernens intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Consiliums finansnetto och resultat påverkas av fluktuationer i räntenivåerna avseende upplåning. Indirekt påverkas koncernen också av räntenivåernas inverkan på ekonomin i stort. Consilium uppfattning är att kort räntebindningstid är riskmässigt förenligt med den industri-verksamhet koncernen bedriver. Därför har lånen i normalfallet räntebindningstider på upp till 12 månader fram till 5 år. Den korta räntan har också varit lägre än långräntan under den senaste tioårsperioden vilket påverkat koncernens resultat positivt.

Nedan redovisas utestående lån och checkkrediter

Upplåning

Skulderna till kreditinstitut består av ett fåtal mindre checkräkningskrediter i olika valutor och med olika villkor. Räntenivåerna varierar mellan 2,0 procent och 5,75 procent.

Genomsnittlig ränta på checkkrediterna är 1,5 procent. Därtill kommer en limitavgift på i genomsnitt 0,2 procent av den beviljade krediten. Ett derivatinstrument utnyttjas idag om 40 MSEK. Alla lån har rörlig ränta med räntebindningstid upp till 90 dagar. I övrigt se not 21.

Nettoskuden uppgår senaste årsskiftet till cirka 524,4 MSEK (400,0). En förändring av räntan med 1 procent påverkar resultatet med 7,3 MSEK (4,0)

Kreditrisk

Med kreditrisken avses att bolagen inte får betalt för sina fordringar från kunderna. Storleken på respektive kunds kredit bedöms individuellt. För alla nya kunder görs en kreditprövning. Meningen är att kreditgränserna skall avspejla kundens betalningsförmåga. Inom koncernen finns en god riskspridning av försäljningen på branscher och företag.

Den svaga konjunkturutvecklingen innebär generellt att företagets finansiella situation har försämrats och att riskerna för kundförluster ökat.

Historiskt sett har kundförlusterna varit låga. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av annat skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtgärder. Consilium bedömer att det inte föreligger någon betydande kreditrisk i förhållande till viss kund, motpart eller geografiska region.

Likvida medel innehåller endast kassa- och banklikgodohavanden och av beloppen på 69,3 MSEK (105,4). I dotterbolagen är 39,5 MSEK (35,0) av likvida medel ställda som pant för bankgarantier och rembursar.

Likviditetsrisk

Consilium har lån som förfaller vid olika tidpunkter. En stor del av skulderna är checkkrediter som formellt enligt villkoren är ettåriga. Med refinansiering avses risken att Consilium inte kan klara sina åtaganden på grund av ett lån kan sägas upp och svårigheter uppstår att få nya lån. Consilium hanterar denna risk genom att ha god likviditetsberedskap. För att följa likviditetsutvecklingen upprättar Consilium likviditetsprognoser kvartalsvis.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Tillgängliga kassamedel	69,3	105,4	5,3	44,1
Beviljande checkkrediter	127,7	52,5	40,0	–
Utnyttjad del av checkkrediter	-95,0	-34,7	-31,1	–
Tillgänglig likviditet	102,0	123,2	14,2	44,1

Löptidsanalys med skulder inklusive ränta som ska erläggas för respektive tidsperiod enligt låneavtal.

2015-12-31	6 mån			
	0-6 mån	-1 år	1-2 år	2-5 år
Upplåning	6,4	101,3	20,2	600,0
Leverantörsskulder och andra skulder	192,2	99,5	–	–
Valutaterminkontrakt	0,4	174,2	29,9	14,9
	199,0	375,0	50,1	614,9

Hantering av kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att fortsätta och expandera verksamheten så att den genererar avkastning till aktieägarna samtidigt som kostnaderna för kapitalet hålls på en rimlig nivå. För att förändra kapitalstrukturen kan utdelningen höjas eller sänkas, nya aktier kan utfärdas, aktier kan återköpas och tillgångar kan säljas. Kapitalrisken mäts som nettoskuldssättningsgrad innebärande räntebärande skulder minskat med likvida medel i förhållande till eget kapital. Syftet är att skapa handlingsfrihet genom att ha låg skuldssättningsgrad. Vid de senare årsskiftena var nettoskuldssättningsgraden som följer:

Koncernen	2015	2014
Räntebärande skulder	727,9	518,3
Likvida medel och kortfristiga placeringar	-203,5	-118,3
Nettoskuld	524,4	400,0
Eget kapital	376,3	327,9
Nettoskuldssättningsgrad, %	139	122

Finansiella tillgångar per kategori i koncernen

2015-12-31	Fordringar	Derivat som används för säkringsändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Andra långfristiga fordringar	69,0	–	–	69,0
Kundfordringar och andra fordringar	505,3	6,5	–	511,8
Kortfristiga placeringar	–	–	134,2	134,2
Likvida medel	69,3	–	–	69,3

Not 13 Finansiell riskhantering, forts

Finansiella tillgångar per kategori i koncernen

2014-12-31	Fordringar	Derivat som används för säkringsändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Andra långfristiga fordringar	66,8	–	–	66,8
Kundfordringar och andra fordringar	401,5	–	–	401,5
Kortfristiga placeringar	–	–	12,9	12,9
Valutaterminskontrakt	233,0	–	–	233,0
Likvida medel	105,4	–	–	105,4

Not 14 Varulager

	Koncernen	
	2015	2014
Råmaterial	82,8	67,5
Produkter i arbete	38,9	39,9
Färdiga varor	93,7	78,5
Förskott från kunder	12,8	15,9
Nedskrivning av varulager	-0,9	-4,6
Bokfört värde	227,3	197,2

Not 15 Kundfordringar

	Koncernen	
	2015	2014
Kundfordringar	395,5	299,8
Reservering osäkra kundfordringar	-4,5	-5,7
Bokfört värde	391,0	294,1

Specifikation av kundfordringar

	Koncernen	
	2015	2014
Ej förfallet	243,4	159,7
Förfallet 1-30 dagar	60,6	43,9
Förfallet 31-90 dagar	37,4	51,9
Förfallet över 90 dagar	54,1	44,3
	395,5	299,8

Not 18 Aktiekapitalutveckling

Datum	Transaktion	Ökning av aktiekapitalet, kr	Totalt aktiekapital, kr	Antal aktier
1993	Bolagets bildande		50 000	10 000
1994	Nyemission	20 575 000	20 625 000	4 125 000
1994	Nyemission	4 375 000	25 000 000	5 000 000
1994	Konvertering	7 500	25 007 500	5 001 500
2001	Konvertering	60 900	25 068 400	5 013 680
2002	Konvertering	5 000	25 073 400	5 014 680
2004	Nyemission	5 500 000	30 573 400	6 114 680
2004	Konvertering	2 100	30 575 500	6 115 100
2006	Konvertering	550	30 576 050	6 115 210
2006	Konvertering	4 915 805	34 491 855	6 898 371
2006	Teckningsoption	12 160	35 504 015	7 100 803
2006	Nyemission	11 834 665	47 338 680	9 467 736
2006	Konvertering	266 660	47 605 340	9 521 068
2007	Konvertering	4 905 675	52 511 015	10 502 203
2007	Apportemission	1 500 000	54 011 015	10 802 203
2007	Nyemission (registrerat 2008-01-03)	500 000	54 511 015	10 902 203
2009	Nyemission	4 000 000	58 511 015	11 702 203

Aktiernas kvotvärde är 5 kronor. Aktierna består av serie A och B.

		Röster
A-aktier	907 490	á 10 röster 9 074 900
B-aktier	10 794 713	á 1 röst 10 794 713
	11 702 203	19 869 613

Beloppen avser kunder som ej innehar betalningsanmärkningar.

	Koncernen	
Reserv för osäkra fordringar	2015	2014
Ingående balans	-5,7	-3,4
Återföring av tidigare reserveringar	3,8	0,6
Årets reservering	-2,6	-2,9
Utgående balans	-4,5	-5,7

Not 16 Pågående arbete för annans räkning

	Koncernen	
	2015	2014
Uppdragsinkomster som redovisats som intäkt under räkenskapsperioden	374,8	311,2
Ackumulerade uppdragsutgifter och redovisad vinst med avdrag för redovisade förluster	324,0	248,3
Erhållna förskott	6,8	7,0
Av beställaren innehållna belopp	60,2	47,8
Fordringar hos beställare avseende pågående uppdrag	135,6	82,9
Skulder till beställare avseende pågående uppdrag	59,1	35,4

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda hyror	2,9	2,2	0,2	0,2
Förutbetalda leasingavgifter	0,2	0,5	0,1	0,1
Förutbetalda försäkringspremier	1,0	1,0	0,2	0,1
Derivatinstrument	6,5	2,2	0,0	1,3
Vinstavräkning pågående projekt	23,6	27,1	0,0	0,0
Obligationskostnader	6,3	2,7	6,3	2,7
Övrigt	12,4	15,1	4,2	2,7
Totalt	52,9	50,8	11,0	7,1

Not 19 Avsättningar

Avsättningar	Koncernen	
	2015	2014
Avsättningar för pensioner och liknande	3,4	2,6
Avsättningar för garantiåtaganden	7,8	4,3
Avsättningar tilläggsköpeskilling	0,0	9,9
Avsättning avseende call och put option i Consilium JKK Group AS	50,0	40,0
Övriga avsättningar	10,2	6,3
Summa	71,4	63,1

Dotterbolagen ger viss typ av garantiåtaganden och åtar sig att reparera eller ersätta delar som inte presterar tillräckligt. En avsättning om 7,8 MSEK (4,3) har redovisats på balansdagen för förväntade garantianspråk, baserat på tidigare erfarenhet av nivån för reparationer och ersättningsdelar. Garantiåtaganden löper normalt under 2 år. Värdeförändring av option avseende JKK Group AS är bokförd över eget kapital.

Avsättningar för pensioner och liknande	Koncernen	
	2015	2014
Avsättning vid periodens ingång	2,6	1,1
Periodens avsättningar	0,8	1,5
Amortering	0,0	0,0
Avsättning vid periodens utgång	3,4	2,6

Pensioner	Koncernen	
	2015	2014
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser:		
Italien	1,1	1,1
Sydkorea	2,3	1,5
Summa	3,4	2,6

De viktigaste aktuariella antagandena som används	Koncernen	
	2015	2014
Diskonteringsränta	1,5 %	1,5 %
Framtida löneökningar	1,5 %	1,5 %
Inflation	2,0 %	2,0 %

De belopp som redovisas i resultaträkningen är följande	Koncernen	
	2015	2014
Kostnader för tjänstgöring	0,8	1,6
Räntekostnader	0,0	0,0
Aktuariella förluster	0,0	0,0
Summa	0,8	1,6

De belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande	Koncernen	
	2015	2014
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	3,4	2,6
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	0,0	0,0
Summa	3,4	2,6

Pensionsavsättningar	Koncernen	
	2015	2014
Ingående balans 1 januari	2,6	1,1
Avsättningar under året	0,8	1,5
Försäljning av verksamhet	–	–
Återfört under året	–	–
Omräkningsdifferenser	–	–
Utgående balans den 31 december	3,4	2,6

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns förmånsbestämda pensionsplaner, där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Pensionsplaner finns i Italien och Sydkorea.

	2015	2014	2013	2012	2011
Per 31 december					
Nuvärde av förmånsbestämd förpliktelse	3,4	2,6	1,1	6,2	5,8
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	–	–	–	–	–
Underskott/överskott i planen	3,4	2,6	1,1	6,2	5,8
Erfarenhetsbaserad justering av förmånsbestämda förpliktelser	–	–	–	–	–

Pensionskostnader	2015	2014
Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:		
Summa kostnader för förmånsbestämda planer	0,6	0,6
Summa kostnader för avgiftsbestämda planer	17,8	18,3
Summa pensionskostnad	18,4	18,9

Pensionskostnader	2015	2014
Kostnaderna fördelas i koncernens resultaträkning på följande poster:		
Kostnader för sålda varor	5,7	5,8
Försäljningskostnader	6,4	6,7
Administrationskostnader	6,3	6,4
Summa	18,4	18,9

Pensionsförsäkring i Alecta

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 klassificering av ITP-planer som finansieras genom en försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 7,9 MSEK (4,3).

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte stämmer överens med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån, återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.

Sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning

Koncernens anställda har inga sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning.

Not 20 Kostnader fördelade på kostnadslag

	Koncernen	
	2015	2014
Råmaterial och förbrukningsmaterial	792,4	699,7
Förändringar i lager av färdiga varor och produkter i arbete	-30,1	-53,1
Personalkostnader	356,3	281,6
Marknadsföringskostnader	6,6	3,9
Hyreskostnader	28,9	19,1
Transport- och resekostnader	41,3	33,0
Avskrivningar	36,3	37,6
Övriga externa tjänster	59,4	50,7
Övriga kostnader	111,1	79,9
Summa	1 402,2	1 152,4

Not 21 Upplåning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
<i>Långfristiga</i>				
Banklån	20,2	45,6	–	–
Obligationslån	600,0	400,0	600,0	400,0
<i>Kortfristiga</i>				
Banklån	12,7	38,0	0,0	–
Check-/projektkrediter	95,0	34,7	31,1	–

Vid årets slut uppgick beviljade, men ej utnyttjade krediter till 33,0 MSEK (5,6). Bokfört värde är detsamma som verkligt värde. Consilium AB (publ) uppfyller samtliga lånevillkor under 2015 och 2014 års rapportperioder.

Kontraktsenliga tidpunkter för omförhandlingar

	6 mån eller mindre	6-12 mån	1-5 år	Mer än 5 år	Summa
<i>Per 31 december 2015</i>					
Summa upplåning	6,4	101,3	620,2	–	727,9
<i>Per 31 december 2014</i>					
Summa upplåning	0,0	72,7	445,6	–	518,3

Förfallodagar för långfristig upplåning är som följer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Mellan 1 och 2 år	107,7	72,7	31,1	–
Mellan 2 och 5 år	620,2	445,6	600,0	400,0
Mer än 5 år	–	–	–	–

Effektiv ränta på balansdagen var som följer

Procent	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Checkräkningskredit	1,50	1,50	1,50	–
Banklån	2,70	2,50	–	–
Andra lån	5,75	5,60	5,75	6,10

Företagsobligation

Consilium AB (publ) emitterade den 1 november 2012 ett 5-årigt icke-säkerställt obligationslån på totalt 325 Mkr. Consilium utnyttjade rätten att emittera ytterligare 75 Mkr under 2013. Den 24 april 2015 förtidslöstes obligationslånet om 400 MSEK. Ett nytt 5-årigt icke-säkerställt obligationslån om 600 MSEK, med möjlighet att emittera ytterligare 300 MSEK, emitterades 25 mars 2015. Räntan utbetalas kvartalsvis och löper med 3 månader stibor överstigande 0 procent plus 5,75 procent.

Vid årsskiftet hade Consilium totala upplåning följande förfallostruktur

Förfallostruktur på Consiliums upplåning	2015	2014
2015	–	72,7
2016	107,7	16,8
2017	20,2	423,3
2018	–	3,5
2019	–	–
2020	600,0	–

Tabellen visar koncernens finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde per 31 december 2015

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
<i>Tillgångar</i>				
Kortfristiga placeringar	134,2	–	–	134,2
Derivat för säkringsändamål	–	271,3	–	271,3
Totala tillgångar	134,2	271,3	–	405,5
<i>Skulder</i>				
Derivat för säkringsändamål	–	-51,9	–	–
Totala skulder	–	-51,9	–	-51,9

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Upplupna räntekostnader	0,3	3,9	0,3	3,6
Semesterlöner	29,7	22,5	1,3	0,6
Upplupna sociala avgifter	7,5	7,6	0,5	0,3
Garantiavsättningar	4,6	3,7	–	–
Övriga poster	29,9	17,0	1,2	2,4
Summa	72,0	54,7	3,3	6,9

Not 23 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
<i>För egna skulder och avsättningar</i>				
Företagsinteckningar	54,5	48,0	–	–
Fastighetsinteckningar	3,5	3,5	–	–
Aktier i dotterbolag	–	–	16,0	–
Pantsatta nettotillgångar i dotterbolag	0,2	–	–	–
Likvida medel	39,5	35,0	–	–
Summa avseende egna skulder och avsättningar	97,7	86,5	16,0	–

Not 24 Eventualförpliktelser/ansvarsförbindelser samt åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Borgensåtaganden till förmån för övriga koncernföretag	–	–	22,6	42,4
Bankgarantier	29,0	10,2	–	–
Borgensförbindelse intressebolag	–	–	–	–
Summa eventualförpliktelser	29,0	10,2	22,6	42,4

Koncernen hyr ett antal kontorslokaler. Koncernen leasar också olika slags maskiner och andra tekniska anläggningar samt bilar. Hyres- och leasingavtalen har olika villkor och rätt till förlängning. Inga väsentliga skulder förväntas uppkomma till följd av någon av ovanstående typer av eventualförpliktelser.

Not 25 Transaktioner med närstående

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

För moderbolaget avser 100 procent (100) av årets försäljning till egna dotterbolag. Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som inköp och försäljning mellan externa parter. Inga inköp av varor och tjänster från intresseföretag har skett under året.

Inköp av varor och tjänster från närstående

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
<i>Platanen AB, management- och administrationstjänster</i>				
Managementtjänster	3,8	3,8	3,8	3,8
Administrationstjänster	0,4	0,4	0,4	0,4
Fastighetsbolag Henriksborg HB, hyra	2,6	2,6	0,7	0,7
Summa	6,8	6,8	4,9	4,9

Managementtjänster avser styrelseordförande. Köpta administrationstjänster och lager. Köpta tjänster från Platanen AB och dess dotterbolag Fastighetsbolaget Henriksborg HB utgår på marknadsmässiga villkor. Managementtjänster och hyra från närstående utgår på marknadsmässiga villkor.

Not 26 Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2015		2014	
	Antal på balans-dagen	varav män	Antal på balans-dagen	varav män
<i>Koncernen (inkl. dotterbolag)</i>				
Styrelseledamöter	60	(97 %)	56	(96 %)
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	28	(95 %)	25	(91 %)
<i>Moderbolaget</i>				
Styrelseledamöter	7	(71 %)	7	(71 %)
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	4	(75 %)	4	(75 %)

Till styrelsen utgår arvode enligt beslut på årsstämman. Något annat särskilt arvode utgår ej. För anställda inom koncernen utgår ej arvode för styrelsearbete i dotterbolag. Ersättning till verkställande direktören och ledningsgruppen utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuell bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Ledningsgruppen omfattar koncernchefen, verkställande direktörerna för de två affärsområdena, moderbolagets ekonomi- och finanschef. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner. Ersättningssystem för verkställande direktören beslutas av styrelsen. Ersättningssystem för de ledande befattningshavarna beslutas av styrelsens ordförande och verkställande direktör. Ersättning till bolagets styrelse har utbetalats med 650 KSEK (550) i enlighet med årsstämmans beslut 2014. Därav har 150 KSEK (150) utgått till styrelseordförande. Ersättning för managementtjänster har dessutom utgått enligt Not 25. Inga pensions-åtaganden finns gentemot styrelseordföranden för 2014 eller 2015. Verkställande direktören har uppburit en årslön om 2 567 KSEK (2 440). Bonus har utbetalats med 630 KSEK (600). Därtill tillkommer förmån av fri bil. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Pensionsåldern för verkställande direktören i koncernen och i dotterbolagen är 65 år. För verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Det utgår inget särskilt avgångsvederlag eller pensionsförmån vid uppsägning. De ledande befattningshavarna i Consilium AB och dess dotterbolag har sedvanliga löneavtal utan några särskilda pensionsförmåner vid uppsägning. Vid uppsägning från bolagets sida utgår för ledande befattningshavare en årslön eller mindre inklusive normala pensionskostnader.

Not 27 Ersättningar och förmåner under året

2015	Styrelsearvode/ grundlön	Bonus	Pensions- kostnader	Bil- förmån	Summa
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Erik Lindborg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	0,1	–	–	–	0,1
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	0,0
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	6,6 (2,6)	1,3 (0,6)	2,1 (0,9)	0,4 (0,1)	10,4 (4,2)
Summa	7,3	1,3	2,1	0,4	11,2

2014	Styrelsearvode/ grundlön	Bonus	Pensions- kostnader	Bil- förmån	Summa
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	–	–	–	–	–
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	–
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	6,2 (2,4)	1,3 (0,6)	1,7 (0,5)	0,3 (0,1)	9,5 (3,6)
Summa	6,2	1,3	1,7	0,3	9,5

Not 28 Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Avsättningar	6,7	2,9	0,0	0,0
Övrigt	4,2	4,0	0,0	0,4
Summa	10,9	6,9	0,0	0,4

Not 29 Resultat per aktie

	Koncernen	
	2015	2014
Använt resultat för beräkning		
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	65,8	49,7
Genomsnittligt antal aktier	11 702 203	11 702 203

Not 30 Långfristiga fordringar

Consilium har inga förfallna långfristiga fordringar per 2015-12-31.

Not 31 Rörelseförvärv

I januari 2015 förvärvade Consilium det australiensiska marinbolaget Novamarine Instruments Pty Ltd. Bolaget har en nettoomsättning om ca 25 MSEK och säljer marin utrustning och service till både kommersiella och militära fartyg i Australien och Nya Zeeland. Bolaget har 12 anställda. Förvärvet följer Consiliums strategi och stärker den globala marknadsorganisationen ytterligare. Förvärvet ger en starkare närvaro och förutsättningar för fortsatt utveckling i Australien och Nya Zeeland. Anskaffningsvärdet för 100 procent av aktierna uppgick till 11,9 MSEK. Värdet av redovisad goodwill som ett resultat av förvärvet uppgår till 12,6 MSEK.

I april 2015 förvärvade Consilium det holländska gasdetektionsföretaget Buveco Gasdetection B.V. Bolaget har en nettoomsättning om ca 25 MSEK och är sedan många år en leverantör av gasdetektionsprodukter till Consilium. Bolaget har 13 anställda. Förvärvet följer Consiliums strategi att integrera framåt och bakåt inom sina nischområden och Consilium får genom förvärvet en ökad kompetens inom gasdetektion. Anskaffningsvärdet för 100 procent av aktierna uppgick till 38,9 MSEK. Värdet av redovisad goodwill som ett resultat av förvärvet uppgår till 29,2 MSEK.

I juni 2015 förvärvade Consilium resterande 50 procent av aktierna i det samägda joint venture-bolaget CN System AB, med dotterbolaget CN System Norge AS. De två bolagen blir därmed helägda dotterbolag. CN System AB har en nettoomsättning om ca 50 MSEK och säljer brandlarmutrustning inom segmentet större fastigheter med höga skyddsvärden. Bolaget har 10 anställda. Genom förvärvet får Consilium en bas för sin framtida expansion på landmarknaden. Anskaffningsvärdet för resterande 50 procent av aktierna uppgick till 7,3 MSEK. Värdet av redovisad goodwill som ett resultat av förvärvet uppgår till 1,6 MSEK, efter att även den tidigare ägda 50 procent-andelen har redovisats till verkligt värde.

De förvärvade bolagen har påverkat Consilium-koncernens intäkter under perioden januari till december 2015 med 51,0 MSEK och för samma period har resultat efter skatt påverkats positivt med 4,0 MSEK.

Not 31 Rörelseförvärv, forts

Tillgångar och skulder avseende de förvärvade verksamheterna såg vid förvärvstidpunkten ut som följer (MSEK)

	Novamarine Instruments Pty Ltd	Buveco Gasdetection B.V.	CN System AB
Materiella anläggningstillgångar	0,6	0,8	0,0
Varulager	0,9	5,3	2,7
Kortfristiga fordringar	3,2	6,3	11,7
Likvida medel	0,3	0,4	9,9
Långfristiga skulder	-0,2	0,0	-1,2
Kortfristiga skulder	-5,5	-3,1	-10,0
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar	-0,7	9,7	13,1

Ingen uppskjuten skatt har uppstått i samband med beräkningen av förvärvsbalanserna. Upprättade förvärvsbalanser är preliminära.

Utöver ovanstående har Consilium dessutom under maj 2015 förvärvat aktier i det finska marinbolaget Oy Nauti-Electronics Ab (bolaget utgör ett intressebolag och konsolideras därmed inte), samt stärkt sitt ägande genom förvärv av ytterligare aktier i det indiska brandsäkerhetsföretaget Consilium Fire Safety Pvt Ltd, vilket har medfört en eget kapital reducering med omvänd proportionalitet mellan NCI och MBA.

Not 32 Händelser efter balansdagen

Consilium AB (publ) har under mars 2016 emitterat obligationer om 150 MSEK. Obligationerna löper till och med den 25 mars 2020 och utgör del av Obligationslån 2015/2020 (ISIN: SE0006800397) som därmed uppgår till 750 MSEK.

Consilium har under april 2016 förvärvat 79 procent av aktierna i Micropack (Engineering) Ltd.

Not 33

Moderbolagets och koncernens resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2016-05-23 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en

rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står för.

Stockholm 22 april 2016

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits i Stockholm den 25 april 2016

Sten Håkansson
Huvudansvarig revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Consilium AB (publ) för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 27–53.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Consilium AB (publ) för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 25 april 2016
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sten Håkansson
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Consiliums aktie är noterad vid NASDAQ Stockholm. Consilium tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (koden) sedan 1/7 2008 i enlighet med börsens regelverk. Denna bolagsstyrningsrapport ingår i de formella årsredovisningshandlingarna och har granskats av bolagets revisor. I slutet av bolagsstyrningsrapporten redovisas styrelsens rapport över intern kontroll.

Bolagsstyrningsrapporten syftar ytterst till att beskriva de organ, styrmedel och principer som Consilium tillämpar för att nå koncernens övergripande mål att skapa värden för aktieägarna. Consilium har under 2015 inga avvikelser relativt koden.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Consiliums högsta beslutande organ där aktieägarna ges möjlighet att utöva sitt inflytande över bolaget. De aktieägare som vill delta vid en bolagsstämma och rösta för sina aktier ska dels vara upptagna i Consiliums aktiebok senast fem vardagar före stämman, dels anmäla sig, samt eventuella biträden, hos bolaget vid den tidpunkt som anges i kallelsen till stämman. De aktieägare som inte själva kan närvara har möjlighet att företrädas genom ombud enligt aktiebolagslagens regler.

Årsstämma

Inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår samlas Consiliums aktieägare till årsstämma. På årsstämman utses styrelseledamöter och revisorer, samt beslutas om fastställande av ersättning till dessa, utnämmande av medlemmar till valberedning samt hur dessa vid frånfall ska ersättas, principer för ersättning av ledande befattningshavare, fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om disposition av vinstmedel samt om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter samt verkställande direktör. Finns anledning

att samla bolagsstämman före nästkommande årsstämma kallas aktieägarna till extra bolagsstämma. Consilium genomförde ingen extra bolagsstämma under 2015.

Årsstämma 2015

Årsstämma i Consilium avseende räkenskapsåret 2014 hölls i Nacka den 19 maj 2015. På stämman fattades, utöver de frågor som redovisats ovan, beslut om utdelning till aktieägarna om 1,25 kr per aktie, samt bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemission av aktier eller konvertibla skuldebrev, med avvikande från aktieägarnas företrädesrätt, för finansiering av eventuella förvärv.

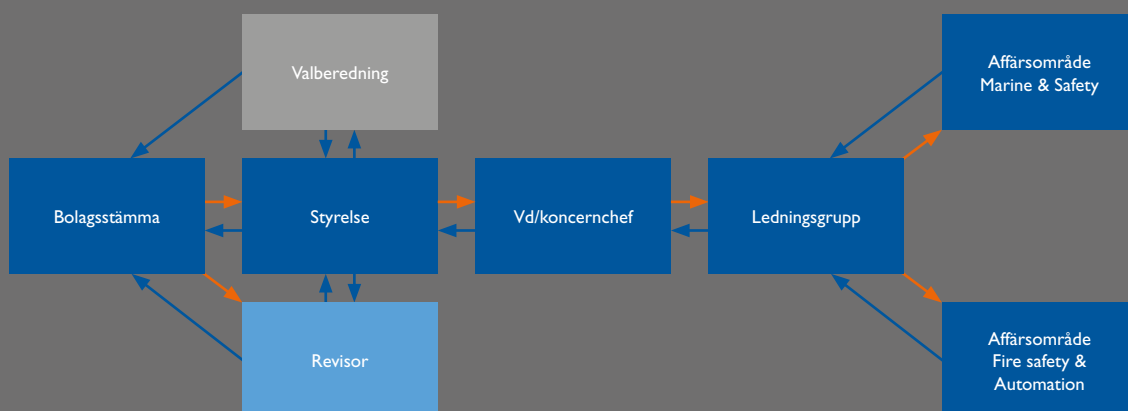
Samtliga sittande styrelseledamöter omvaldes. Carl Rosenblad omvaldes som ordförande. Aktieägare motsvarande 84 procent av rösterna och 72 procent av kapitalet var närvarande vid stämman.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att inför årsstämma framlägga förslag avseende val och arvodesfrågor. Valberedningen 2015 utgjordes av Lennart Norling (ordförande, oberoende till bolaget och större ägare), styrelsens ordförande Carl Rosenblad, samt Rasmus Palmqvist (oberoende till bolaget och större aktieägare). Valberedningen hade ett (1) möte under 2015.

Valberedningen har även att ansvara för utvärdering av styrelsens sammansättning och arbete, och har mottagit styrelsens interna utvärdering som underlag för sitt arbete. Valberedningens arbete presenterades på årsstämman 2015. Valberedningens oberoende ledamöter har uppburit ersättning om 12 000 kr per person, samt ersättning för eventuella omkostnader, i enlighet med beslut av årsstämman.

Bolagsstyrningsmodell

Styrelse

Consiliums styrelse har det yttersta ansvaret att styra bolagets verksamhet mellan årsstämmorna. Styrelsen utser koncernchef tillika vd och beslutar i frågor rörande strategisk inriktning av verksamheten och bolagets övergripande organisation.

Consiliums styrelse har sedan årsstämman i maj 2015 bestått av sju ledamöter. Bland styrelsens ledamöter finns dels personer som representerar de större ägarna, dels personer som är oberoende av dessa ägare. Vd ingår inte i styrelsen, men är alltid närvarande vid styrelsemötena, liksom normalt även finanschefen som är styrelsens sekreterare. Även andra tjänstemän inom koncernen kan delta i styrelsens sammanträden som föredragande.

Styrelsen genomförde sex protokollförda möten under 2015. Vid dessa möten behandlades, bland annat, frågor rörande årsbokslut och delårsrapportering, marknadsläge och utsikter, affärsplan, mål och strategier, finansiell riskhantering, budget, långsiktig finansiering, strategiska samarbeten och förvärv, samt investeringar. Styrelsens och adjungerades närvaro och beroendeställning framgår av tabellen nedan.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sitt uppdrag. Ordföranden organiserar och leder arbetet för att skapa bästa möjliga förutsättningar för styrelsens medlemmar. Ordföranden håller även regelbunden kontakt med bolagets vd för att säkerställa att styrelsen har tillgång till all väsentlig information som krävs för att följa och planera för bolagets utveckling och ekonomiska ställning. Ordförande i styrelsen är Carl Rosenblad.

Styrelsens arbete

Styrelsen har fastställt en arbetsordning rörande arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Styrelsens arbetsordning reglerar bland annat styrelsens ansvarsområden, arbetsuppgifter och beslutanderätt. Huvuduppgifterna innebär att besluta i strategiska frågor, svara för bolagets kapitalförsörjning och kapitalstruktur, tillse att bolaget har en kompetent ledning samt besluta i andra frågor av större betydelse, såsom större investeringar och förvärv. Av arbetsordningen framgår också regler för hantering av information samt utvärdering av styrelsens respektive vd:s arbete. En skriftlig instruktion för vd innehåller utöver arbetsfördelning mellan styrelsen och vd även regleringar av vd:s befogenheter. Styrelsen genomför årligen en egen utvärdering och resultatet redovisas för valberedningen.

En viktig uppgift är att säkerhetsställa att rapporteringen inom bolaget samt till styrelsen och aktiemarknaden är korrekt och lämnas i god tid. Detta har reglerats genom att styrelsen löpande erhåller en fastställd rapport innehållande bland annat viktigare händelser och utveckling av orderingång, fakturering, resultat, kassaflöde, ekonomisk ställning och antal anställda för koncernen

och de enskilda bolagen. Styrelsen har minst ett årligt möte med huvudrevisorn som dessutom har en fortlöpande kontakt med styrelseordföranden.

Utskottsarbete

Consiliums styrelse har valt att inte ha något revisionsutskott med anledning av bolagets ringa storlek. Revisionsfrågor hanteras av styrelsen i sin helhet. Consiliums revisor rapporterar minst en gång per år personligen till styrelsen sina iakttagelser från granskningen och sina bedömningar av den interna kontrollen. Därutöver behandlas frågor rörande valutakursutveckling, investeringar, företagsförvärv och strategisk inriktning. Consilium har av samma skäl som ovan inte heller något ersättningsutskott utan har valt att även låta ersättningsfrågor behandlas av styrelsen. Arbetet omfattar att fastställa vd:s förmåner samt bereda ersättningsprogram såsom optionsprogram för beslut på bolagsstämma.

Vd och koncernledning

Vd och koncernchef för Consilium är Ove Hansson. Arbetsfördelningen mellan vd och styrelsen, samt vd:s befogenheter regleras i bolagets vd-instruktion som fastställs och revideras årligen. I koncernledningen ingick vid årets utgång, utöver vd, bolagets finanschef, bolagets ekonomichef samt cheferna för Consiliums affärsområden. För mer information om koncernledningen se sidan 61.

Operativ styrning

Consilium bedriver verksamhet i ett antal divisioner inom två affärsområden, Marine & Safety samt Fire safety & Automation, som ansvarar för Consiliums erbjudanden och globala marknadsorganisationer. Verksamheten är organiserad i en funktionsorganisation för att kunna utnyttja synergier och stordriftsfördelar inom utveckling, produktion, inköp, marknad och försäljning och leds av två affärsområdeschefer.

Koncernens affärsmässiga organisation är uppbyggd enligt principen om decentralisering av befogenheter och ansvar. Inom respektive affärsområde finns en dotterbolagsstyrelse där koncernchefen är ordförande. I dotterbolagen finns arbetsordningar för styrelserna och skriftliga instruktioner för verkställande direktörerna motsvarande de i moderbolaget. I dotterbolagen finns därutöver ett antal policys och instruktioner som reglerar verksamheterna, inklusive affärsområdenas divisioner, exempelvis beträffande IT, miljö, kvalitet, jämställdhet, attestrutiner, finansiering och valutasäkring.

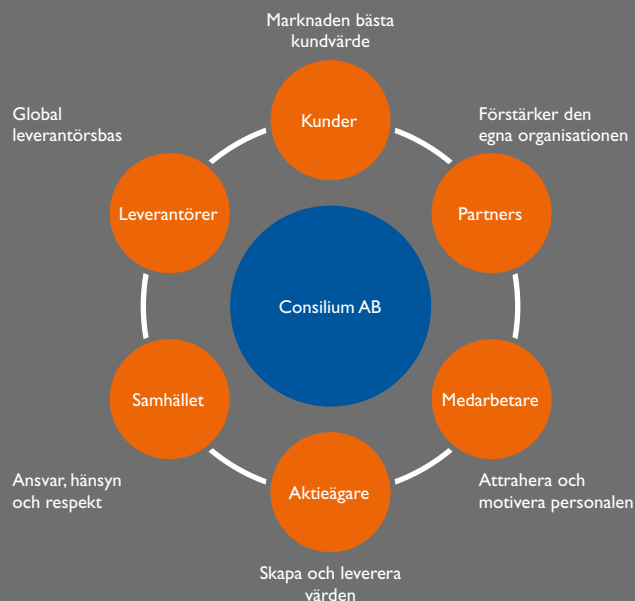
Koncernchefen är övergripande ansvarig för den dagliga verksamheten, och kontrollen av denna, och koncernens dotterbolagschefer rapporterar veckovis orderingång, fakturering och orderstock för varje resultatenhet. Boksut upprättas månadsvis för varje resultatenhet och analyseras på olika nivåer inom gruppen och konsolideras på koncernnivå.

Styrelsens närvaro, beroendeställning och ersättning

	Invald	Närvaro 2015	Relation Consilium	Relation större aktieägare	Erhållet arvode
Carl Rosenblad, ordf.	1994	6(6)	Beroende	Beroende	150 000
Carl Adam Rosenblad	1996	6(6)	Beroende	Beroende	–
Fredrik Nygren	2007	6(6)	Oberoende	Oberoende	100 000
Peter Carlberg	2008	5(6)	Oberoende	Oberoende	100 000
Ann-Marie Åström	2009	5(6)	Oberoende	Oberoende	100 000
Erik Lindborg	2012	6(6)	Oberoende	Beroende	100 000
Thomasine Rosenblad	2014	6(6)	Oberoende	Beroende	100 000
Ove Hansson, vd	–	6(6)	–	–	–
Anna Holmgren, sekr.	–	6(6)	–	–	–

För information om styrelsens medlemmar se sidan 60.

Intressentmodell

Rapportering

Internrapportering sker inom samma system som används för koncernboksluten, som presenteras för marknaden kvartalsvis. Utöver resultat- och balansräkningar innehåller boksluten nyckeltal och andra relevanta uppgifter. Analyser görs bland annat av lagernivåer och rörlighet i varulager samt kundfordringar och kundkredittider.

Grundtankar inom koncernens rapporterings- och uppföljningssystem är att dessa ska präglas av transparens och decentralisering. Inom respektive dotterbolag läggs stor vikt vid att utveckla och effektivisera processerna. En nyckel till framgång är att ha tillgång till relevant och riktig information att mäta och följa upp. Mycket arbete har lagts på att implementera och utveckla affärssystemen för att kunna mäta lönsamheten på enskilda affärer, kunder, branscher och geografiska marknader. De egna kostnaderna följs upp och mäts för de olika momenten i produktion, administration och försäljning och jämförs med tidigare utfall och målsättningar.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2015 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön, årlig rörlig ersättning, i förekommande fall aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram, pensionsförmåner, övriga förmåner samt villkor vid uppsägning och avgångsvederlag. Den årliga rörliga ersättningen är alltid maximerad till högst 3 månadslöner. Ingen ledande befattningshavare har mer än 12 månaders uppsägningstid. Årlig rörlig ersättning samt aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram ska i huvudsak vara relaterade till företagets/koncernens resultat- och värdeutveckling. Pensionsförmåner är alltid avgiftsbaserade.

Revisor

Revisorns uppgift är att granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt Consiliums bokföring och finansiella

rapportering. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. Vid årsstämman har aktieägare möjlighet att ställa frågor till revisorn.

Consiliums revisor utses av bolagsstämman. På årsstämman 2014 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer för en tid om fyra år med Sten Håkansson som huvudansvarig revisor. Årsstämman 2015 beslutade att ersättning till revisorerna ska utgå mot faktura i enlighet med godkända inköpsprinciper.

Under 2015 har ersättning till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB utgått med 2,1 MSEK, varav 2,1 MSEK avser revisionsuppdrag och 0,0 MSEK avser övriga uppdrag.

Consiliums intressenter

Consilium är beroende av en mängd aktörer i sin omgivning där samarbeten och kontakter finns såväl genom informella relationer som i partnerskap och genom avtal. Bolagets intressenter utgörs både av dem som påverkar Consilium och sådana som Consilium vill påverka. Den förenklade intressentmodellen ovan saknar fragmenterade intressenter såsom exempelvis konkurrenter med vilka bolaget inte har några tydliga relationer. Modellen kompletteras med värdeord som uttrycker de värden som relationerna innehåller eller Consilium söker etablera.

Ansvarstagande

Consilium har ambitionen att bedriva en ansvarsfull verksamhet med hänsyn tagen till hållbar utveckling. Consilium ser hållbar utveckling som ett förhållande där dagens behov kan tillgodoses utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina, i enlighet med FN-definitionen från 1987. Inom ramen för koncernens ambitioner ska bland annat de fyra systemvillkor som definierats av Det Naturliga Steget fokuseras, samt Sveriges nationella miljö kvalitetsmål.

Consiliums målsättning är att produktbolag och produktionsenheter ska ha ett miljöledningssystem enligt ISO 14000. Grundläggande är att verksamheten ska planeras, genomföras, följas upp och förbättras enligt dessa principer för att minska företagets negativa miljöpåverkan. Consilium ser detta arbete som en naturlig del i sitt åtagande gentemot företagets intressenter. Där utöver är det Consiliums bestämda uppfattning att ett framgångsrikt miljöarbete även ger ekonomiska fördelar, både på kort och på lång sikt.

Miljöpolicy

Med utgångspunkt i företagets egna krav och omvärldens förväntningar arbetar Consilium för en bättre miljö och eftersträvar att erbjuda miljöanpassade produkter och lösningar som bidrar till en hållbar utveckling. Consilium betraktar lagar och förordningar som ett minikrav och strävar, som i övrig verksamhet, efter ständig förbättring och att minska koncernens miljöbelastning. För att nå detta ska Consilium:

- avsätta tillräckliga resurser för miljöarbetet
- integrera miljöfrågorna i kvalitetsledningssystemet
- ur ett helhetsperspektiv se miljöförbättrande åtgärder som en långsiktig investering
- uppmuntra och utveckla miljömedvetandet hos medarbetarna
- samverka med miljömedvetna leverantörer och samarbetspartners.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2015

Consiliums styrelse ansvarar för den interna kontrollen enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Consiliums finansiella rapportering följer de regler som gäller för bolag noterade på NASDAQ Stockholm och de lokala lagar och regler i varje land där verksamhet bedrivs. Mål för Consiliums finansiella rapportering är att:

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av bolagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen. Styrelsens beskrivning av den interna kontrollen har som utgångspunkt den struktur som finns i COSO:s (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) ramverk för intern kontroll.

Kontrollmiljö

För att skapa och vidmakthålla en fungerande kontrollmiljö har styrelsen fastställt ett antal grundläggande dokument av betydelse för den finansiella rapporteringen. Däribland särskilt styrelsens arbetsordning och instruktion för den verkställande direktören. Ansvar för att i det dagliga arbetet upprätthålla den av styrelsen anvisade kontrollmiljön vilar primärt på den verkställande direktören. Denne rapporterar regelbundet till styrelsen utifrån fastställda rutiner. Utöver detta kommer rapportering från bolagets revisor. Den interna kontrollstrukturen bygger också på ett ledningssystem baserat på bolagets organisation och sätt att bedriva verksamheten, med tydligt definierade roller och ansvarsområden och delegering av befogenheter.

En viktig roll i kontrollstrukturen spelar också koncernens styrdokument exempelvis policy och riktlinjer inklusive uppförandekod där också affärsetik ingår. De styrande dokumenten rörande redovisning och finansiell rapportering utgör de väsentligaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen. Dessa dokument uppdateras löpande vid ändringar av exempelvis redovisningsstandarder, lagstiftning och noteringskrav.

Riskbedömning

I koncernen genomförs löpande riskbedömning för identifiering av väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen. Beträffande den finansiella rapporteringen bedöms risken främst ligga i väsentliga felaktigheter i redovisningen till exempel avseende bokföring och värdering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader eller andra avvikelser. Bedrägeri och förlust genom förskingring

är en annan risk. Riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som Consilium är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda policies, instruktioner samt etablerade uppföljningsrutiner, vilka syftar till att minska eventuella risker och främjar korrekt redovisning, rapportering och informationsgivning.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna är till för att hantera de risker som styrelsen och ledning bedömer vara väsentliga för att förebygga, upptäcka och korrigera eventuella fel i den finansiella rapporteringen. Sådana kontrollaktiviteter kan vara tydlig beslutsordning och beslutsprocesser för större beslut såsom förvärv, andra typer av större investeringar, avyttringar, avtal och analytiska uppföljningar med mera. En viktig uppgift för Consiliums staber är också att implementera, vidareutveckla och upprätthålla koncernens kontrollrutiner samt att utföra intern kontroll inriktad på affärskritiska frågor. Processansvariga på olika nivåer är ansvariga för utförande av nödvändiga kontroller avseende den finansiella rapporteringen.

I boksluts- och rapporteringsprocesser finns kontroller vad gäller värdering, redovisningsprinciper och uppskattningar. Alla enheter har egna controllers/ekonomichefer som deltar i utvärderingen av sin egen rapportering. De kontinuerliga analyser som görs av den finansiella rapporteringen tillsammans med de analyser som görs på koncernnivå är mycket viktiga för att säkerställa att den finansiella rapporteringen inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Koncernens controllerorganisation spelar en viktig roll i den interna kontrollprocessen och ansvarar för att den finansiella rapporteringen från varje enhet är korrekt, fullständig och i tid.

Information och kommunikation

Consilium har interna informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen, till exempel genom styrdokument i form av interna anvisningar, riktlinjer och policies avseende den finansiella rapporteringen. Regelbundna uppdateringar och meddelanden om ändringar av redovisningsprinciper, ändringar på krav i rapportering eller annan informationsgivning görs tillgängliga och kända för berörda medarbetare. Genom koncernens intranät har organisationen tillgång till policies och riktlinjer. Styrelsen erhåller löpande finansiella rapporter. Den externa informationen och kommunikationen styrs bland annat av bolagets informationspolicy som beskriver Consiliums generella principer av informationsgivning.

Uppföljning

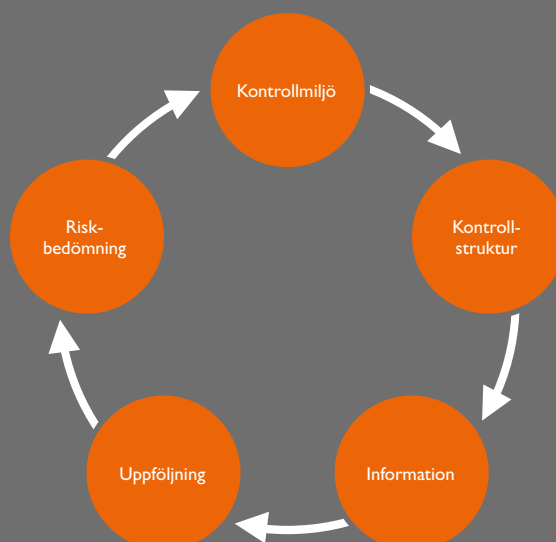
Koncernens efterlevnad av antagna policies och riktlinjer följs upp av styrelsen och företagsledningen. Vid varje styrelsemöte behandlas bolagets finansiella situation. Consiliums ledning gör resultatuppföljningar månadsvis med analyser av avvikelser från budget, prognos och föregående år. Alla månadsbokslut diskuteras med respektive affärsområdes ledning. Inför publicering av kvartalsrapporter och årsredovisning går styrelsen igenom den finansiella rapporteringen.

I revisorernas uppgift ingår också att årligen övervaka den interna kontrollen i koncernen. Styrelsen sammanträffar med revisorerna för dels en genomgång av den interna kontrollen och dels i särskilda fall ge revisorerna extra uppdrag att utföra särskild intern kontroll. Revisorernas bedömning är att den interna kontrollen är god.

Intern kontroll

Consilium gör centralt riskbedömning som rapporteras direkt till koncernchefen. I den mån en kontrollåtgärd består av besök hos dotterbolag eller dess divisioner utförs aktiviteten enligt en framtagen och utvecklad kontrollprocess som har utvecklats i

Internkontroll i Consilium

syfte att optimera arbetssätt och leverans av mervärdeskapande rapporter. Intern kontroll har även utvecklat en enhetlig riskhanteringsprocess som bland annat omfattar kundkreditpolicy och försäkringslösningar som ytterligare förstärker koncernens

verksamhetsstyrning. Consilium har ingen särskild granskningsfunktion (intern revision) då styrelsen har gjort bedömningen att det inte finns särskilda omständigheter i, eller omfattning av verksamheten, som motiverar att en sådan funktion inrättas.

Stockholm 22 april 2016

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

REVISORNS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327.

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2015 på sidorna 55–59 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International

Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 25 april 2016
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sten Håkansson
Auktoriserad revisor

CONSILIUMS STYRELSE

Carl Rosenblad

Född 1935.
Jur. kand. Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1994.
Ordförande sedan 2000.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i Platanen Holding AB med dotterbolag, Tessin Fastighets AB, Svenska Bostadsfonden Management AB 1-2, Svenska Bostadsfonden Institution AB 1-2.

Aktieinnehav i Consilium: se sid 23.

Carl Adam Rosenblad

Född 1965.
Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1996.
Chef affärsområde Marine & Safety.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i bolag tillhörande Consilium-koncernen samt i Platanen AB.

Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Fredrik Nygren

Född 1966.
Fil. kand. Ekonomi.
Styrelseledamot sedan 2007.
Ordförande i ExeoTech Invest AB (publ) med dotterbolag.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseordförande Twinblade Technologies Holding Sweden AB (publ), styrelseordförande i Swedish Lloyd Ltd, styrelseledamot La Petite Epicerie International Pte Ltd.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Peter Carlberg

Född 1955.
Högskoleingenjör.
Styrelseledamot sedan 2008.
Verkställande direktör Framo AS.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i Framo Nippon samt styrelseledamot i Framo AS.

Aktieinnehav i Consilium: 2 500.

Ann-Marie Åström

Född 1965.
Jur. kand.
Styrelseledamot sedan 2009.
Styrelseordförande i Gotland Tankers AB.

Övriga styrelseuppdrag:

Vice styrelseordförande i Rederi AB Gotland, ledamot av SKULDs styrande kommitté, samt medlem av Intertankos svenska råd.

Aktieinnehav i Consilium: 1 000.

Erik Lindborg

Född 1952.
Civilingenjör.
Styrelseledamot sedan 2012.
Verkställande direktör MTC Brattberg AB.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i MCT Brattberg AB och Fururitas AB, styrelseledamot i MCT Capital AB.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Thomasine Rosenblad

Född 1964.
Fil. kand. HR.
Styrelseledamot sedan 2014.
Verkställande direktör i Career Planet AB.

Övriga styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Career Planet AB.

Aktieinnehav i Consilium: 9 723.

Samtliga styrelseuppdrag avser uppdrag per 2015-12-31.

CONSILIUMS LEDNING

Ove Hansson

Född 1955.

Jur. kand. Civilekonom.

Nuvarande uppdrag/befattning:

Verkställande direktör och koncernchef Consilium AB. Chef affärsområde Fire safety & Automation. Styrelseordförande i Consiliums dotterbolag.

Tidigare uppdrag/befattning:

Styrelseledamot i Consilium AB under åren 2000-2004.

Aktieinnehav i Consilium: 100 086.

Carl Adam Rosenblad

Född 1965.

Civilekonom.

Nuvarande befattning:

Chef affärsområde Marine & Safety. Styrelseledamot i Consilium AB och bolag tillhörande Consilium-koncernen samt i Platanen AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Divisionschef Marine & Safety Navigation.

Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Anna Holmgren

Född 1965.

Diplomerad Ekonom.

Nuvarande uppdrag/befattning:

Finanschef i Consilium AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Ekonomichef inom Consiliums dotterbolag.

Aktieinnehav i Consilium: 0.

Roger Orreteg

Född 1956.

Civilekonom.

Nuvarande befattning:

Ekonomichef i Consilium AB.

Tidigare uppdrag/befattning:

Ekonomichef inom Consiliums dotterbolag.

Aktieinnehav i Consilium: 2 000.

Sten Håkansson

Revisor

Huvudansvarig revisor; revisor sedan 2010.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
113 97 Stockholm

ADRESSER

○ Marknadskontor

Sverige

Huvudkontor

Consilium AB

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5028
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 300
Fax: 08-563 05 399
info@consilium.se
www.consilium.se

Consilium Marine & Safety AB

Salsmästaregatan 21
Box 8763
402 76 Göteborg
Tel: 031-710 77 00
Fax: 031-710 78 00

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5021
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 100
Fax: 08-563 05 199

Storm & Co Skeppsradio AB

Salsmästaregatan 21
Box 8763
402 76 Göteborg
Tel: 031-710 77 00
Fax: 031-710 78 00

Consilium Säkerhet Syd AB

Topplocksgatan 3
212 41 Malmö
Tel: 040-36 50 60
Fax: 040-36 50 61

Florettgatan 39
254 67 Helsingborg
Tel: 042-453 03 79
Fax: 042-40 36 50 61

Consilium Säkerhet Väst AB

Marieholmsgatan 64
415 02 Göteborg
Tel: 031-710 79 00
Fax: 031-25 69 79

Consilium Säkerhet Öst AB

Hammarby Fabriksväg 25
120 33 Stockholm
Tel: 08-563 05 200
Fax: 08-563 05 279

Consilium Incendium AB

Rattgatan 21
442 40 Kungälv
Tel: 0303-44 00 30
info@incendiumfire.com

Consilium Building Safety AB

Södra Långebergsgatan 36
421 32 Västra Frölunda
Sverige
Tel: +46 31 28 59 40
sales.cbs@consilium.se
service.cbs@consilium.se

Övriga Europa

Belgien

Consilium BV

Graaf Jansdijk 22
8380 Zeebrugge
Tel: +32-50 70 30 97
Fax: +31-182 386 675

Cypern

Consilium Marine Cyprus Ltd

61, Anexartias Street 3040
Limassol Cyprus
Tel: +357-2535 5533
info@consiliumcyprus.com

Finland

Consilium Marine Oy

Vapaalantie 2A5
01650 Vantaa
Tel: +358-405 25 28 25
Fax: +358-425 25 28 25

Nauti Electronics Oy

Moottorikatu 11
65170 Vaasa Finland
Tel: +358-63 17 29 11
Fax: +358-63 17 29 12
service@nautiele.fi

Grekland

Consilium Marine Hellas Ltd

19, Zoodohou Pigis Str
185 38 Pireaus
Tel: +30-210 428 7097/8
Fax: +30-210 428 7165

Italien

Consilium Italy S.r.l

Via dell' Artiginato 51
50056 Montelupo F.no Firenze
Tel: +39-0571 1738922
Fax: +39-0571 1738939
cmi@consilium.it

Via XII Ottobre 2

1-16121 Genua
Tel: +39-010 5533 900
Fax: +39-010 5533 900
cmi@consilium.it

Microdata Due srl

Via Greti del Vara, 9
19020 Follo (SP) - Italy
Tel: +39 0187 599101
Fax: +39 0187 558983
info@microdata.it

Nederländerna

Consilium BV

Achterwetering 13-15
2871 RK Schoonhoven
Tel: +31-182 382 422
Fax: +31-182 386 675

Buveco Gasdetection BV

P.O. Box 74, 2665 ZH Bleiswijk
Jan van der Heydenstraat 50
2665 JA Bleiswijk
Nederländerna
Tel: +31 (0)10 521 73 44
Fax: +31 (0)10 521 87 70
sales@buveco.com

Norge

Consilium Norway AS

Karihaugveien 89
NO-1086 Oslo
Tel: +47-22 30 90 30
Fax: +47-22 30 92 05
support@consilium.no

Consilium JKK AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
sales@firenor.se
Tel: +47 99 09 73 00
Fax: +47 38 611 937

FireNor AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@firenor.no

FireProducts AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@fireproducts.no

Consilium Norway AS

Stavanger Kanalarmen 12
NO-4052 Roynneberg
Norge
Tel: +47 22 30 90 30
Fax: +47 22 30 92 05
info@consilium.no

Consilium Building Safety AS

Verkseier Furulunds vei 16B,
PO Box 252, NO-0614 Alnabru
0668 Oslo
Norge
Tel: +47 22 30 10 00
sales.cbs@consilium.no
service.cbs@consilium.no

Spanien

Consilium RMI Spain S.A.
C/Gran Vía 81- 5 Planta Dpto 5
48011 Bilbao (Vizcaya)
Tel: +34 94 404 2121
Fax: +34 94 404 2122

Ferrol
Rio Miño 5-7, 4ªA
14404 Ferrol
La Coruña
Tel: +34 688 653 960
cbarreiro@consiliumspain.com

Algeciras
Urbanización Jardines de Algeteres
Bloque 25, 2ªA
11207 – Algeciras
Cadiz
Tel: +34 688 815 611
dclavero@consiliumspain.com

Barcelona
PSO. Frederica Montseny,
1 1ª - 2ºBloque 25, 2ªA
08390 Montgat
Tel: +34 688 873 196
julian@consiliumspain.com

Storbritannien

Micropack (Engineering) Ltd
Fire Training Centre,
Schoolhill, Portlethen,
Aberdeen AB12 4RR
Tel: +44 (0)1224 784055

Consilium Marine UK
Unit 34, Space Business Centre
Knight Road
ME2 2BF Rochester
Kent, England
Tel: +44-1268 417 745
Fax: +44-1268 417 051
info@consilium.co.uk

Consilium Marine UK
Unit 16 – Jacobean House, Glebe Street
Business Centre, Town Centre
G74 4LY
East Kilbridge, Skottland
Tel: +44 1268 417 745
info@consilium.co.uk

Tyskland

Consilium GmbH
Grootsruhe 4
D-20537 Hamburg
Tel: +49-40-822 22950
Fax: +49-40-822 229599
consilium@consilium-hamburg.de

Nordamerika

USA

Consilium Marine US Inc
4370 Oaks Road, Suite 721
Fort Lauderdale
FL 33314
Tel: +1-954 791 7550
Fax: +1-954 791 7599

395 E 4TH ST
Apt. 36
Long Beach, CA 90802
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Houston
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

New York
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Norfolk
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Micropack Detection (Americas) Inc

1227 Lakecrest Court
Fort Collins, Colorado,
80526
Tel: +1 970 377 2230

Afrika

Marocko

Consilium
Bureau 64
17 Rue Moussa Ibn Nousseir
90000 - Tangier Marocco

Asien

Förenade Arabemiraten

Consilium Middle East (FZC)
Warehouse No B3/22
P.O. Box 8018
SAIF Zone, Sharjah
Tel: +971 6557 0740
Fax: +971 6557 0741
info@consilium.ae

Abu Dhabi
Tel: +971 2 622 93 46
info@consilium.ae

Dubai
Tel: +971 4 25 85 295
info@consilium.ae

Fujairah
Tel: +971 9 22 38 672
info@consilium.ae

Indien

**Consilium Marine India Pvt. Ltd.,
Visakhapatnam Br**
210, Raheja Arcade
Sector - 11, CBD Belapur
Navi Mumbai - 400 614
Tel: +91 22 679 351 50/52/53
Fax: +91 22 679 379 21
service.cmi@consilium.ae

501, Sai Krishna Complex
Rly, New Colony
530 016 Visakhapatnam
Tel: +91 891 3010 320
Fax: +91 891 3010 319
service.cmi@consilium.ae

1st Floor, Velyn Villa,
Kurisupalli Road, Perumanoor (PO)
Kochi – 682 015
Tel: +91 484 2384 298
Fax: +91 484 2385 298
service.cmi@consilium.ae

Consilium Fire Safety Pvt Ltd
293 K Estate, Westend Marg
Said-ul-Ajab 110 030
New Delhi
Tel: +91 11 4050 6600
Fax: +91 11 4050 6666
service@consilium.vn

Ahmedabad
Tel: +91 79 2929 9553
info@consilium-firesafety.com

Mumbai
Tel: +91 22 4123 8844
info@consilium-firesafety.com

Kochi
Tel: +91 48 4277 8532
info@consilium-firesafety.com

SFS Sureland Fire & Security Pvt. Ltd.

293, Kehar Singh Estate
Westend Marg, Said-ul-Ajab
New Delhi - 110030, India
Tel: +91 (11) 4050 6600
Fax: +91 (11) 4050 6666

Japan

Consilium Nittan Marine Ltd
3 Fl, KDC Sasazuka Bldg.
54-5, Sasazuka 1-chome, Shibuya-ku,
Tokyo 151-8535
Tel: +81 3 5333 7060
Fax: +81 3 5333 8631

Kina

Consilium Trading Co. Ltd
Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No. 27, Lane 258 CaoXi Road
Shanghai 200235
Tel: +86-21 5152 22 50/60/70/80
Fax: +86-21 5152 22 90

Consilium Shanghai Co. Ltd
Room E, Level 4,
No. 129, North Fu Te Road
Wai Gao Qiao Free Trade Zone
Shanghai 200131
Tel: +86-21 5868 37 16/17/18
Fax: +86-21 5868 37 15

Consilium DaLian
Rm 1001, Unit 1
No. 3, Honqiao Street, Ganjingzi District
Liaoning Province, 116033 DaLian City
PR. Kina
Tel: +86 411 8670 6305
Fax: +86 411 8670 6305
service@consilium.cn

Consilium QingDao
Room 301, Unit 2, No. 14 Sakura District
HuaCheng Road, ChengYang District,
QingDao City
ShanDong Province 200168
Kina
Tel: +86 0532 8786 94 76
Fax: +86 0532 8786 94 76

Consilium Shanghai Ltd
Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No 27, Lane Caoxi Road
200235 Shanghai
Tel: +86 21 5152 22 60
Fax: +86 21 5152 22 90
sales@consilium.cn

Consilium Hong Kong
22/F, Hang Seng Bank
NP Branch Bldg, 339 King's Road,
Hong Kong
Kina
Tel: +852 3521 1914
Fax: +852 2772 0730

Oman

Consilium Engineering & Trading LLC
Muscat
Tel: +968-244 813 82
service.oman@consilium.ae

SaudiArabien

Consilium Saudi Arabia
Dammam
Tel: +966 3 8179214
marine.sales@consilium.ae

Qatar

Consilium Qatar LLC
Al Matar Street, (Airport Road)
Near Old Al Rameez Building
Doha, Qatar
Tel: +974-4442 48 49
Fax: +974-4441 76 02

Singapore

**Consilium Marine
Singapore Pte Ltd**
7030 Ang Mo Kio Avenue 5
05-58 Northstar
Singapore 569880
Tel: +65-6570 8998
Fax: +65-6570 8698
mail@consilium.se

Malaysia

Consilium Engineering Sdn Bhd
25-2, The Boulevard, Mid Valley City
Lingkaran Syed Putra
59200 Kuala Lumpur
Malaysia
Tel: +60 3 2938 7191
Fax: +60 3 2938 7888

Sydkorea

Consilium Marine Korea Ltd
Room 1407, 2, Marine city 2-ro,
Haeundae-gu
Busan, 612-824
Republic of Korea
Tel: +82 51 714 5872
Fax: +82 51 714 5860
service@consilium.co.kr

Vietnam

Consilium Vietnam J.S.C.
R4-52, Hung Phuoc 4,
Phu My Hung,
Tan Phong Ward, Dist 7
Ho Chi Minh City
Tel: +84 8 5410 1338
Fax: +84 8 5410 1339
services@consilium.vn

Consilium Vietnam J.S.C.
Room A104, N3 Building, 91
Nguyen chi Thanh
Dong Da
Hanoi
Tel: +84 4 3211 5951/52
services@consilium.vn

Australien

Consilium Novamarine Pty. Ltd.
30 Downie Street
Wickham (Newcastle)
NSW 2293 Australien
Tel: +61 2 4969 4477
Fax: +61 2 4962 1210
service@novamarine.com.au

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5028
131 05 Nacka
info@consilium.se
www.consilium.se